

Handelingen 6-7-8-9-10-11

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1990-1991

Vergaderingen van november 1990

AANLEG FIETSPADEN IN DE NOORDERKEMPEN

ACTUELE VRAGEN

BEROEP BIJ HET ARBITRAGEHOF TOT GEDEELTELIJKE Vernietiging van de
WET OP DE ZIEKENFONDSEN

BESTUURLIJK BELEID

HANDELWIJZE AROL-ANTWERPEN

RECENTE ONTWIKKELINGEN IN NOORD-FRANKRIJK

INTERPELLATIES

VERWELKOMING BUITENLANDSE DELEGATIE

VRIJSTELLING MILIEUHEFFINGEN

WERKGROEP MIGRANTEN

WERKGROEP VROUWEN

Inhoud

Nr. 6 Dinsdag 13 november 1990 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 121

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 121

Boodschappen, blz. 121

Samenstelling van Commissies

Wijziging onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 121

Werkgroep Migranten

Samenstelling, blz. 121

Regeling van de werkzaamheden, blz. 122

Motie van orde

Aanvulling van de agenda, blz. 122

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de handelwijze van AROL-Antwerpen', blz. 122

Sprekers : de heren J. Cuyvers, H. Lauwers, R. Van Rompaey, J. Timmermans, Minister L. Waltmiel, de heer R. Van Hooland

Motie van aanbeveling, blz. 131

Interpellatie van de heer T. Van Parys tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bescherming van de HuisgrtyTlg te Kruishoutem als landschap,

'Sprekers : de heer T. Van Parys, Minister L. Waltmiel

Interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening -en Huisvesting, over vijf jaar liberaal beleid inzake ruimtelijke ordening, blz. 134

Sprekers : de heer J. Timmermans, Minister L. Waltmiel

Regeling van de werkzaamheden, blz. 145

Nr. 7 Dinsdag 13 november 1990 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 147

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het eventueel invoeren van een MER-plicht bij ruilverkavelingsprojecten, blz. 147

Sprekers : mevrouw N. Maes, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 151

Interpellatie van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeen-

schapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de drinkwaterproblematiek in Vlaanderen, blz. 151

Sprekers : de heren R. Van Hooland, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer J. De Bremaeker tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de eventuele afschaffing van het Visserijfonds en de verdere werking van provinciale visserijcommissies, blz. 157

Sprekers : de heer J. De Bremaeker, Minister T. Kelchtermans

Interpellatie van de heer J. Dufaux tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het inzamelen van het klein gevaarlijk afval, blz. 160

Sprekers : de heer J. Dufaux, Minister T. Kelchtermans, de heer J. Caudron

Interpellatie van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de noodzaak van een rendementsvol saneringsplan voor het Denderbekken, blz. 162

Sprekers : de heren J. Timmermans, G. Cardoen, J. Caudron, mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, Minister T. Kelchtermans, de heer J. Cuyvers

Interpellatie van de heer M. Van Peel tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de houding van de Vlaamse Executieve ten opzichte van de saneringsinspanningen van de stad Antwerpen, blz. 169

Sprekers : de heren M. Van Peel, L. Hancké, R. Van Hooland, E. Beysen, Minister L. Van den Bossche, de heer W. Verreycken

Regeling van de werkzaamheden, blz. 181

Nr. 8 Woensdag 14 november 1990

Berichten van verhindering, blz. 183

Begrotingsstukken

Indiening en verwijzing, blz. 183

Ontwerpen van decreet

Indiening, blz. 183

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 184

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 184

Samenwerkingsakkoord

Indiening en verwijzing, blz. 184

Moties van de Vlaamse Raad

Indiening, blz. 184

Intrekking, blz. 184

Advies van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 184

Opmerkingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 185

Nota van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Indiening, blz. 185

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 185

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 185

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 185

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer L. Dierickx tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over correcte en snelle informatie in verband met inspraak rond het SST-project, blz. 185

Actuele vraag van de heer E. Gryp tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de plannen om naast de elektrische centrales grootschalige verbrandingsovens te bouwen en de ermee samengaande samenwerkingscontracten, blz. 186

Actuele vraag van mevrouw A. Duroi-Vanhelmont tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vervuiling van de Grote Gete te Budingen, blz. 188

Actuele vraag van de heer J. Loones tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de waterzuivering aan de Westkust en de rioleringswerken te Koksijde, blz. 189

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het akkoord over de uitbreiding en/of herschikking van het universitair onderwijs, blz. 190

Actuele vraag van de heer G. Annemans tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende het openbaar vervoer, blz. 192

Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het uitblijven van de oprichting van een Voercel, blz. 193

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer E. De Groot tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van de bouw van de brug over het zeekanaal te Puurs-Ruisbroek

Interpellatie van de heer J. Van Eetvelt tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een spoorwegbrug boven het verbrede zeekanaal tussen Puurs en Boom, blz. 194

Sprekers : de heren E. De Groot, J. Van Eetvelt, Minister J. Sauwens, de heer G. Bossuyt

Interpellatie van de heer J. Van Looy tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de aanleg van fietspaden in de Noordkempempen, blz. 197

Sprekers : de heren J. Van Looy, A. Denys, A. Van Aperen, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 201

Motie van aanbeveling van de heer J. Geysels tot besluit van de op 18 oktober 1990 door de heer J. Geysels gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over mogelijke vrijstelling van milieueffingen - 405 (1990-1991) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 202

Sprekers : de heren J. Geysels, J. Dufaux, G. Verhaegen

Motie van de heren A. Denys, W. Peeters en G. Verhofstadt betreffende een beroep bij het Arbitragehof tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen - 416 (1990-1991) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 203

Sprekers : de heren A. Van Aperen, A. Denys

Verwelcoming van een buitenlandse delegatie, blz. 204

Motie van de heren A. Denys, W. Peeters en G. Verhofstadt betreffende een beroep bij het Arbitragehof tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen - 416 (1990-1991) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming (Voortzetting), blz. 205

Sprekers : de heren W. Peeters, L. Dierickx, G. Annemans, G. Verhofstadt, G. Moens, H. Coveliers, J. De Roo

Interpellaties (Voortzetting) (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer G. Bossuyt tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve ten aanzien van de recente ontwikkelingen in Noord-Frankrijk, blz. 212

Sprekers : de heren G. Bossuyt, W. Luyten, M. Capoen, Minister G. Geens

Motie van aanbeveling, blz. 220

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het

gebruik van het Engels in het onderwijs, blz. 220

Sprekers : de heer E. Van Vaerenbergh, Minister D. Coens, de heren L. Vanhorenbeek, C. Moors, W. Verreycken

Interpellatie van mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het Nederlandstalig onderwijs te Brussel, blz. 223

Sprekers : mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heren C. Moors, L. Vanhorenbeek, W. Verreycken, Minister D. Coens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 229

Nr. 9 Dinsdag 27 november 1990

Berichten van verhindering, blz. 231

Boodschap, blz. 231

Samenstelling van Commissies

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 231

Werkgroep Vrouwen

Samenstelling, blz. 231

Ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid - 395 (1989-1990) - Nrs. 1 (+ Errata) tot 12

Algemene bespreking, blz. 231

Motie van orde

Regeling van de werkzaamheden, blz. 232

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, G. Verhaegen, L. Hancké, Minister L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 235

**Nr. 10 Woensdag 28 november 1990
Morgenvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 237

Ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid - 395 (1989-1990) - Nrs. 1 (+ Errata) tot 12

Algemene bespreking, blz. 237

Sprekers : de heren L. Peeters, M. Olivier, A. Denys, R. Van Hooland, Minister L. Van den Bossche, de heren H. Suykerbuyk, G. Verhaegen, L. Hancké, J. Dufaux, J. Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 262

Bijlage - Vraag om uitleg (Regl. art. 20)
Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vraag om uitleg van mevrouw F. Brepoels aan de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de resultaten van de studie van het totaalplan voor de voorkoming, recyclage en verwijdering van afvalstoffen in de provincie Limburg, blz. 264

**Nr. 11 Woensdag 28 november 1990
Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 267

Begrotingsstuk

Indiening en verwijdering, blz. 267

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 267

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 267

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 268

Voorstel tot wijziging van het Reglement

Indiening en verwijzing, blz. 268

Motie van aanbeveling

Intrekking, blz. 268

Adviezen van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 268

Verslag

Indiening, blz. 268

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 268

Opmerkingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 269

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 269

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 269

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 269

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over een mogelijke grindwinning op de Solterheide te Neerglabbeek

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de wijziging van het

gewestplan Neerpelt-Bree in verband met de Solterheide te Opglabbeek, blz. 269

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over in het oostelijk deel van West-Vlaanderen geplande industrievestigingen, blz. 270

Actuele vraag van de heer E. Gryp tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de eventuele oprichting van internationale commissies in het kader van het Noordzee-actieplan, blz. 271

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over recente uitspraken betreffende het OVAM-afvalstoffenplan, blz. 272

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitvoeringsbesluit voor het milieuvergunningsdecreet, blz. 273

Actuele vraag van de heer J. Devolder tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de Schelderadarketen, blz. 274

Actuele vraag van de heer P. Dumez tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de afwerking van het pré-metron te Antwerpen, blz. 275

Actuele vraag van de heer J. Devolder tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de bouw van een kaaimuur en steiger te Zeebrugge en de mogelijke bouw van een nieuw vismijncomplex, blz. 277

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer,

over de door de Minister ondertekende intentie-verklaring Vlaanderen-Litouwen, blz. 278

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de omlegging van de gewestweg 42 te Sint-Lievens-Esse-Herzele, blz. 280

Actuele vraag van mevrouw M. De Meyer tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de veerdiensten Hoboken-Kruibeke en Bazel-Hemiksem, blz. 281

Actuele vraag van de heer I. Egelmeers tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de noordelijke ontsluitingsweg van het industrieterrein te Boom, blz. 282

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de stand van zaken betreffende het politiek verlot, blz. 282

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over een mogelijke dubbele grondbelasting in Brabant voor 1991, blz. 283

Ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid
— 395 (1989-1990) — Nrs. 1 (+ Errata) tot 12

Algemene bespreking, blz. 284
Sprekers : de heren R. Van Hooiland, J. Cuyvers, A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer J. Cuyvers c.s. tot besluit van de op 13 november 1990 gehouden interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de handelwijze van AROL-Antwerpen
— 417 (1990-1991) — Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 293

Sprekers : de heren R. Van Rompaey, J. Cuyvers, J. Timmermans, A. Denys, W. Peeters

Motie van aanbeveling van de heer A. Van Aperen tot besluit van de op 14 november 1990 gehouden interpellatie van de heer J. Van Looy tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de aanleg van fietspaden in de Noorderkempen
— 420 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 296
Sprekers : de heren A. Van Aperen, G. Verhaegen, J. De Seranno

Motie van aanbeveling van de heer L. Peeters c.s. tot besluit van de op 14 november 1990 gehouden interpellatie van de heer G. Bossuyt tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve ten aanzien van de recente ontwikkelingen in Noord-Frankrijk
— 421 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 297
Sprekers : de heren G. Bossuyt, G. Verhaegen, Minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 299

Ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid
— 395 (1989-1990) — Nrs. 1 (+ Errata) tot 12

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 299

Sprekers : de heren F. Bosmans, R. Van Rompaey, J. Sleenckx, A. Denys, Minister L. Van den Bossche, de heren J. Dufaux, E. Vandebosch

Regeling van de werkzaamheden, blz. 305

Ile vergadering

Woensdag 28 november 1990
Middagvergadering

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

- *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

W. De Vlieghere, C. Marchand, M. Schoeters, W. Van Durme ; gezondheidsredenen.

A. De Beul, J. De Bremaeker, L. Kelchtermans, O. Lefeber, N. Maes, A.-M. Neyts-Uytbroeck, A. Schellens, O. Van den Broeck, D. Van der Maelen, P. Van Grembergen, H. Van Wambeke, F. Willockx ; buitenslands.

P. Berben, E. Beysen, H. Coveliers, H. De Croo, A. Deneir, T. Merckx-Van Goey ; ambtsverplichtingen.

M. Capoen ; familieverbindingen.

BEGROTINGSSTUK

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende begrotingsstuk werd ingediend :

- Bijlage XIII (Begroting Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs) bij het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1991
- 8 (1989-1990) - Nr. 1 - Bijlage XIII.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting en de verschillende ter zake bevoegde Commissies.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen
- 423 (1990-1991) - Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.
- Ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991
- 424 (1990-1991) - Nr. 1.
Verwezen naar de verschillende ter zake bevoegde Commissies.
- Ontwerp van decreet betreffende de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
- 425 (1990-1991) - Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling.

- Ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel
- 426 (1990-1991) - Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling.
- Ontwerp van decreet betreffende de oprichting van een Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie
- 427 (1990-1991) - Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Energie en Tewerkstelling.
- Ontwerp van decreet betreffende de vorming en de begeleiding van de zelfstandigen en de kleine en middelgrote ondernemingen
- 428 (1990-1991) - Nr. 1.
Verwezen naar de Verenigde Commissies voor Economie en Tewerkstelling en voor Onderwijs en Vorming.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer E. Van Vaerenbergh c.s. houdende

Voorzitter

de vaststelling, voor het Vlaamse Gewest, van regelen betreffende de uitoefening van het administratief toezicht op de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn van de in het Nederlands taalgebied gelegen gemeenten van de provincie Brabant

– 429 (1990-1991) - Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.

- Voorstel van decreet van de heer A. Laridon c.s. houdende de omschrijving van „belasting op tweede verblijven”
– 430 (1990-1991) - Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel van resolutie werd ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren J. Geysels en L. Peeters c.s. betreffende de overheveling van bepaalde financiële middelen van de Nationale Loterij naar de Vlaamse Gemeenschap
– 419 (1990-1991) - Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel tot wijziging van het Reglement werd ingediend :

- Voorstel van de heren G. Verhaegen, L. Hancké, A. Denys en P. Van Grembergen tot wijziging van het Reglement van de Vlaamse Raad
– 422 (1990-1991) - Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.

MOTIE VAN AANBEVELING

Intrekking

De Voorzitter : De volgende motie van aanbeveling werd ingetrokken :

- Motie van aanbeveling van mevrouw N. Maes c.s. tot besluit van de op 13 november 1990 gehouden interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het eventueel invoeren van een MER-plicht bij ruilverkavelingsprojecten
– 418 (1990-1991) - Nr. 1.

ADVIEZEN VAN DE RAAD VAN STATE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende adviezen van de Raad van State werden ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heer J. Ansoms c.s. houdende reglementering inzake en controle op de relatie- en huwelijksbemiddelaars
– 116 (BZ 1988) - Nr. 3.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.
- Advies van de Raad van State over het ontwerp van decreet tot oprichting van -het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als Gewestdienst met Afzonderlijk Beheer
– 408 (1990-1991) - Nr. 3.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

VERSLAG

Indiening

De Voorzitter : Het volgende verslag werd ingediend :

- door de heer M. Olivier en L. Peeters namens de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften over het ontwerp van decreet bestuurlijk beleid
– 395 (1989-1990) - Nr. 9.

MOTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende motie werd ingediend :

- Standpunt van 26 oktober 1990 van de Provincieraad van Antwerpen betreffende de uitbouw van de Universiteit Antwerpen.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.

De BISTEL-apparatuur in werking

OPMERKINGEN VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende opmerkingen van het Rekenhof werden ingediend :

- Opmerking van het Rekenhof betreffende het Executievebesluit d.d. 3 oktober 1990 houdende herverdeling van basisallocaties in de activiteitenprogramma's 41, 42 en 47.

Verwezen naar de subcommissie voor Financiën en Begroting.

- Opmerkingen van het Rekenhof naar aanleiding van het onderzoek van het ontwerp van decreet houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991.

Verwezen naar de verschillende ter zake bevoegde Commissies.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering :

- Arrest nr. 34/90 van 14 november 1990 (rolnummers 198 tot 206 en 210)
- Arrest nr. 35/90 van 14 november 1990 (rolnummer 224)
- Arrest nr. 36/90 van 22 november 1990 (rolnummer 171)
- Arrest nr. 37/90 van 22 november 1990 (rolnummer 244).

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof be-

treffende een beroep tot gedeeltelijke vernietiging en een prejudiciële vraag liggen ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering :

- Rolnummer 245
- Rolnummer 247.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

(Regl. art. 74)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

de heer Jos Bosmans, mevrouw F. Brepoels, de heren P. Breyne, G. Cardoen, J. Caudron, J. Cuyvers, M. Desutter, J. Devolder, M. Didden, J. Geysels, E. Gryp, G. Janzegers, mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, de heren W. Kuijpers, A. Laridon, J. Loones, mevrouw N. Maes, de heren L. Peeters, F. Sarens, J. Timmermans, J. Valkeniers, H. Van Dienderen, J. Van Eetvelt, R. Van Holland, M. Van Peel, E. Van Vaerenbergh en F. Vermeiren.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 75)

Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over een mogelijke grindwinning op de Solterheide te Neerglabbeek

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de wijziging van het gewestplan Neerpelt-Bree in verband met de Solterheide te Opglabbeek

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van mevrouw Brepoels tot de heer Walt-

niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over een mogelijke grindwinning op de Solterheide te Neerglabbeek en van de heer Van Dienderen tot de heer Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de wijziging van het gewestplan Neerpelt-Bree in verband met de Solterheide te Opglabbeek.

Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik stel Minister Waltniel graag een vraag in verband met het gebied Solterheide in Neerglabbeek, aangezien de bevolking daar zich reeds enkele maanden heftig verzet tegen het plan van het gemeentebestuur om gronden te verkopen met de bedoeling er aan grondwinning te doen.

Volgens het gewestplan ligt Solterheide in een gebied dat destijds bedoeld was om de zandwinning samen te brengen. Enkele maanden geleden, tijdens de zomer, heeft de Vlaamse Regering een grindnota goedgekeurd waarin een aantal gebieden zijn opgenomen waar in de toekomst aan grindwinning kan worden gedaan. In deze nota komt het gebied Solterheide niet voor. Ik heb ook een nota gezien van Minister De Batselier, die bijkomend onderzoek heeft laten uitvoeren. Uit de boringen in het kader van dit onderzoek blijkt dat er in Solterheide heel weinig zand aanwezig is en het daar dus over grindwinning zou gaan. We zien de noodzaak niet meer in dat gebied als ontginningsgebied te behouden en mijn vraag is heel duidelijk : is de Minister bereid de procedure tot wijziging van het gewestplan bij de Vlaamse Regering in te leiden om Solterheide als ontginningsgebied te schrappen en tot natuurgebied om te vormen ? Zo ja, binnen welke termijn kan dit worden gerealiseerd, zodat de druk op het gebied en vooral op de bevolking van Neerglabbeek zo vlug mogelijk kan worden weggenomen ?

De Voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik wil de vraag van collega Brepoels kracht bijzetten want de Solterheide is een bijzonder waardevol economisch gebied. Er leven daar meer dan honderd soorten vogels en als het straks opnieuw lente is zullen er honderden verschillende plantensoorten bloeien. Wegens die enorme rijkdom van het gebied willen veel mensen uit de streek er een landschapspark van maken. Dat heeft ook een economisch belang, want zo'n project schept heel wat werkgelegenheid, maar dan moet de ecologische rijkdom behouden blijven.

Er dreigen echter kapers op de kust, met name de grind- en zandboeren die er in 1978 in geslaagd zijn de bestemming van het gewestplan van de streek om te buigen en er een ontginningsgebied van te maken. Zij maken zich klaar om met hun vrachtwagens de rust in de Solterheide en de nabijgelegen dorpen te verstoren door er zand en grind weg te halen. Daardoor vernielen ze het natuurlijk kapitaal waarmee een landschapspark kon worden gebouwd.

Mijnheer de Minister, u behoort tot een partij die onlangs een milieucongres heeft gehouden. Andere traditionele partijen pakken uit met groene affiches of groene sjaltjes. Mijn vraag is of die vergroening ook het beleid treft en hoever het staat met de procedure om van dit bijzonder waardevol ecologisch gebied een natuurgebied te maken en het als ontginningsgebied te schrappen op het gewestplan.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, collega's, het gewestplan Neerpelt-Bree voorziet inderdaad in de nabijheid van Neerglabbeek in een ontginningszone van ongeveer 70 à 75 hectaren met als nabestemming natuurgebied. Op het ogenblik bevindt zich daar een kleine zandwinning waarvoor een dertigtal jaar geleden een vergunning werd verleend.

Op 19 maart werd een nieuwe aan-

vraag ingediend voor ontginning van het gebied. Op 27 juli 1990 heeft de gemachtigde ambtenaar een negatief advies uitgebracht. Tegen het negatieve advies van de provinciale directeur van Stedebouw werd door de aanvrager beroep aangetekend bij de bestendige deputatie van Limburg. Het dossier bevindt zich nog altijd bij de bestendige deputatie die tot nog toe geen uitspraak heeft gedaan. U zal begrijpen dat ik in die omstandigheden op dit ogenblik nog geen uitspraak kan doen omtrent de bewuste bouw aanvraag.

Met betrekking tot de vraag om eventueel over te gaan tot een herziening van het gewestplan en de bestemming van het betrokken ontginningsgebied te wijzigen, moet ik u meedelen dat ik mij daar momenteel moeilijk kan over uitspreken. Wel heb ik in het kader van de operatie Blue-Green een bezoek voorzien aan het betrokken gebied en aan andere probleemgebieden in Limburg ten einde mij persoonlijk van de toestand te kunnen vergewissen. Ik zal daaruit de nodige conclusies trekken en eventueel de vereiste initiatieven nemen.

De Voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de Minister, u brengt mooie intenties naar voren. Graag zou ik zien dat u die intenties ook in beleidsdaden omzet, want de vergroening van de traditionele partijen wordt alleen geloofwaardig met de daad en niet met het woord. De kiezer laat zich daar niet aan vangen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over in het oostelijk deel van West-Vlaanderen geplande industrievestigingen

De Voorzitter : Aan de orde is de

actuele vraag van de heer Van Hooland tot de heer Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over in het oostelijk deel van West-Vlaanderen geplande industrievestigingen.

De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het punt dat ik hier wil toelichten en waarover ik drie vragen wens te stellen is van algemeen Vlaams belang. Het betekent gezinszins dat ik mij wens te bemoeien met wat er in West-Vlaanderen gebeurt.

In het oostelijk deel van West-Vlaanderen bevindt zich een schiereiland tussen twee Leie-armen – de oude Leie en de rechtgetrokken Leie – met name op het grondgebied van Wielsbeke. Het gaat om een oppervlakte van ongeveer 30 hectare op het gewestplan Roeselare-Tielt en grenzend aan het gewestplan Oude-naarde-Zulte.

Dit probleem werd vroeger wellicht reeds aangekaart, in verband met andere dossiers. Het probleem is grensoverschrijdend, niet alleen inzake provinciegrenzen maar ook inzake gewestplannen. De voorgenomen operatie, door middel van een bijzonder plan van aanleg, namelijk d'Hooie, brengt mee dat een agrarisch waardevol gebied zou worden omgevormd tot industriegebied. In het betrokken gebied wonen ongeveer tweehonderd gezinnen.

Mijnheer de Minister, is er in het betrokken gebied een schaarste aan industriegronden ? In Wielsbeke en omgeving is er naar verluidt nog heel wat ongebruikte of oneigenlijk gebruikte industriegrond beschikbaar.

Welke procedure moet er in verband met dit grensoverschrijdend probleem worden gevolgd om door middel van een bijzonder plan van aanleg de bestemming te wijzigen ? Bestaat er hiervoor een specifieke, gepaste procedure ?

Tot slot had ik nog graag iets vernemen over de geplande timing indien

Van Hooland

men met dit project wenst door te gaan.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het is juist dat de gemeenteraad van Wielsbeke begin 1990 een bijzonder plan van aanleg heeft goedgekeurd om een gebied van 29 hectare landbouwgrond tussen de nieuwe en de oude Leie om te zetten in gronden voor ambachtelijke ondernemingen en nijverheden. In het dossier staat vermeld dat de industriegronden in Wielsbeke en ook in het BPA Vaartstraat bijna uitgeput zijn. Dit Bijzonder Plan van Aanleg werd goedgekeurd door de gemeenteraad, door de regionale commissie voor advies en door de bestendige deputatie op 19 oktober 1990.

Op dit ogenblik wordt het dossier door mijn administratie onderzocht. Het kabinet heeft het dossier nog niet gekregen, maar wij hebben wel informatie ingewonnen en gevraagd dat het zo snel mogelijk zou worden behandeld.

De administratie heeft mij verzekerd dat het onderzoek beëindigd zal zijn tegen midden december. U weet dat als bijzondere plannen van aanleg wijzigingen aanbrengen aan het gewestplan, de Executieve daarover beslist. Op iedere vergadering van de Executieve zijn een reeks bijzondere plannen van aanleg ter bespreking.

Ik vestig er uw aandacht op dat de plannen maar kunnen worden goedgekeurd als zij voldoen aan drie voorwaarden, gesteld door de Raad van State.

Mijn kabinet verwacht dat het dossier zal kunnen worden voorgelegd aan de Executieve midden januari van volgend jaar.

De Voorzitter : De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland : Mijnheer de Minister, u verklaart dat uit het dossier blijkt dat er behoefte is aan industriegrond. Ik neem aan dat dit niet geverifieerd is.

Bovendien blijft de meer algemene vraag onbeantwoord : quid met de procedure ? Hier moet een aparte procedure bestaan of bepaald worden. Anders krijg je een soortgelijk probleem als bij het vestigen van de kernreactor aan de grens met een ander land, met de lasten voor buur.

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel : De procedure in verband met de wijziging van het gewestplan neemt zeker één jaar in beslag, als ze tot in de puntjes wordt uitgevoerd en als de termijnen worden gerespecteerd.

Zelfs als het gebied op het gewestplan is aangeduid als industriegebied of gebied voor KMO, is de Executieve verplicht uitdrukkelijk het statuut te verlenen opdat de voordelen van de wetgeving inzake de uitrusting van industrieterreinen kunnen worden toegekend.

Zelfs al worden alle termijnen gerespecteerd en is de beslissing positief voor de aanvragers, dan nog moet men ermee rekening houden dat de industriezone er niet zal komen binnen een jaar tot anderhalf jaar.

De heer R. Van Hooland : Er is dus geen procedure voor dit soort problemen ?

Minister L. Walt Niel : Neen, gewestplannen kennen geen grenzen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer E. Gryp tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de eventuele oprichting van internationale commissies in het kader van het Noordzee-actieplan

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Gryp tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting,

over de eventuele oprichting van internationale commissies in het kader van het Noordzee-actieplan.

De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, vorige week las ik in de pers dat naar aanleiding van een bijeenkomst van de Interparlementaire Beneluxraad, aangevuld met vertegenwoordigers van Duitsland en Frankrijk, besloten was tot het oprichten van een Internationale Maascommissie, eigenlijk een beetje naar het voorbeeld van de reeds bestaande Rijncommissie. Bij die gelegenheid hebben de Nederlandse vertegenwoordigers aangedrongen, terecht volgens mij, gezien de goede ervaring met de Rijncommissie, op een identiek initiatief in verband met de Schelde.

Mijnheer de Minister, is u van plan om een initiatief te nemen in die richting, temeer daar dit perfect kadert in het Noordzee-actieplan ?

Hierbij verwijs ik naar verklaringen van uw nationale collega, Miet Smet, in de Commissie voor Volksgezondheid en Leefmilieu van de Senaat, waar zij er haar beklag over deed dat het Noordzee-actieplan eigenlijk enigszins werd geblokkeerd, niet wat de grond van de zaak betreft, maar door procedurekwesties omdat het Gewest Brussel twee vertegenwoordigers eist in plaats van één. Dergelijke toestanden betekenen dat het vormen van internationale commissies erg wordt bemoeilijkt door onze staatsvorming, waar men eigenlijk voor één van de deelnemende landen, het onze, vier Ministers als afgevaardigde krijgt.

Mijnheer de Minister, in hoeverre denkt u hieraan iets te kunnen doen ? Zal u initiatieven kunnen nemen voor het zo broodnodige actieplan voor heel het Scheldebekken ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, collega Gryp handelde over het initiatief tot het oprichten

T. Kelchtermans

van een Maascommissie, een initiatief ontstaan in Benelux-samenwerking, op voorstel van parlementsleden. Wij vinden dat zeer positief.

Indien interparlementaire samenwerking in de Benelux een gelijkaardig initiatief voor de Schelde zou doen ontstaan, zullen wij dat eveneens als positief bestempelen.

Het plan een Maascommissie op te richten ontstond tijdens de regelmatige bijeenkomsten van parlementsleden en niet op initiatief van de Executieve, die het desalniettemin zeer gunstig onthaalt. Dat geldt ook voor mij, als verantwoordelijke bevoegd voor het leefmilieu.

Op 5 juni van dit jaar is een principiële beslissing getroffen voor het bekkenbeleid, zowel van de Maas als van de Schelde, in samenwerking met de beide Gewesten en het Hoofdstedelijk Gebied Brussel, in het kader van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu, waar wij ook trachten het actieplan Noordzee te coördineren. Ook mijn Waalse collega is het hiermee principieel eens.

Men moet nochtans niet wachten om bilaterale samenwerkingsverbanden met een bekkencomité te organiseren. De overeenkomst met het Brussels Hoofdstedelijk Gebied zal de komende dagen worden onderzocht. Deze overeenkomst heeft een versnelde waterzuivering in het Brussels Hoofdstedelijk Gebied tot doel. Vlaanderen is hierbij ook betrokken. Dit is een bewijs dat samenwerkingsverbanden tussen de Gewesten mogelijk zijn. Ik pleit echter voor een ruimere samenwerking.

Op het ogenblik wordt het ontwerp-decreet bestuurlijk beleid besproken in de Vlaamse Raad. Dit houdt belangrijke beslissingen in met betrekking tot de structuren voor een verbetering van de waterkwaliteit van de Schelde. Door dit decreet worden bovendien een milieuvergunningen- en een inspectiedienst opgericht.

60 ten honderd van het Scheldebekken is in het Vlaams landsgedeelte gelegen. De Schelde vormt een be-

langrijk onderdeel van de Noordzee-actie. Ik heb dus geen enkel bezwaar tegen een gelijkaardig initiatief voor de Schelde.

Het initiatief met de Maas werd genomen door parlementsleden. Mocht rond de Schelde een gelijkaardig initiatief worden genomen, zal ik daaraan mijn medewerking verlenen. Hierop moet evenwel niet gewacht worden om acties te voeren. Onder meer een verhoging van de investeringen inzake rioolwaterzuiveringsinfrastructuur is mogelijk.

De bilaterale overeenkomst met het Brussels Hoofdstedelijk Gebied wordt binnenkort ondertekend.

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Minister, ik dank u voor uw antwoord. U bent bereid de nodige inspanningen te leveren voor het gedeelte van het Scheldebekken waarvoor u bevoegd bent. Wij zullen dat van dichtbij volgen.

Ik heb begrepen dat u voorstander bent van een gelijkaardig parlementair initiatief voor de oprichting van een internationaal Scheldec Comité. Wij zullen daar met uw steun op ingaan.

De Voorzitter : Het incident is gelopen.

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over recente uitspraken betreffende het OVAM-afvalstoffenplan

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Cuyvers tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over recente uitspraken betreffende het OVAM-afvalstoffenplan.

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) : Mijnheer de Minister, in een BISTEL-bericht van 21 november 1990 lees ik een aantal uitspraken van de directeur-generaal van OVAM omtrent de consultatieronde in verband met het Afvalstoffenplan die op 30 november wordt afgesloten. Volgens het bericht zouden de meeste steden en gemeenten van Vlaanderen zich uitspreken tegen het Afvalstoffenplan zoals het thans voorligt. Zij pleiten voor een bijsturing.

In dat verband wens ik een aantal vragen te stellen

Ten eerste, in welke mate zal het Afvalstoffenplan 1990-1995 worden bijgestuurd en in welke mate zal er rekening worden gehouden met de adviezen van de steden en de gemeenten ?

Ten tweede, op welke wijze zal de Vlaamse Raad op de hoogte worden gebracht ? Normaal geproken zou dit kunnen naar aanleiding van het nieuwe afvalstoffendecreet, maar dat is op dit ogenblik niet aan de orde in de Vlaamse Raad.

Ten derde, zal het Afvalstoffenplan, naar analogie met het TGV-debat, worden bijgestuurd en bekrachtigd door de Vlaamse Raad ?

Ten vierde, is het eigenlijk wel passend dat een directeur-generaal appreciërende uitspraken doet in verband met de mening van de steden en de gemeenten als zouden deze steden en gemeenten zich in feite ten onrechte op sleeptouw hebben laten nemen door organisaties als de Bond Beter Leefmilieu en Greenpeace ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het afvalstoffendecreet bepaalt een zeer precieze procedure met het oog op de voorbereiding en het bekomen van een imperatief plan, telkens vastgelegd in een vijfjarenprogramma.

Wat uw bemerking aan het adres van de directeur-generaal van de OVAM betreft, bestaat er geen enkel misverstand. Het behoort niet aan een amb-

T. Kelchtermans

tenaar om politieke appreciaties uit te spreken omtrent een gevoerd beleid of bedenkingen te uiten die eerder in de politieke dan wel in de formeel technische besluitvorming thuishoren. Ik zal hem daar trouwens opmerkzaam op maken telkens wanneer hij dat zou doen, daarbij gebruik makend van de mogelijkheden die ik ter beschikking heb.

Wat het Afvalstoffenplan betreft kan ik bevestigen dat de consultatieperiode voor de gemeenten wordt afgesloten op 30 november. Volgens het afvalstoffendecreet, artikel 17, paragrafen 5 en 6 worden de adviezen in de maand december gebundeld door de GOM, die daarover een syntheseadvies aan de OVAM zal zenden. Vervolgens dient de OVAM deze adviezen aan mij voor te leggen, waarbij er wordt van uitgegaan dat de adviezen van de GOM's met argumentatie moeten worden weerlegd wanneer men er wenst van af te wijken. In het afvalstoffendecreet wordt bepaald dat de beslissingen met betrekking tot de krachtlijnen, de opties en de uitvoering van het nieuwe Afvalstoffenplan 1991-1995 uiteindelijk door de Executieve worden getroffen. Indien zij afwijkt van de adviezen die haar via de GOM door de gemeenten worden gegeven, zal deze afwijking gemotiveerd moeten worden.

Tenslotte wens ik te stellen dat ik de vergelijking met de TGV-discussie niet aanvaard. Dit was een unieke procedure die door de Vlaamse Raad werd vastgelegd. Ons voorstel is en het afvalstoffendecreet bepaalt dat de beslissingen door de Vlaamse Executieve moeten worden getroffen. Vanzelfsprekend kan de Vlaamse Raad de bevoegde Minister te allen tijde ondervragen in verband met de uitvoeringsmodaliteiten, goedgekeurd in het afvalstoffendecreet.

De Voorzitter : De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik betreur dat de Vlaamse Raad het nieuwe Afvalstoffenplan niet moet bekrachtigen, vooral omdat ik meen te weten dat de inhoud van dit plan

zoals het nu voorligt – wat wij het Masterplan-verbranding noemen – niet helemaal wordt gelegaliseerd door de decretale basis van het huidige afvalstoffendecreet. Het gaat hier dus in feite om een illegale situatie die zou kunnen worden bijgestuurd zodra het beloofde nieuwe afvalstoffendecreet door de Vlaamse Raad wordt goedgekeurd. Ik hoopte dat de Minister tenminste het nieuwe bijgestuurde Afvalstoffenplan zou indienen bij wijze van beleidsbrief. Dit zou een soort gentlemen's-agreement zijn geweest. Dan zouden de steden en gemeenten ook hebben geweten in welke mate met hun advies werd rekening gehouden.

Samen met de Minister zijn wij het ermee eens dat de man in de straat meer wordt sensibiliseerd door het leefmilieu wanneer de eerstelijnszorg wordt georganiseerd op het niveau van steden en gemeenten. Wij kunnen dan niet anders dan betreuren dat de inspraakmarge niet duidelijk openbaar wordt gemaakt.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Van zodra inzake het Afvalstoffenplan door de Vlaamse Executieve een beslissing is genomen zal uiteraard aan het openbaar maken ervan veel aandacht worden besteed. Wij zullen de gemeenten uitvoerig informeren aangaande de prioriteiten die in het Afvalstoffenplan zijn vervat. Ik neem van de gelegenheid gebruik om deze prioriteiten nogmaals op een rijtje te zetten, te meer omdat de heer Cuyvers op een ietwat suggestieve wijze steeds de focus richt op het Masterplan-verbranding en het zodoende een aparte en ietwat te belangrijke plaats geeft in het globale plan. De prioriteiten zijn de volgende : ten eerste, de voorkoming, hetgeen de grote opdracht voor OVAM zal zijn ; ten tweede, de recyclage. Voor al wat niet onder de eerste of de tweede prioriteit kan worden opgelost is er het verbranden en het storten onder zeer strikt gecontroleerde voorwaarden. Hiervoor zal de Vlaamse Executieve, na uitvoerige consultatie, een beslissing nemen. In gemeenteraadsverslagen las ik dat dit plan veel meer

aandacht kreeg dan het vorige. Wij zullen dan ook belangrijke aanduidingen krijgen zodat wij dit plan zullen kunnen bijsturen, precies in de richting van wat de gemeenten en de steden wensen. Via een uitvoerige informatieronde zal dan weer contact worden opgenomen met de gemeenten.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitvoeringsbesluit voor het milieuvergunningdecreet

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Timmermans tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitvoeringsbesluit voor het milieuvergunningdecreet.

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de Executieve heeft een ontwerpbesluit opgesteld om de uitvoering van het milieuvergunningdecreet uiteindelijk mogelijk te maken, in principe op 1 januari van volgend jaar. Ik weet dat het ontwerp-uitvoeringsbesluit voor advies aan de SERV werd overgezonden die daarover tegen midden december advies zal verstrekken.

Gelet op de enorme verantwoordelijkheid en taken die via dit uitvoeringsbesluit aan de gemeentebesturen en de provincies worden opgelegd en gelet op de stringente timing dient ter zake aan de gemeenten en de provincies de mogelijkheid te worden geboden om voldoende en bevoegd personeel op die taken voor te bereiden. Volgens mij moeten deze personen niet alleen worden voorbereid op hun opdrachten maar zij moeten ter zake ook inspraak krijgen. Ik

Timmermans

stel voor hieromtrent advies te vragen aan de Vlaamse Raad voor Leefmilieu.

Is de Minister van oordeel dat de datum van 1 januari haalbaar is om het milieuvergunningensdecreet uitvoerbaar te maken, gelet op de huidige omstandigheden ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, het is correct wat de heer Timmermans zegt. Er ligt inderdaad een ontwerpbesluit voor dat verder bouwt op een principiële beslissing reeds in 1986 door de Executieve genomen en dit als uitvoeringsbesluit van een decreet van 1985. Ik bespaar u de uitleg omtrent de redenen die aan de basis liggen van de vertraging.

Over de principiële beslissing van de Vlaamse Executieve, als uitvoeringsbesluit bij het vergunningendecreet van 1985, werd reeds een advies verstrekt door de Vlaamse Raad voor Leefmilieu. Ik erken dat het huidige ontwerpbesluit in belangrijke mate afwijkt van de eerste principiële beslissing van de Vlaamse Executieve. Toch wil ik doen opmerken dat wij, met betrekking tot de timing, onder enige tijdsdruk staan.

In sommige krant artikelen wordt de begindatum van 1 januari naar voren geschoven. Wij hebben altijd gestreefd naar het operationeel maken van het milieuvergunningendecreet, met zijn uitvoeringsbesluiten, tegen midden 1991. Vanaf begin 1991 – dat is toch belangrijk – doen wij precies wat u vraagt, met name de gemeenten en de provinciebesturen, via een georganiseerde informatiecampagne, uitvoerig op de hoogte brengen van de nieuwe beschikkingen vervat in het uitvoeringsbesluit.

Wij waren ook van oordeel dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen dit besluit op korte termijn formeel diende te adviseren omdat hij bij dat eerste besluit niet was betrokken vermits de SERV nog niet bestond en bijgevolg geen advies kon

uitbrengen. Wij menen dat de sociale partners het best ook hun stem laten horen. Dit gebeurt binnen de afgesproken timing zodat er geen vertraging wordt opgelopen.

Ik ben wel bereid op uw suggestie in te gaan. Wij zullen dus het besluit niet voorleggen aan de Vlaamse Raad voor Leefmilieu, vermits dit in het verleden reeds is gebeurd, maar ik zal de Raad er wel van in kennis stellen, en vragen eventueel suggesties te formuleren. Inzonderheid wordt het advies ingewacht van het Bestuur voor Leefmilieu van AROL.

Om een mogelijke formele procedure te vermijden waardoor een vertraging zou worden ingebouwd, verkiezen wij de weg van de informele procedure via de Vlaamse Raad voor Leefmilieu dan wel de weg van de formele adviesprocedure die in feite reeds achterhaald is vermits in het verleden de Vlaamse Raad voor Leefmilieu reeds zijn advies heeft uitgebracht.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Devolder tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de Schelderadarketen

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Devolder tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de Schelderadarketen.

De heer Devolder heeft het woord.

De heer J. Devolder (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, indien ik het goed voor heb, werd medio september bij een groot deel van het personeel van de Vlaamse administratie een nota verspreid, waarin een oproep werd gedaan tot vrijwilligers om het operationeel worden van de radarketen op 15 januari aanstaande mogelijk te maken.

Mijnheer de Minister, op het eerste gezicht hebben zich wellicht een onvoldoende aantal vrijwilligers aangeboden, zodat medio november bepaalde personeelsleden, die in het Zeebrugse werkzaam waren, met een zending met marsorder werden bedacht, waarbij zeven vacante plaatsen, die in Zeebrugse nog moesten worden opgevuld, zouden worden ingenomen.

Ter zake werd er een voldoende opleiding beloofd. Hierbij heb ik enkele vragen.

Ten eerste, ik werd geïnformeerd door bepaalde personeelsleden, die werkzaam zijn bij het Gebouwenfonds van de rijksscholen van West-Vlaanderen, die zich vrijwillig kandidaat stelden en ook werden aanvaard, dat zij op het ogenblik dat zij zich moesten aanmelden, een telefaxbericht kregen dat hun tewerkstelling niet doorging.

Ten tweede, hebben wij moeten constateren – en dat vind ik persoonlijk enigszins eigenaardig – dat de opleiding die de betrokkenen zouden moeten krijgen, maar één maand is, terwijl ongeveer in dezelfde periode een oproep verscheen om een vacante plaats in het kader op te vullen, waarvoor men een opleiding voorziet van zes maanden. Trouwens, voor radarwaarnemers, een soort nautisch brevet in de Scheepvaartsschool, voorziet men een opleiding van drie jaar. Meent u dat zulk een opleiding voldoende is ?

Ten derde, heb ik tevens vernomen dat de zogenaamde zending met marsorder ook tot een dame werd gericht. Is er ter zake een basis-syndicaal overleg geweest ? Inderdaad, tot op heden is verplichte nachtarbeid voor vrouwen verboden.

De Voorzitter : De heer Sauwens, Gemeenschapsminister voor Openbare Werken en Verkeer, heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Collega's, het gaat hier om drie vragen van uiteenlopende aard : ten eerste, er is mij geen weigering bekend van personen die zich kandidaat stelden voor vrijwillige tewerkstelling. Er bestaat wel een vereiste dat zij van

Sauwens

niveau 2 moeten zijn. Ik weet niet of de persoon, waarover u het hebt, aan deze voorwaarde voldeed.

Vervolgens is het belangrijk dat een aantal personeelsleden van het Gebouwenfonds tewerkgesteld zijn bij andere departementen. Ik heb echter alleen de vrijwilligers van mijn eigen departement toelating verleend. Intussen heb ik onder meer van Minister Waltniel vernomen dat een aantal personeelsleden van zijn departement toelating wensden te bekomen om als vrijwilliger in de radarketen tewerkgesteld te worden.

Indien er zich een individueel probleem mocht voordoen voor personen die tewerkgesteld wensden te worden, op voorwaarde echter dat zij aan de vereisten voldoen, ben ik bereid tussenbeide te komen.

Wat de duur van de opleiding betreft, is een opleidingstermijn van één maand inderdaad te kort. In één maand tijd kan men via een versnelde opleiding vertrouwd geraken met de apparatuur die moet worden bediend, maar de bijzondere vereisten in verband met de specifieke functie van radarwaarnemer kan pas met een opleiding van langere duur worden verworven. Bovendien wil ik erop wijzen dat deze mensen van niveau 2 in ploegverband zullen worden tewerkgesteld samen met een aantal ervaren radarwaarnemers die op dit ogenblik binnen ons kader functioneren.

Wat uw vraag in verband met het basisoverlegcomité betreft, functioneren na de overstap van de nationale administratie naar de gewestadministratie een aantal basisoverlegcomités niet meer. Zij moeten opnieuw worden samengesteld. Er heeft dienaangaande nog geen officieel overleg plaatsgevonden. Het basisoverlegcomité zal pas in de loop van volgende week opnieuw worden geïnstalleerd.

Er was wel een informeel overleg met de vakbonden inzake de vrijwilligers. Van het ogenblik dat het om een verplichte wijziging van tewerkstelling gaat, zal rekening worden gehouden met de bepalingen van het statuut en

zal, indien nodig, syndicaal overleg worden georganiseerd.

Tot slot, heeft u een vraag gesteld betreffende de tewerkstelling van vrouwen tijdens de nacht. Dit zou geen bezwaar zijn van het ogenblik dat zij in een dienst zijn tewerkgesteld die een doorlopende activiteit vereist.

De Voorzitter : De heer Devolder heeft het woord.

De heer J. Devolder : Mijnheer de Voorzitter, ik wil even terugkomen op het laatste antwoord van de Minister. De Minister zegt dat er geen bezwaar tegen nachtarbeid voor vrouwen is, voor zover zij werken in een dienst waar een doorlopende activiteit is vereist. De betrokkene was in het verleden niet in een dergelijke activiteit ingeschakeld. Zelfs in de particuliere sector – maar hiervoor bent u uiteraard niet verantwoordelijk – stellen de syndicaten zich vrij streng op om aan bepaalde vrouwen, die op vrijwillige basis nachtwerk willen verrichten, ook nachtwerk toe te laten.

Mijnheer de Minister, ik dank u niettemin voor uw positieve instelling voor welbepaalde gevallen. Ik zal u de namen overmaken van de mensen van het Gebouwenfonds die wel bereid waren nachtwerk te verrichten maar die per fax zijn verwittigd dat hieraan geen gevolg kon worden gegeven.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de Voorzitter, ook wat de laatste vraag van de heer Devolder betreft, en indien het om een individueel probleem gaat, ben ik steeds bereid hiermee rekening te houden.

Ook in openbare dienst moet, zeker binnen een bepaald departement, een zekere mobiliteit kunnen worden georganiseerd. Wij moeten inderdaad soepel kunnen inspelen op de behoeften van het ogenblik. Dit kan misschien nieuw klinken, maar het is in ieder geval de bedoeling van de Executieve en van Minister Van den Bossche om een grotere mobiliteit van onze ambtenaren te organiseren.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer P. Dumez tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de afwerking van het pré-metronet te Antwerpen

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Dumez tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de afwerking van het pré-metronet te Antwerpen.

De heer Dumez heeft het woord.

De heer P. Dumez (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, u heeft zeer recentelijk een stuk van het pré-metronet te Antwerpen kunnen openstellen. Dit blijkt een groot succes, niet alleen wat de kwantiteit van het aantal reizigers betreft, maar ook inzake de mentaliteitswijziging van de consument zelf. Inderdaad, de cijfers liegen er niet om. Het openbaar vervoer zal nu meer worden gebruikt, wat een positieve zaak is.

In dit verband werd een investering van circa 33 miljard frank gedaan. Er zijn nog een 14-tal kilometer van het ondergrondse net niet afgewerkt. Bij de bespreking van uw begroting meen ik te hebben opgemerkt dat deze afwerking niet tot uw prioriteiten behoort.

Mijnheer de Minister, meent u niet dat deze afwerking bij prioriteit zou moeten gebeuren en wel om de drie volgende redenen.

Ten eerste, om financiële beheersredenen. Wanneer circa 33 miljard frank is geïnvesteerd en het sluitstuk van het ondergrondse metronet wordt niet afgewerkt, kan ook geen degelijk financieel rendement worden gehaald. Het zou om een bedrag van 9 miljard gaan, zijnde plus minus 2,5 miljard gedurende vier jaar. Na afwerking zou het geïnvesteerde kapitaal ten volle kunnen renderen.

Dumez

Ten tweede, het mobiliteitsargument. Mijnheer de Minister, dankzij de opening in het ondergrondse gedeelte van de tunnel worden de lijnen 2 en 15 veel meer benut. Wanneer bijgevolg het sluitstuk van de tunnel zou kunnen worden afgewerkt, kan aan de grote verkeersstromen in en rond de metropool een oplossing worden gegeven.

Ten derde, het politiek-psychologisch argument. Wanneer de burger ziet dat men na de massa's investeringen, die daar werden gedaan, niet tot een afwerking van de tunnels komt, blijft het terecht op zijn maag liggen dat men mits het afwerken tot het rendement zou komen van wat hij aan belastingen betaalt, terwijl de burger er ook alle voordelen van zou hebben. Meent u niet, mijnheer de Minister, dat dit prioritair dient te gebeuren ?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, deze vraag dient in een uitvoeriger debat dan via een actuele vraag aan bod te komen. In de Commissie voor de Infrastructuur zullen wij daarvoor in de loop van de volgende maanden de nodige tijd moeten voorzien.

Uitgaande van twee gegevens zullen wij in 1991 in het pre-metronet van Antwerpen geen investeringen voorzien.

Ten eerste, op dit ogenblik is een lijn-herstructureringsstudie aan de gang nopens het volledig openbaar vervoernet in Antwerpen, die door MIVA werd opgestart en door de maatschappij SOBEMAP wordt uitgevoerd. In deze situatie zal een verbetering van het gehele openbaar vervoersysteem in Antwerpen in functie van de nieuwe behoeften worden herdacht. Dat werd tevens geformuleerd in ons Verkeers- en Vervoersplan, waaruit duidelijk blijkt dat het gemeenschappelijk vervoer in zijn totaliteit een van de wapens zal zijn tot meer leefbaarheid van stadskernen, verhoging van de veiligheid en vooral een vlotte verkeersdoor-

stroming. Deze resultaten zullen pas in de loop van volgende maanden bekend zijn. Het is belangrijk dat wij op dat ogenblik de juiste beslissingen kunnen treffen inzake het rentabiliseren van de op dit ogenblik reeds dertig miljard geïnvesteerde gelden. Wij zullen tevens een strakke timing betrachten teneinde in overleg met de stad Antwerpen te bepalen welke gedeelten van de thans 14 kilometer ongebruikte tunnels in de eerste plaats operationeel kunnen worden gemaakt. Ter zake denken wij vooral aan het doortrekken van lijn 3 naar het Sportpaleis, waar een beschikbare ondergrondse infrastructuur zou kunnen worden gebouwd. Wij zullen een gedeelte gebruiken van de som van 10 miljard frank, die nog nodig is om deze tunnels af te werken. In 1992 zullen wij dan een aanvang kunnen maken met de verdere inschakeling van wat op dit ogenblik aan infrastructuur reeds ter beschikking is.

Ten tweede, vanuit de enorme vraag naar een verbeterd openbaar vervoer, niet enkel in Antwerpen, maar in gans Vlaanderen, hebben wij geopteerd voor een algemene verbetering van de kwaliteit van ons aanbod. Dit gebeurt onder meer door investeringen bestemd voor de verbetering van de halte-installaties, de informatie van de reizigers, evenals de autoplaatsen. Bovendien streven wij naar een veralgemeende en volledige uitrusting met radioverbinding voor al onze voertuigen, zowel in bus als in tram, die besloten ligt in een tweejarig programma, waarmee in 1991 zal worden gestart.

Ten derde, is er de veralgemeende inschakeling van de meest moderne ontwaardingsapparatuur voor onze vervoertitels, die wij nodig hebben om een meer comfortabel, eenvoudiger en sneller openbaar vervoer te kunnen aanbieden.

Om deze twee redenen hebben wij voor 1991 geen investeringskrediet voor de afwerking van de pre-metro in Antwerpen voorzien. Dat betekent zeker niet dat wij vroegere investeringen zomaar ter zijde schuiven. Wij wensen enkel de beslissingen, gebaseerd op een juiste analyse, te nemen waardoor de belastinggelden optimaal worden gebruikt.

Zo bleek uit het structuurplan van de stad Antwerpen dat, na de versterking van de oost-westas onder meer door de verbetering van het openbaar vervoer, de bestaande oost-westverbinding niet aansloot op de nieuwe en dat bijgevolg een nieuwe basisinfrastructuur zou moeten worden uitgebouwd om aan dit probleem te verhelpen. Met andere woorden, de visie van het stadsbestuur komt hoegenaamd niet meer overeen met deze die jaren geleden in de planning werd opgenomen en nadien, met de aanleg van de pre-metrotunnels, gedeeltelijk uitgewerkt. Ik zal binnen enkele maanden in Commissie meer gedetailleerd op dit probleem kunnen ingaan aan de hand van kaarten en resultaten van de SOBEMAP-studie.

De Voorzitter : De heer Dumez heeft het woord.

De heer P. Dumez : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik kan de door de Minister aangehaalde argumenten niet bijtre-

Het eerste argument dat er nog moet worden bestudeerd is door de feiten achterhaald. Men heeft al vijftien jaar bestudeerd. Het project is zelfs al in de fase van uitvoering. 90 ten honderd van de werken zijn uitgevoerd. Het succes van het nieuwe stuk metro in Antwerpen toont aan dat nu de tijd is om niet meer zu raisonieren, aber zu durchmarchieren.

Ik ben het met het tweede argument eens dat er enorme behoefte is aan kwaliteitsverbetering. Toch meen ik dat de punten waar het probleem zich het acuutst stelt en de files zich concentreren, de meeste aandacht verdienen en het eerst moeten behandeld worden. Een algemene kwaliteitsverzorging is bijgevolg een tweede prioriteit. Ik betreur dat met de eerste prioriteit nog geen aanvang wordt gemaakt.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de op dit ogenblik door het stadsbestuur

Sauwens

van Antwerpen en de vervoermaatschappij ontwikkelde nieuwe visie is totaal anders dan het eerste concept dat de bouw van de pre-metrotunnels tot gevolg had. In de huidige tendens, die zich ook internationaal doorzet, vraagt men vooral naar een verbetering van het bovengronds gemeenschappelijk vervoer. In de huidige omstandigheden zouden wij wellicht niet kiezen voor de aanleg van een pre-metronet zoals mijn voorgangers dit in andere omstandigheden wel hebben gedaan.

In het mobiliteitsvraagstuk gaat het vooral om een vlottere verbinding naar de voorstadsgebieden aangezien het fileprobleem zich in een cirkel van tien à vijftien kilometer rond de grote agglomeraties situeert. Vervoerdeskundigen verklaren dat een bovengronds net van snelle trams een betere oplossing kan bieden dan de uitbouw van het zeer dure pre-metronet dat wij, gelet op de problematische budgettaire toestand, trouwens slechts met mondjesmaat zouden kunnen afwerken.

Tenslotte onderstreep ik dat ik als verantwoordelijke Minister niet alle kredieten in één project wens te investeren, zoals dat in het verleden vaak is gebeurd. Dat kan misschien lokaal van enig nut zijn, maar dat moet in ieder geval nog worden bezien.

De behoefte aan de verbetering van een gemeenschappelijk vervoer is in heel Vlaanderen enorm groot. Ik wens een inspanning te leveren om met de middelen die de Raad mij bij de goedkeuring van de begroting 1991 zal toekennen een versnelde kwaliteitsverbetering van het openbaar vervoer in Vlaanderen te realiseren. Dit lijkt mij een nuttiger werkwijze dan deze die de voorbije tien jaar werd toegepast.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Devolder

der tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de bouw van een kaaimuur en steiger te Zeebrugge en de mogelijke bouw van een nieuw vismijncomplex

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Devolder tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de bouw van een kaaimuur en steiger te Zeebrugge en de mogelijke bouw van een nieuw vismijncomplex.

De heer Devolder heeft het woord.

De heer J. Devolder (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, op 12 oktober 1990 had in Zeebrugge een mediamanifestatie plaats waarop heel wat volk aanwezig was. De belangrijkste gebeurtenis was het heien van de eerste paal voor een nieuwe kaaimuur en aanlegsteiger voor wat de toekomstige vissershaven zou moeten worden.

Via de media hebben wij vernomen – ik kan zelf niet zeggen of dit al dan niet zo is – dat, door de haast waarmee men de inplantingsplaats had gekozen, men een verkeerde keuze had gemaakt. Had men de werken voortgezet dan zou men ondergrondse nutsleidingen hebben beschadigd.

Kunt u dit bevestigen of ontkennen, mijnheer de Minister ? Is dit de reden waarom men op dit ogenblik niet verder werkt ?

Mijn tweede vraag is meer van persoonlijke aard. Ik heb zelf via de televisie gehoord en gezien hoe u een pleidooi voor het nieuwe vismijncomplex in de achterhaven hebt gehouden.

Als privé-persoon hebt u volkomen het recht er uw eigen mening op na te houden. U bekleedt echter een openbare functie. U doet uitspraken over een domein dat in feite het uwe niet is en dit – en hier komt mijn meest fundamentele bezwaar – terwijl op hetzelfde ogenblik een negatief advies van AROL bij het stadsbestuur te Brugge was binnengekomen

waarbij erop werd gewezen dat de nieuwe inplantingsplaats onverenigbaar was met een zone voor milieubelastende industrie zoals het in het gewestplan is voorzien. Bij AROL is men van mening dat een voedingsbedrijf, en dat is de vis – en de visverwerkende nijverheid toch – daar niet thuishoort. In beroep kan daarover natuurlijk anders worden geoordeeld.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, het is niet gemakkelijk om zonder documenten al deze opeenvolgende vragen te beantwoorden. Ik vraag mij dan ook in het belang van een degelijke informatie van deze Raad af of het niet beter is dat wij toch documenten zouden mogen aanwenden. De heer Kelchtermans en ikzelf oefenen ons telkens om alle mogelijke data van buiten te leren en in de juiste volgorde te brengen.

De Voorzitter : Gelet op het feit dat u vandaag een record aantal vragen te beantwoorden krijgt zou ik het door de vingers zien mocht u een spiekbriefje meebrengen. Ik verzoek u wel in de mate van het mogelijke de spreektijd te respecteren.

Minister J. Sauwens : Wat de eerste vraag in verband met die geheide paal betreft kan ik niet zeggen of die paal er nog staat of door de aannemer zal worden verplaatst. Ik weet het niet en u moet mij daarvoor verontschuldigen. Wij hebben een aanbesteding georganiseerd, een opdracht gegeven en die aannemer zal binnen de gestelde termijn en een bepaald bedrag er voor moeten zorgen dat de werken zijn uitgevoerd zoals in het bestek staat beschreven. Het is echter niet onmogelijk dat die paal nog wordt verplaatst. Ik heb nog eerstesteenleggingen meegemaakt waarbij die eerste steen achteraf niet op dezelfde plaats terug te vinden was.

De vraag in verband met de bouwvergunning verwondert mij ten zeerste. Immers, wij hebben op 12 juli 1990 de vergunning bekomen voor

Sauwens

het bouwen van een kaaimuur en een steiger ten behoeve van de visserij. Ik heb in mijn toespraak ter gelegenheid van de eerste paalheiding inderdaad uitgeweid over een belang dat ik hecht aan de uitbouw en de modernisering van onze Vlaamse zeevisserij. Investerings- en initiatieven voor visverwerkende activiteiten komen daaraan volkomen tegemoet. Vandaar de woorden die ik heb gebruikt en waar ik volledig achter sta. Ik heb werk genoeg. Ik zal mij niet op het terrein van collega Waltiel begeven voor bouwvergunningen inzake aanpalende initiatieven.

Door het feit dat wij dit werk, dat wij officieel hebben laten aanvangen, de nodige bouwvergunning hebben bekomen, in het licht van de zeevisserij, lijkt het mij dat de vraagstelling in feite zonder voorwerp is.

De Voorzitter : De heer Devolder heeft het woord.

De heer J. Devolder : Mijnheer de Minister, onderaan de bouwvergunning staat : Deze bouwvergunning moet totaal onafhankelijk gezien worden van de bouw van een nieuw vismijncomplex.

U hebt in uw toespraak duidelijk gewezen op het Europees Viscentrum dat er in Zeebrugge zal komen. Dus, u hebt de twee bouwvergunningen vermengd. Ik vind dat deontologisch niet verantwoord. Het is natuurlijk uw recht daarover een andere mening te hebben.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de door de Minister ondertekende intentieverklaring Vlaanderen-Litouwen

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Suykerbuyk tot de heer Sauwens, Gemeen-

In zijn actuele vraag tot Gemeenschapsminister J. Sauwens (VU) vroeg CVP-Senator H. Suykerbuyk (links) in hoeverre de nationale Regering ingelicht werd over de door de Minister ondertekende intentieverklaring Vlaanderen-Litouwen. Naast hem zit de nationale Minister van Tewerkstelling en Arbeid L. Van den Brande (CW)

schapsminister van Openbare Werken en Verkeer over de door de Minister ondertekende intentieverklaring Vlaanderen-Litouwen.

De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, wij hebben via de pers vernomen dat de Minister in Litouwen een overeenkomst heeft getekend namens de Vlaamse Gemeenschap. Sta mij toe te vermelden dat elke toenadering, elke poging tot samenwerking, met Oost-Europa, naar mijn gevoelens als zeer gunstig moet worden beschouwd. De strekking van mijn vragen zal dus helemaal niet zijn dat het om een slecht initiatief gaat.

Mijn eerste vraag betreft de methode. Gaat het om een intentieverklaring of om een akkoord? Bindt u daarmee de Vlaamse Gemeenschap? Indien ja, dan gaat het ons allemaal aan, want dan komt het verdragsrecht ter sprake, dat nu zo actueel is. Indien het werkelijk om een verdrag gaat, dan is deze kwestie

door de feiten opgelost. In dit geval zijn de overeenkomsten die men sluit met andere staten of gemeenschappen geldig zonder dat er constitutioneel wezenlijke veranderingen nodig zijn. Men moet zich daarbij wel afvragen, zeker als het om Litouwen gaat, of de nationale Regering wel degelijk werd ingelicht. In een federale staat zou dit normaal zijn. De vraag is ook, in tweede orde, of er wel overleg is geweest met de Vlaamse Executieve. Deze vraag is wellicht een beetje retorisch, want ik weet dat dit overleg amper heeft plaatsgehad. Ik betreur dit, want ik meen dat men een initiatief dat in se goed is, niet mag hypothekeren door het draagvlak te klein te houden. Hoe breder het draagvlak is, hoe groter de kans op continuïteit voor dit soort initiatieven, hetgeen zeer waardevol is.

Mijn tweede vraag gaat meer over het inhoudelijke. Ik heb begrepen dat u een soort masterplan opstelt. Waarin bestaat dit juist, gaat het om het leveren van know-how, hebt u daarvoor ingenieurs ter beschikking, dienen zij gedurende een bepaalde periode naar Litouwen te gaan, wel-

Suykerbuyk

ke zijn de financiële implicaties en beschikt u over de nodige kredieten? Voorts, zal u de privé-sector daarbij betrekken en is dat vooraf afgesproken? Ik stel dus vragen in verband met de voorbereiding van dit initiatief. Omdat het initiatief belangrijk is willen wij er alles over weten.

Tenslotte wijs ik erop hoe nuttig en nodig het is dat wij Vlaanderen herkenbaar maken in de wereld. Wat wij in verband met het buitenland doen, moet nuttig zijn. Daarom is mijn vraag: wat is het onmiddellijke voordeel voor Vlaanderen van deze overeenkomst?

Minister J. Sauwens (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, ik dank de heer Suykerbuyk voor zijn vraag en voor zijn positieve ingesteldheid tegenover een initiatief dat helemaal kadert in wat in het regeerakkoord wordt omschreven als de opbouw van het Europa der regio's.

De heer Suykerbuyk vroeg zich af hoe dit initiatief tot stand is gekomen. Ik heb een uitnodiging om technische ondersteuning ontvangen van de heer Birziskis, Minister van Verkeerswegen en Transport, van de republiek Litouwen die in maart van vorig jaar haar onafhankelijkheid heeft uitgeroepen in moeilijke omstandigheden die u overigens bekend zijn.

Tijdens de besprekingen ter plaatste is de bereidheid gegroeid om een tekst op te maken over samenwerking. In algemene termen wordt gesteld dat de vriendschapsbanden nauwer zullen worden aangehaald, dat beide Ministers de contacten zullen uitbreiden, dat nieuwe samenwerkingsmogelijkheden zullen worden onderzocht, gemeenschappelijke projecten ontwikkeld, bilateraal of met andere partners en dat de wederzijdse relaties zullen worden uitgebouwd op het gebied van technische uitwisseling inzake infrastructuurwerken, meer in het bijzonder inzake de renovatie en aanpassingswerken aan de kaaimuren en toegangswegen van de havens. Dit laatste punt interesseerde de Litouwers speciaal. Zoals u weet werd Litouwen in de eerste

helft van dit jaar ingevolge een blokkade vanuit Moskou geconfronteerd met een bevoorradingsprobleem. Om zich tegen dit soort beslissingen te wapenen wensen zij zo snel mogelijk hun haven verder uit te bouwen. Ons departement van Openbare Werken beschikt over heel wat know-how inzake de zachte renovatie van havengedeelten. Onder meer via videobanden hebben wij de Litouwers getoond hoe wij de infrastructuur van de haven van Gent met vrij eenvoudige ingrepen geoptimaliseerd hebben.

- De heer M. Olivier, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op

Verder zegt de tekst dat een uitwisseling zal worden georganiseerd in het kader van de respectieve wetgevingen, dat de autoriteiten en de belanghebbende collectiviteiten hiervan op de hoogte zullen worden gehouden en dat werkgroepen zullen worden opgericht voor de uitvoering van de gemeenschappelijke projecten.

Voor dit bezoek was er geen voorafgaandelijk overleg met de nationale Regering. Ik heb het wel persoonlijk besproken met de nationale Minister van Buitenlandse Zaken en genoot zijn volledige steun. Overigens is het niet gebruikelijk voor dit soort bezoeken in een eerste fase al de federale Regering in te schakelen. Als het ooit tot een verdrag komt is er nog tijd om met de nationale Regering te overleggen.

De vraag van collega Suykerbuyk geeft mij ook de gelegenheid het standpunt van de Executieve over de problematiek van de externe betrekkingen toe te lichten. Al de leden van de Executieve zijn elk afzonderlijk bevoegd voor de inhoudelijke aspecten van de externe betrekkingen, met inbegrip van de samenwerking tussen Gemeenschappen en Gewesten. Elke Minister is dus op zijn terrein een deelminister van Buitenlandse Zaken omdat in de Executieve geen enkele Minister specifiek bevoegd is voor Buitenlandse Zaken.

Voor de coördinatie zorgt de Voorzitter van de Executieve en het Ministerieel Comité voor Externe Betrekkingen. Te gelegener tijd zal ik

aan het Comité voor Externe Betrekkingen ' het samenwerkingsakkoord met Litouwen voorleggen, zoals dat ook zal gebeuren voor de samenwerkingsverbanden met onder meer een aantal Canadese gebieden en een aantal Europese regio's. Ik heb mij dus helemaal gehouden aan de bevoegdheidsverdeling afgesproken in de Executieve.

Andere collega's - zeker inzake gemeenschapsbevoegdheden - hebben geregeld contact met buitenlandse collega's om samenwerkingsverbanden op te zetten.

U vraagt hoe het nu verder moet. Wij beschikken over een aantal instrumenten. Ik denk aan wat bijvoorbeeld de VZW BELGOTEC heeft gedaan en nog steeds doet. De kennis van onze ingenieurs wordt ook op internationaal niveau ter beschikking gesteld. Wij lenen soms een aantal ambtenaren uit tegen betaling aan een aantal organismen die zich specialiseren in dit soort internationale samenwerking.

Vanuit het Vlaams ondernemings- en bedrijfsleven bestaat een zeer grote bereidheid om mee te werken aan de verdere uitbouw van de band met Litouwen, dat door zijn ligging zeer centraal is. Vandaar dat de inzet van een onafhankelijkheidsbeweging op vrij grote weerstand stuit vanuit de Sovjet-Unie zelf. Het is in feite de enige ijsvrije haven die toegang geeft tot de Sovjet-Unie aan de noordwestelijke zijde. De haven van Riga vriest wel geregeld dicht, wat enorme risico's inhoudt voor de investeerders. De meer westelijk gelegen haven is een militaire haven. Daarom biedt de haven van Klaipeda enorme mogelijkheden inzake de groeiende behoefte aan communicatie en transport en bestaat er op dit ogenblik grote belangstelling om dit project, dat groeiende is, vastere vorm te geven.

De afspraak is dat wij in de loop van januari een eerste zending zullen doen en een volledig masterplan voor de haven van Klaipeda zullen uitwerken. Het is hun probleem een evenwicht te vinden tussen de gevraagde infrastructuur en de aangeboden goederen. Er zijn enorme ont-

Sauwens

wikkelingen inzake containertrafiek, maar zij hebben er weinig zicht op. Er is de zeer belangrijke problematiek van de oliebevoorrading. Klaipeda is in hoofdzaak een olie-exporthaven. Men vraagt er een olie-importhaven van te maken om een bepaalde onafhankelijkheid ten opzichte van andere Sovjet-gebieden te kunnen ontwikkelen. Er is de problematiek van de stukgoederen.

Het is belangrijk dat wij onze ervaring van de Vlaamse havens – die ter zake wereldfaam genieten – aan een bevriend volk ter beschikking stellen. Ik hoop in de Commissie voor de Externe Betrekkingen van de Vlaamse Raad of bij een andere gelegenheid hierover volledige klaarheid te brengen. Het is alleszins een bezoek dat niet bij één contact zal blijven. Vice-premier Brazauskas en zijn collega's hebben mij gedurende twee dagen op al mijn stappen vergezeld. Wij werden ook zeer goed ontvangen op de luchthaven van Riga. Dit bewijst het belang dat zij aan dit Westers contact hechten. U weet dat zij reeds lang naar dit contact vroegen. Ook president Landsbergis heeft eraan gehouden deze intentieverklaring mee te ondertekenen. Het betekent dat dit een belangrijke nieuwe band en een versterking van de bestaande band zou kunnen betekenen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de omlegging van de gewestweg 42 te Sint-Lievens-Esse-Herzele

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Timmermans tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de omlegging van de gewestweg 42 te Sint-Lievens-Esse-Herzele.

De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in de controverse rondom het dossier van de rechtstrekking van de gewestweg 42 te Sint-Lievens-Esse-Herzele heeft de Gemeenschapsminister vanwege het actiecomité dat voor een alternatieve oplossing en tegen de omleiding is, op 15 november een schrijven gekregen waarin wordt gesteld dat zij bewijzen hebben dat het tracé van die omleiding niet in overeenstemming is met wat wordt bepaald in het gewestplan.

Mijnheer de Minister, mijn vraag is of dit met de werkelijkheid overeenstemt en zo ja, wat denkt u dan met die zaak te doen ?

Ik verwijs ook naar een eerdere actuele vraag die ik omtrent dit dossier heb gesteld. Toen heeft u gezegd dat het dossier gesloten was. Nu heb ik vernomen dat u op een politieke vergadering heeft verklaard dat u het alternatief, voorgesteld door het actiecomité, zult onderzoeken en daarover tegen eind december een beslissing zult nemen. Dat is in tegenstrijd met uw bewering op de tribune van de Vlaamse Raad waar u kort en krachtig heeft verklaard dat op die zaak niet zal worden teruggekomen.

Mijnheer de Minister, wat is de juiste toedracht van deze zaak ?

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, op het gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 30 mei 1987 is in een reservatiezone voorzien voor de rechtstrekking van de N 42 te Herzele evenals te Ophasselt.

- De heer L. Vanvelthoven, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op

Op het grondgebied van Steenhuize volgde men toen nog, over een lengte van 950 meter, het bestaande tracé.

Door de Vlaamse Executieve werd echter op 13 februari 1985 ook voor de doortocht van Steenhuize-Wijn-

huize een gewijzigd tracé goedgekeurd. Deze wijziging had invloed op de rechtstrekking van Herzele.

Uit contacten van mijn administratie met de administratie van Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu blijkt dat toen echter werd nagelaten het gewestplan te wijzigen of te herzien om het in overeenstemming te brengen met de beslissing van de Vlaamse Executieve.

Het tracé van de rechtstrekking te Sint-Lievens-Esse valt dus wel binnen de reservatiezone voortvloeiend uit de tracéwijziging goedgekeurd door de Vlaamse Executieve op 13 februari 1985 maar buiten de reservatiezone die voorzien is op het oorspronkelijk gewestplan.

Er wordt thans onderzocht hoe hieraan een oplossing kan worden gegeven.

Mijn beslissing om de afwerking van deze verbinding Geraardsbergen-Zottegem te realiseren blijft bestaan. Ik heb contacten gehad met het actiecomité, ik meen te Aalst. Ik heb beloofd hen bij de verdere werkzaamheden te betrekken en het dossier nader te bekijken. Dat is geen verhaal van ja of neen, van wit of zwart. Het lijkt mij een belangrijke argumentatie vanuit verkeerstech-nisch oogpunt om het gevaarlijke kruispunt, door het actiecomité nu reeds het dodenkruispunt genoemd, bij een wijziging van het tracé te verbeteren. De argumentatie van het actiecomité lijkt mij belangrijk genoeg om het hierbij te betrekken, zoals dit zal gebeuren met andere instanties die een dergelijke zinvolle inbreng hebben.

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Minister, eigenlijk gaat u dus niet in op het verzoek om plaatselijke verbeteringen aan te brengen aan de huidige weg en de omleiding niet te realiseren. U blijft bij het principe dat de omleiding er moet komen, maar dat u enkel echt plaatselijke problemen op het vlak van verkeersveiligheid zult oplossen.

Minister J. Sauwens : Ik heb medegedeeld dat ik bereid ben alle argumenten die eventueel tot een wijziging van mijn beslissing kunnen leiden, te onderzoeken. Ik heb het dossier uiteraard nagekeken en het blijkt dat in 1987 bij het opstellen van het gewestplan en in 1985 door de Executieve een beslissing is genomen en dat mijn beslissing volkomen in dezelfde lijn ligt.

De Voorzitter : Het incident is gelopen.

Actuele vraag van mevrouw M. De Meyer tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de veerdiensten Hoboken-Kruibeke en Bazel-Hemiksem

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw De Meyer tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de veerdiensten Hoboken-Kruibeke en Bazel-Hemiksem.

Mevrouw De Meyer heeft het woord.

Mevrouw M. De Meyer (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, in juni besliste de Minister om de exploitatie van de veren Bazel-Hemiksem en Bazel-Kruibeke in eigen beheer over te nemen. Deze beslissing heeft de zaken, letterlijk, in een stroomversnelling gebracht. Al vlug rezen er echter problemen en vragen in verband met service aan de bevolking, veiligheid en dergelijke meer. Binnenkort moet er opnieuw een beslissing betreffende de exploitatie van de beide veren worden genomen. Graag kreeg ik dan ook van de Minister een aantal concrete gegevens.

Wat heeft de exploitatie in eigen beheer van juni tot nu ons gekost ? Hoeveel kostte meer bepaald het inzetten van de Marnix van Sint-Aldegondé, het bemannen van deze boot, het inzetten van veerbussen en de aanpassingswerken die moesten worden uitgevoerd ? Wat is precies het verschil met de vroegere exploitatie door Flandria, niet alleen financieel,

maar ook op het gebied van veiligheid en service aan de gebruikers ? Heeft voor het inzetten van de Marnix de wet op de openbare aanbestedingen gespeeld of niet ? Onlangs werd in Nederland een nieuw schip aangekocht. Daarvoor geldt dezelfde vraag. Werd voor deze aankoop een openbare aanbesteding gedaan ? Wat zijn de kosten van de aanpassing van het veerpont, dat noodzakelijk was ? Wat zijn de kosten en de bezettingsgraad van de veerbussen ? Graag kreeg ik van al deze elementen een precies overzicht, zodat een ernstige vergelijking met het oog op verdere exploitatie mogelijk wordt. Het is immers belangrijk te weten met welke elementen wij allemaal rekening moeten houden op financieel gebied en op het gebied van veiligheid en service.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister 1. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik dank mevrouw De Meyer voor haar vraag want dit geeft mij de gelegenheid om de huidige stand van zaken in verband met deze veerdiensten toe te lichten.

Sedert einde juni 1990 exploiteert het bestuur de veerdienst Hoboken-Kruibeke uit in eigen beheer.

Voor de veerdienst Bazel-Hemiksem werd voorzien in buslijnen die de gemeenten Bazel-Kruibeke en Hemiksem met Hoboken verbinden. De veerdienst Hoboken-Kruibeke wordt bediend met de veerboot Marnix van Sint-Aldegondé. Deze boot is eigendom van het Vlaams Gewest en is een reserveboot die voorheen werd ingezet op het kanaal Gent-Terneuzen. Alvorens de Marnix werd ingezet werd hij gereviseerd voor 4,8 miljoen frank, zoals gepland in het kader van onderhoudswerken zoals geraamd voor de vier veerponten op het kanaal Gent-Terneuzen.

Het inzetten van de bussen kostte tot nu toe ongeveer 12 miljoen frank. Wegens de hoge kostprijs van de bussen en de lage bezettingsgraad werd naar een betere oplossing gezocht. Vooraf werd een algemene offerte-aanvraag uitgeschreven om minstens één veer te laten exploiteren door

derden. Deze offerteaanvraag die nu door de administratie wordt geëvalueerd gaf aanleiding tot voordelige prijzen in de orde van grootte van 35-50 miljoen frank per jaar per veer. Dit is minder dan de helft van de kostprijs van de vroegere exploitatie door de NV Flandria.

De lage prijzen zijn evenwel mede een gevolg van het feit dat het bestuur een reserveboot ter beschikking stelt. Precies het permanent ter beschikking houden van de reserveboot vertegenwoordigde een enorme kost voor de overheid. Wij zijn dan tot beperkingen overgegaan, wat ons bijzondere mogelijkheden biedt. Daarom heb ik beslist een veerboot aan te kopen die op de Nederlandse markt werd aangeboden. De kostprijs van deze boot bedraagt 8,7 miljoen frank. Indien men dat vergelijkt met de kostprijs van meer dan 150 miljoen per jaar voor die twee veerboten dan ziet men welke mogelijkheden dit zou bieden. Tevens werden er voor 3 miljoen aanpassingskosten uitgevoerd op een Vlaamse werf in de buurt, de scheepswerven van Ruppelmonde.

Het personeel van de veerboot bestaat uit ervaren schippers die contractueel werden aangeworven door de onderhoudsaannemer van het district. De loonkost bedraagt 14 miljoen frank voor vijf maanden, het brandstofverbruik ongeveer 1 miljoen frank.

De aankoop in Nederland van de veerboot Simon Stevin gebeurde na advies van een scheepsbouwingenieur en met gunstig advies van de inspectie van Financiën, binnen de mij toegemeten bevoegdheid. Deze veerboot zal gedurende enkele maanden worden ingezet op het veer Bazel-Hemiksem, in afwachting dat een veerexploitant wordt aangeduid voor het exploiteren van een van de veerdiensten. Daarna zal dit schip worden gebruikt als reserveveerboot.

Indien men de berekening maakt van hetgeen in de vroegere contracten was gestipuleerd voor het ter beschikking houden van een reserveboot – wat wij nu kunnen realiseren door een eigen aankoop, voor een totaal van 10 miljoen – dan lijkt me dit een zeer gunstige operatie.

Sauwens

Ik wil ten volle tegemoet komen aan uw vraag en uw bekommernis met betrekking tot de veiligheid. Ik kan u verzekeren dat wij, alvorens de Marnix van Sint-Aldegonde en de Simon Stevin te hebben ingezet, alle onderzoeken hebben laten gebeuren die nodig waren en van alle bevoegde diensten schriftelijk de verzekering hebben dat deze schepen veilig zijn en voldoen aan alle normen die ter zake bestaan, zowel nationaal als internationaal. Er stelt zich dienaangaande geen enkel probleem.

Door het voortdurend laten pendelen van deze veerboten meen ik dat de dienstverlening voor de bevolking zelfs is verbeterd ten opzichte van de vroegere overzet op vast uren.

De Voorzitter : Mevrouw De Meyer heeft het woord.

Mevrouw M. De Meyer : Mijnheer de Minister, zijn de gebruikers van het veer verzekerd tegen eventuele ongevallen ?

Minister J. Sauwens : Ik heb dit specifieke aspect niet onderzocht maar het lijkt mij nogal duidelijk dat het bestuur een eigen verzekeraar heeft. Bijgevolg zullen er zich weinig problemen stellen bij eventuele technische tekortkomingen en schadevergoedingen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer 1. Egelmeers tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de noordelijke ontsluitingsweg van het industrieterrein te Boom

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Egelmeers tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de noordelijke ontsluitingsweg van het industrieterrein te Boom.

De heer Egelmeers heeft het woord.

De heer 1. Egelmeers (op de tribune)

ne) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik had graag vernomen wat er gaande is met de noordelijke ontsluiting van het industrieterrein Boom-Niel, ook genaamd Krekelenberg. Dit dossier is reeds dertien jaar oud. Na vele jaren kwam er uiteindelijk een akkoord met de administratie van Openbare Werken over de noordelijke ontsluitingsweg N 171. Uit ingewonnen inlichtingen en uit persberichten leid ik af dat het heel dossier opnieuw op de helling komt omdat men op een bepaald ogenblik vaststelde dat er zich in de ondergrond een gipslaag heeft gevormd door het storten van afval door de firma Prayon-Rupel. Dit brengt de nodige problemen mee voor de afvoer van dit afval, wat veel bijkomende kosten met zich zal brengen. Hierdoor zouden de werken een aanzienlijke vertraging oplopen.

Mijnheer de Minister, wat is hiervan waar ? Indien deze gipslaag zich werkelijk in de ondergrond bevindt, welke is dan de stand van onderhandelingen en welke zijn de mogelijke gevolgen voor de noodzakelijke noordelijke ontsluiting van het bewuste industrieterrein ?

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, de noordelijke ontsluitingsweg N 171 was opgenomen in het programma 1989 en werd op 12 oktober 1989 aanbesteed. Aan de aanbesteding kon geen gevolg worden gegeven omdat bleek dat men in het bestek geen rekening had gehouden met de aanwezigheid in de ondergrond van gips, afkomstig van het bedrijf Prayon. Derhalve besliste ik dat de werken eerst opnieuw konden worden aanbesteed, nadat er voor de verwijdering van de aanwezige gips een oplossing was gevonden. Op heden is deze er nog steeds niet. Dit is de reden waarom de werken nu slechts zijn opgenomen in het reserveprogramma 1991.

Ter informatie kan ik het geachte lid nog mededelen dat de mogelijkheid bestaat het gips – ongeveer 35.000 kubieke meter – uit te graven en gecontroleerd te storten op een aan de overzijde van het tracé gelegen

oude stort, in het kader van de sanering ervan. Op dit oude stort, dat gelegen is op het grondgebied van Niel, doch dat eigendom is van de stad Antwerpen, berust immers een saneringsverplichting. Zowel de stad Antwerpen, de gemeente Niel, OVAM als het Bestuur der Wegen hebben hun principieel akkoord gegeven voor deze oplossing.

Teneinde de betrokken partijen in staat te stellen deze oplossing te onderzoeken hebben mijn diensten het hele stortterrein opgemeten en een berekening gemaakt van het totale grondverzet nodig voor de volledige sanering. Tot slot wijs ik erop dat de verwijdering van het gips moet gebeuren hetzij door toedoen van het bedrijf Prayon, hetzij ambtshalve door toedoen van OVAM.

Ik meen te mogen zeggen dat ik hier de juiste houding heb aangenomen. Wij moeten eerst een oplossing vinden voor de verwijdering van deze gevaarlijke ondergrond. Er moet worden voorkomen dat wij in dezelfde toestand geraken als deze voor de werken aan de A 17 te Rekkem of de spijtige toestand te Bonheiden. Daar dienden de werken te worden stopgezet omdat er materialen werden gebruikt die, door het uitloggen van zware metalen, een verontreiniging van de directe omgeving veroorzaakten.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de stand van zaken betreffende het politiek verlot

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Janzegers tot de heer Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de stand van zaken betreffende het politiek verlot.

De heer Janzegers heeft het woord.

De heer G. Janzegers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, vlak voor het parlementair reces hebben wij een tweetal decreten houdende toekenning van politiek verlof besproken. Die twee decreten maakten een uitzondering voor het personeel van ARGO.

Wij hebben een tweetal amendementen ingediend om ervoor te zorgen dat ook zij ervan konden genieten. Het standpunt was en is dat in een democratie elke burger moet kunnen genieten van het actief en passief kiesrecht.

Er is in de loop van de debatten een zeer plechtige belofte gedaan, zowel door Minister Van den Bossche als door Minister Coens, namelijk dat dit zo snel mogelijk zou worden geregeld en dat er in het najaar een ontwerp-decreet aan de Vlaamse Raad zou worden voorgelegd.

Het najaar loopt op zijn einde en wij gaan stilaan naar het voorjaar 1991. Mijn vraag is dan ook : wat is de stand van zaken in dit dossier ?

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, wat de heer Janzegers zegt, is een geheel juiste weergave van het debat dat werd gevoerd voor het reces. Het antwoord is dat sindsdien de werkzaamheden zijn aangevat en dat voor sommige aspecten wij een sluitende juridische oplossing hebben gevonden. Voor andere aspecten is er discussie, voornamelijk omwille van het feit dat het gaat om verschillende niveaus van onderwijs, verschillende regimes en ook om verschillende netten. De discussie is ruim opgevat en handelt niet alleen over ARGO maar over alle netten.

Teneinde een oplossing te vinden in eenzelfde decreet, doen wij nog steeds technische oefeningen. Wij hebben vertraging opgelopen en zullen niet in het najaar noch voor 1 januari een decreet kunnen indienen. In elk geval blijft de politieke wil ongewijzigd. De bedoeling is zo snel mogelijk na 1 januari een dergelijk ontwerp van decreet in te dienen.

Er zijn al moeilijkheden met vormen van politiek verlof die worden toegestaan in de gesubsidieerde sector. Collega Coens heeft op 23 november een brief geschreven aan de Voorzitter om een vrijblijvend gesprek te organiseren met de verschillende fracties teneinde na te gaan hoe zij bepaalde problemen inschatten.

Geresumeerd, het probleem blijft geagendeerd. Het is de bedoeling het op te lossen omdat de stelling van de heer Janzegers juist is, namelijk dat het actief en passief kiesrecht voor alle burgers zoveel mogelijk moet worden gerealiseerd, dus ook voor onderwijs. Wij hebben enige vertraging opgelopen maar dat betekent in deze geen afstel.

De Voorzitter : De heer Janzegers heeft het woord.

De heer G. Janzegers : Ik hoop dat de Gemeenschapsminister gelijk heeft. Wij horen vaak plechtige beloften met betrekking tot tijdstippen. Ik hoop dus dat de Minister zijn belofte zal inlossen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over een mogelijke dubbele grondbelasting in Brabant voor 1991

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over een mogelijke dubbele grondbelasting in Brabant voor 1991.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, zopas hebben wij in de Commissie voor

Binnenlandse Aangelegenheden nog even gepraat over de provincies. De Minister heeft daar gezegd dat ze eigenlijk nog in goede doen zijn. Ik denk dat hij de vier Vlaamse provincies bedoelt en niet de provincie Brabant, want die kampt sedert jaar en dag met financiële moeilijkheden. Daar komt bij dat op dit ogenblik, blijkbaar ten gevolge van formele vergissingen, het provinciaal deel van de onroerende voorheffing voor het jaar 1988 eigenlijk ten onrechte zou zijn geïnd. Men maakt daar nu denkoefeningen om dat probleem op te lossen.

In de toekomst zal ervoor moeten worden gezorgd dat sommige burgers niet twee keer betalen. Er wordt beweerd dat de provincie niet automatisch zal terugbetalen en dat de Brabanders het voor 1988 teveel betaalde individueel zullen moeten terugvorderen, maar ook dat de provincie eraan denkt voor 1991 een dubbele belasting op de onroerende goederen te heffen. Volgens mij kan dat niet zomaar omdat iedereen gelijkberechtigtd is en op dezelfde manier belasting moet betalen.

Ik vraag de Minister of hij instructies kan geven of kan toezien opdat alle Brabanders op dezelfde manier worden behandeld.

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vooraf herinner ik collega Van Vaerenbergh eraan dat de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd door de bijzondere wet van 8 augustus 1998, artikel 7, tweede lid, 1°, duidelijk bepaalt dat de administratieve voogdij over de provincie Brabant niet aan uw dienaar toekomt, maar aan de nationale Minister van Binnenlandse Zaken. Hij moet dan ook de nodige instructies geven.

Er is ook een arrest van de Raad van State van 17 oktober jongstleden waardoor de belasting in kwestie voor het jaar 1988 werd vernietigd, zij het voornamelijk wegens procedureredenen.

Van den Bossche

Ondertussen blijkt dat het gesprek met de nationale Minister door de provincie op gang is gebracht. De provincie verdedigt de stelling dat er geen reden is om de belasting automatisch terug te betalen. In de provincieraad zijn de eerste mededelingen al gedaan en de bestendige deputatie stelt de provincieraad voor binnenkort verdere mededelingen te doen. Het probleem is daar dus ten studie.

Heden kan er geen echt antwoord worden gegeven op de vraag van de heer Van Vaerenbergh. Men weet ook niet hoe burgers zullen reageren op die vernietiging door de Raad van State. Als men het heeft over gelijkheid gaat het over gelijkheid in gelijke omstandigheden. Hier zou het gaan om gelijkheid voor de inwoners van de provincie Brabant, waar niet alles gelijk moet zijn aan wat er gebeurt in bijvoorbeeld de provincies Oost- en West-Vlaanderen. Dat was een eerste juridische opmerking. De provincie Brabant wordt hoe dan ook in de praktijk geconfronteerd met een gelijkheidssoefening.

Wegens de gewestelijke belasting op de onroerende goederen door het Vlaams Gewest zal de provincie Brabant volgens mij de tarieven gelijk moeten maken voor al haar burgers. Dit gaat mij wel aan omdat ik samen met mijn collega's van de Executieve het initiatief heb genomen voor deze belasting. Waarschijnlijk zal de provincie Brabant een vrijstelling moeten goedkeuren voor wie het voorwerp is van de dubbele gewestelijke belasting, zodat het resultaat gelijk wordt, wat de bedoeling is. Het gaat dan om een technische ingreep en ik vermoed dat de oplossing technisch zal zijn. Niet uw dienaar moet zich daarmee bezighouden, maar collega Tobbacq, gelet op artikel 7, tweede lid van de bijzondere wet.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het bestuurlijk beleid – 395 (1989-1990) – Nrs. 1 (+ Errata) tot 12

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid.

De heer Van Hooland heeft het woord.

De heer R. Van Hooland (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik zal op een hartige manier spreken over dit ontwerp van decreet. Het zal een kritisch en opbouwend betoog zijn. Deze materie is voor de Volksunie van strategisch belang. De Volksunie heeft immers steeds bijzonder veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van een Vlaams openbaar ambt.

De uitbouw van de Vlaamse autonomie naar volksnationale normen is ondenkbaar zonder professionele Vlaamse openbare besturen en autonome overheidsdiensten. De Volksunie is de promotor bij uitstek van een nieuwe politieke en bestuurscultuur. Voor ons staat de kwaliteit van het bestuur en de administratie, de dienstverlening aan en de belangstelling voor de klant/burger centraal. De bureaucratistische muren moeten worden gesloopt. Wij willen een open beleid en efficiënt gemotiveerde ambtenaren.

Ik zal een drietal punten behandelen.

Ten eerste, de algemene karakteristieken van dit decreet. Eerst en vooral gaat het hier om de Vlaamse administratieve tegenhanger van de staats-hervorming. Dit decreet is aldus de tegenhanger van de bijzondere wetten. En de burger is zeer nauw betrokken bij de administratieve hervorming en bij de verbetering van de overheidsdiensten, hetgeen hij meer voelt dan de institutionele veranderingen.

Ten tweede, dit decreet is een mammoetdecreet. Het is een staaltje van bestuurlijke engineering. Sommigen begrijpen misschien niet de inhoud en draagwijdte ervan.

Ten derde, dit ontwerp van decreet kwam tot stand in een bestuurlijk en juridisch vacuüm. Wij doen er goed aan op het ogenblik niet te veel belang te hechten aan de algemene principes van het openbaar ambt, die er eigenlijk al moesten geweest zijn. Ik weet niet of de aanwezigen de genesis hebben meegemaakt van deze bepaling in artikel 87, paragraaf 4. Ik in elk geval wel en ik kan getuigen dat dit een unitaristisch trekje is dat men er heeft ingevoegd, niet goed ziende wat het kon inhouden en vandaag, na twee en een half jaar, nog niet ziende wat het inhoudt. Wij mogen er dus niet te veel belang aan hechten. Ik stel gewoon een praktische vraag en ik weet dat sommigen onder ons bij uitstek praktisch zijn : tegen welke principes zouden wij met dit ontwerp voor functioneel beleid en beheer vooraf reeds zondigen ? Ik daag u uit mij daarvan een voorbeeld te geven.

Ten vierde, het is een ontwerp dat op een ongebruikelijke, maar volgens mij verdienstelijke wijze is tot stand gekomen en degelijk werd voorbereid door de Bijzondere Commissaris, door deskundigen en ambtenaren en met de medewerking van twee – het had er ook één kunnen zijn – consultingbureaus. Deze manier van werken is werkelijk onuitgegeven. Maar, bij die werkwijze heb ik toch een paar bedenkingen. Er is een voorgeschiedenis, die er samengevat op neer komt dat men voor het oorspronkelijk Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en voor de voorlopige administratieve cel in het begin van de jaren tachtig drie jaar heeft nodig gehad om tot de structurering te komen die uiteindelijk werd vastgelegd in het koninklijk besluit van 22 december 1982. Voor dit ontwerp omtrent de structuur van de diensten van de Vlaamse administratie is de beslissing van de Vlaamse Executieve van 31 juli 1990 belangrijk. De voorbereiding nam ongeveer anderhalf jaar in beslag, na de beslissing van de Executieve tot oprichting van de studie- en begeleidingscommissie van maart 1989. Dus, die ontwikkeling is tot tweemaal toe betrekkelijk langzaam op gang gekomen. Ik denk dat dit te verklaren is vanuit een gebrek aan belangstelling in politieke kring.

Van Hooland

gen. Wij hoeven niemand met de vinger te wijzen. Het ontbreken van tijdige initiatieven is gewoon een vaststelling.

Wij hebben er lang over gedaan om de procedure op te starten, maar de analyse, in wezen de belangrijkste fase, werd snel afgewerkt. In vier maanden tijd hebben wij onder meer 23 autonome Vlaamse overheidsdiensten doorgelicht. Dit is geen record, want onder Staatssecretaris Waltiel werden in het begin van de jaren tachtig zowat honderd overheidsdiensten doorgelicht in zes vergaderingen. Toen heeft men in nog minder tijd een aantal bestaande organisaties zogenaamd grondig geëvalueerd en afschaffing, privatisering of hervorming voorgesteld.

Wij hebben, eens bezig, snel gewerkt, maar wij zijn ook onvolledig geweest. Men zou de vraag kunnen stellen waarom AROL niet geëvalueerd werd, zijnde de grootste administratie, de sector waarin wij de meeste ervaring hebben opgedaan sedert december 1982. Bovenal denk ik dat wij te snel hebben gehandeld met betrekking tot de basis zelf waarop een nieuwe Vlaamse administratieve structuur zou kunnen en moeten gebaseerd zijn. Wij zijn, behalve in verspreide discussies, immers voorbijgegaan aan de fundamentele problematiek van de Vlaamse strategie en het Vlaamse beleid in alle sectoren waar wij bevoegdheid hebben. Dit is een lacune. Ik meen dat wij dit als uitgangspunt beter hadden moeten verzorgen.

Een andere bemerking betreft de werkwijze en het opzet. Volgens mij was het aanstellen van een Bijzondere Commissaris een goede formule, maar ontoereikend met betrekking tot dit project. Ik bedoel dan niet alleen het ontwerp, maar ook de gehele hervorming waar het hier in wezen over gaat. Ik meen dat wij beter waren gediend met een echte projectminister om dit project te verwezenlijken, naar professionele normen en politieke waarden.

Dit is geen verwijt aan de huidige Minister. Hij heeft het project wel als dusdanig opgenomen, maar men kan hem niet kwalificeren als een project-

minister, onder meer omdat hij een deel van de voorbereiding gemist heeft. Die formule werd dus niet voldoende benut. Wij zouden de vergelijking kunnen maken met de Koninklijke Commissaris Camu die als die dusdanig fungeerde van 1936 tot 1940. Hem werd een bijzondere opdracht toevertrouwd in verband met de administratieve hervorming vóór de tweede wereldoorlog. Hij had ook de bevoegdheid en de opdracht een voortgangscontrole te doen en de zaken zelf te evalueren. Vóór hij wegging uitte hij de meest vernietigende kritiek op instellingen die hij zelf in het leven had geroepen, onder meer de inspectie van Financiën.

Een volgend punt betreft het ontbreken van een goede interne staf. Op vele momenten, tijdens de eigenlijke voorbereiding van het ontwerp, betekende dit het ontbreken van een volwaardige gesprekspartner. Men kan natuurlijk de externe consultants verwijten dat zij te weinig weten omtrent de overheid en omtrent de eisen die aan het beheer en de organisatie van de overheidssector worden gesteld. Maar volgens mij heeft het probleem veeleer te maken met het ontbreken van valabele gesprekspartners in de administratie dan met het onvoldoende kennen van de administratieve cultuur. Men heeft uit het verleden geen lessen getrokken wat de eenheden in de structuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap betreft die wij in 1982 nochtans hadden voorzien, met name de vier horizontale entiteiten tegen de negen verticale. Heeft die structuur goed gefunctioneerd en zo niet, in bepaalde opzichten, om welke reden? Zulks kan leerzaam zijn. Wij deden het echter niet, misschien omdat de jongste acht jaar gewoon onvoldoende aandacht ging naar de ontwikkeling van het management en de organisatiecultuur van de Vlaamse kernadministratie.

Tevens heeft men niet genoeg geïnvesteerd in een Vlaamse administratieve klasse. Ik zou zelfs durven zeggen dat wij gedurende al die jaren hebben gedesinvesteerd. Wij hadden het meer over inleveringen waar nadien inefficiëntie en ineffectiviteit uit voortvloeiden, evenals verlies aan

maatschappelijk prestige en financiële en sociale waardering voor onze ambtenaren.

Ik kom tot de vijfde karakteristiek die het eerste punt zal afronden. Dit ontwerp handelt zowel voor de Vlaamse Raad als voor de Commissie, over een ongewone materie waarvan mijns inziens een gedeelte niet decretaal moet worden geregeld. Naar mijn oordeel zijn wij te ver gegaan. De versterking van het management evenals de organisatiecultuur moeten niet tot en met decretaal worden geregeld. Men kan daar wel de basis voor leggen, maar dat zou ook beperkter hebben gekund.

Nu het tweede deel van mijn tussenkomst. Wat het wezen van het ontwerp betreft ligt mijn invalshoek uiteraard dicht bij het management, de organisatie en het personeelsbeheer van de Vlaamse overheidssector. Terecht werd hier gezegd dat de overheid – dus ook de Vlaamse overheid – een eigen rol heeft te spelen in de samenleving en daarin een eigen plaats bekleedt, dat het beheer van die overheidsdiensten eigen eisen stelt. Met dit laatste bedoelt men, hoewel men die terminologie niet heeft gebruikt, dat men die overheidsdiensten niet mag industrialiseren. Dat is nogal evident. Wanneer wij spreken over een eigen plaats bekleden en eigen eisen stellen dan hebben wij nog niet veel gezegd, want dan moeten het ontwikkelen van een managementcultuur en het professioneel management pas beginnen.

De jongste jaren hebben wij niet alleen in Vlaanderen maar ook op nationaal niveau niets anders gedaan dan gedesinvesteerd.

Gisteren zei een woordvoerder van het VWS dat men nu – dus in 1990 – functiegericht gaat werven daar waar in 1964 minister Gilson, destijds bevoegd voor het Openbaar Ambt, reeds een enorme poging deed om functiebeschrijvingen te maken en het functiegericht selecteren mogelijk te maken.

Voor wat volgt is het wellicht nuttig te zeggen dat ik reeds dertig jaar bezig ben met de ontwikkeling van het

Van Hooland

management en het professioneel personeelsbeleid en -beheer in de overheidssector. Ik heb heel wat mogen meemaken. Ik heb gezien hoe moeizaam die ontwikkeling evolueerde, op sommige punten zelfs helemaal niet. Relatief gezien gingen wij er zelfs op achteruit.

Er werd hier verwezen naar Seel-draeyers en anderen, maar zeer weinig naar literatuur en theorie inzake bestuurskunde en management, disciplines die nochtans uitermate zijn ontwikkeld.

Ongeacht wat wij in dit decreet bepalen ben ik van oordeel dat, vandaag de dag, die managementcultuur niet aanwezig is om dit gigantisch project alle kansen te geven. Dit is, zoals gezegd, niet toevallig. Ik wil dit nog even illustreren. In de Technische Hogeschool van Delft wordt er al jaren meer bestuurskunde, dus wetenschappelijk beheer van overheidsdiensten, aan ingenieurs gedoceerd dan aan de universiteiten in België aan onze toekomstige leidinggevende ambtenaren. Dan spreek in nog niet over bijvoorbeeld de faculteit bestuurskunde in Enschede in Nederland, waar honderden zeer bekwame studenten worden opgeleid in de bestuurskunde en afgeleverd met de finaliteit bestuurskunde. Dit is een term die wij vaak zelfs niet durven gebruiken.

Mijns inziens is wat wij hier gaan beslissen zeer belangrijk. Ik onderstreep echter dat wat elders gebeurt – of niet gebeurt – bijvoorbeeld aan onze universiteiten, even belangrijk is.

Nu het ontwerp zelf. Dit ontwerp betreft de openbare instellingen met eerst de gehele of gedeeltelijke integratie ervan in de diensten van de Vlaamse administratie. In andere gevallen betreft het, zoals inzake BLO-SO, het zelfstandig maken of het creëren van openbare Vlaamse instellingen. De vraag rijst op welke basis wij dit nu wel willen doen. Mijns inziens gebeurt dit onvoldoende gefundeerd. Wij lopen met het indelen, het herindelen en het integreren een groot risico.

Inzake de openbare instellingen gaan wij evident uit van een dubbel statuut, dat merkwaardig genoeg in de wet van 20 februari jongstleden het eenheidsstatuut werd genoemd. Daarin wordt gesteld dat het gaat om ofwel statutaire, ofwel om contractuele ambtenaren. Dit is het gevolgde principe, waaromtrent geen problemen kunnen rijzen.

Vervolgens zijn er de overgangsbepalingen, geldend voor de openbare instellingen en belangrijk voor meer dan 8.000 personen. Daarin wordt gesteld dat degenen die ouder zijn dan vijftig jaar of geslaagd zijn voor het Vast Wervingssecretariaat ambtshalve in dienst blijven met een arbeidsovereenkomst. Voor de betrokkenen is dit zeer belangrijk. Daarbij denk ik bijvoorbeeld aan BLOSO.

Ik moet er echter aan toevoegen dat wij alvast voorstander zijn van proeven. Handelend over BLOSO en de 233 precaireren, aldaar heb ik reeds gezegd dat, wanneer wij spreken over een nieuwe bestuurscultuur, het niet verdedigbaar is te stellen dat wij hele groepen pro forma zullen regulariseren. Dit gebeurt wel in de jaren zeventig. Dat kan dus nu niet.

Wel meen ik dat wij de beroepsbekwaamheid moeten testen via aangepaste beroepsproeven. Daartoe zijn wij verplicht. Wij laten daar het VWS best buiten. Ik zie trouwens niet in op welke basis het VWS voor de autonome instellingen op dit punt zonder meer bevoegd zou zijn.

Een tweede punt betreft de diensten zelf van de Vlaamse Executieve. Ter zake wens ik het te hebben over de organisatiestructuur en het personeel. Vooreerst kom ik tot de organisatiestructuur en de werking ervan. Wij weten dat er één Ministerie is met zes departementen, met daarbij een paar wetenschappelijke instellingen. Eén Ministerie dat wij als één Ministerie willen laten functioneren. Dat is belangrijk inzake affectatie, mobiliteit en dergelijke. Er zijn voor dat ene Ministerie en de zes departementen, één college van secretarissen-generaal, dat als een soort directieraad zal functioneren en 6 departementale directieraden die als beheersorganen zullen werken.

Qua structuur is er de innovatie van de matrixorganisatie, waarvan het college van secretarissen-generaal de motor moet zijn. Bovendien is er een dubbele staf bij elke secretaris-generaal. Er zijn ook nog een paar andere bepalingen. Deze innovaties zijn belangrijk.

Inzake het personeel viseert men het operationaliseren, het doen functioneren van de structuren. Hier gaat het over verschillende punten die ik enkel hoeft aan te halen, met name de interpenetratie, de interdepartementale mutatie en bevordering vanaf rang 13 of de rang van directeur, het ambtshalve wederbenutten door de Executieve. De eerste zes maand na de inwerkingtreding van dit ontwerp bestaat de mogelijkheid van bevordering van rang 13, directeur, naar rang 15, inspecteur-generaal of bestuursdirecteur, op voorwaarde van drie jaar graadanciënniteit en tien jaar tewerkstelling in niveau 1 in een administratie of een instelling. Hiervoor kunnen dus velen in aanmerking komen.

Een volgend punt betreft de aanwerving van gespecialiseerd personeel. Hiermee wordt in feite voor het eerst afgerekend met het gesloten loopbaansysteem dat door Camu in 1937 werd ingevoerd. Wij breken dit systeem open. Er was weliswaar reeds een uitzondering via het artikel 18, maar wij hadden hiermee echter een zeer kwalijke ervaring zodat wij er allemaal emotioneel tegen zijn, alhoewel hierin in wezen veel mogelijkheden zitten. In het huidig ontwerp wordt het op een andere manier voorzien, wat minder weerstand zal oproepen en uiteindelijk moet leiden tot een open loopbaansysteem en het werven, in hogere rangen dan rang 10, van bekwame mensen met dan ook een speciale loopbaan en een verloning op contractuele basis.

Wat de opdrachthouders betreft, zal men zich in de toekomst kunnen voorzien van het nodige gespecialiseerde personeel. Hoe dan ook, ten einde te illustreren hoe de zaken nu gaan, geef ik het voorbeeld van de informatici op het departement Onderwijs. Op dit departement zijn vijftientwintig betrekkingen van informaticus voorzien. Van deze vijftientwintig zijn vandaag twee betrekkingen

Van Hooland

ingenomen, zodat men kan zeggen dat het administratieve systeem van de sector onderwijs is bedreigd. Er is zelfs geen minimum van bedrijfszekerheid gewaarborgd.

Wat het niet-statutair personeel van de Vlaamse Executieve betreft, wordt dit in vele gevallen het opstellen van een arbeidsovereenkomst voor specifieke functies en diensten. Dit kan voor sommigen een probleem zijn.

De niet-geslaagden in examens voor 31 december van volgend jaar zullen bij voorrang als contractuelen worden aangeworven.

Voor de diensten van de Vlaamse Executieve en van de Vlaamse openbare instellingen verkeert 20 ten honderd van het personeel in een precair statuut, zijnde ongeveer 4.000 op een totaal van 20.000.

Wat zijn deze voorzieningen waard? Wij kunnen de voorliggende bepalingen qua structuur, personeel en management in het algemeen slechts beoordelen wanneer wij verwijzen naar criteria van goed bestuur en beheer en ook naar de beginselen van het openbaar ambt.

Inzake dit laatste nemen wij in dit ontwerp van decreet stelling. Wij forceren misschien de zaken, maar in elk geval is het bedoeld om de impasse te doorbreken, die op het federale niveau van het openbaar ambt is geschapen. Het betekent ook concreet dat wij geen algemeen statuut aanvaarden of zullen aanvaarden als zogenaamde algemene principes.

Een nieuwe Camu is voor de Vlaamse administratie, dankzij dit decreet, uitgesloten. Inzake het financieel statuut van de Vlaamse ambtenaren zijn wij, behalve wat de pensioenen betreft, autonoom. Trouwens, wij hebben reeds een voorbeeld gegeven van onze autonomie op dat vlak. Ook dat mag eens worden benadrukt, anderen benijden ons dat.

Wij aanvaarden dus ook geen gemeenschappelijke nomenclatuur voor de ambtenaren. Ter zake verwijs ik naar de veertien titels, zoals

junior, senior enzovoort, die werden voorbereid. Wij hebben daarmee geen uitstaans en zij zouden evenmin functioneel zijn. Wij voorzien evenmin een regime van gemeenschappelijke organen van personeelsbeheer. Wij volgen een eigen weg in de ontwikkeling van de Vlaamse organen voor een geïntegreerd personeelsbeleid.

In functie van de algemene managementprincipes stellen wij vast dat dit ontwerp van decreet bestuurlijk beleid toch een aantal tekortkomingen in het ontwerp van organisatiestructuur vertoont. Immers, een goede organisatiestructuur is eenvoudig, open en vatbaar voor wensen, vragen en behoeften vanuit de samenleving. Een goede structuur is bovendien afgestemd op de maatschappij. Zij schept ruimte voor creativiteit en initiatieven, meer dan het statuut dat soms kan.

Een goede structuur wordt tevens gekenmerkt door een sterke hiërarchie bij de uitvoeringsopdrachten. Wanneer wij over depolitisering spreken hebben wij het bij voorkeur over de hiërarchie in de diensten, waar een functioneel gezag moet heersen met een functionele werking, macht en responsabilisering bij uitstek.

Er worden beleidsondersteunende cellen in de sectoren en subsectoren ingebouwd, en dus niet één grote ondersteunende cel op departementaal vlak. In dit ontwerp zit evenwel een zeer beperkte departementale beleidsplanning. Vandaag wil ik mij over dit punt nog niet uitspreken, maar wij zullen dat in de toekomst toch moeten volgen.

Het concept van de matrixorganisatie is actueel. In het voorliggend ontwerp van decreet is het eigenlijk een beetje verkeerd opgevat.

Een goede organisatiestructuur van een Ministerie of van een departement wordt gekenmerkt door een sterke sector voor intern beheer en beleid inzake personeel, financiën, organisatie en informatica. De aanzet daartoe is in het ontwerp voorzien. Op dit ogenblik gaat in het algemeen de grootste aandacht van het management, uit naar burger- of klantge-

richtheid. Bovendien dienen wij in management zakelijk te zijn, te kwantificeren en onze beslissingen en/of evaluaties, naargelang van het geval, te baseren op analyse. Management is immers meten, weten en objectiveren. De praktijk zal moeten aantonen of de structuren volgens de principes van het management in het algemeen zullen werken. In elk geval zal er in de toekomst meer voortgangscategorie, evaluatie en rapportering moeten geschieden dan tot vandaag in België het geval is geweest.

De vraag kan worden gesteld of structuur en management, zoals bepaald in dit ontwerp van decreet, geschikt zijn om de Vlaamse administratie en een Vlaams beleid reëel uit te bouwen. Dit is het moeilijkst te beoordelen omdat reeds aangehaald werd dat het te voeren beleid onvoldoende aandacht heeft gekregen.

Ik heb een aantal reserves ten opzichte van de bepaling van één Ministerie en zes departementen met het oog op integratie, wat op zich goed is. Maar een dergelijke structuur is toch wel enigszins artificieel. Verder is de ondersteuning van de secretaris-generaal en van het departementaal beleid ingewikkeld. Hulpfuncties en beleidsondersteunende functies respectievelijk uitgevoerd door de staf Algemene Zaken en de staf Beleid bij elke secretaris-generaal lopen door mekaar. Hoewel de beide functies noodzakelijk blijven, moeten zij strikt van elkaar worden onderscheiden en moeten voor de uitoefening ervan vakbekwame personen worden gevonden, anders komt er van een professionele ondersteuning niets in huis.

Hoewel het ontwerp specifiek integratie beoogt door de invoering van één Ministerie wordt die integratie a priori bemoeilijkt door de inflatie van hoge graden. Hoe meer hoge graden, hoe moeilijker de integratie, hoe breder de top van de hiërarchie, hoe moeilijker coördinatie. Dertien ambtenaren-generaal in het eerste departement of 1 op 31 administratieve medewerkers, de eerste adviseur, directeur en andere leidinggevende ambtenaren inbegrepen en tien amb-

Van Hooland

tenaren-generaal in het tweede nog kleinere departement – waarom apart? – zijn toch wel krasse aantallen.

Een volgend punt betreft de autonomie of integratie van functies in de departementen. De vraag hierbij is welke functies bij voorrang vanuit een autonome instelling in een departementale structuur moeten worden geïntegreerd en omgekeerd. Welnu, ik heb veel vragen bij bepaalde transfers, onder meer over de overheveling van de dienst Inspectie en Vergunningen van OVAM naar het Ministerie van Vlaamse Gemeenschap. Ik ben zo vrij te twijfelen aan het nut hiervan, te meer omdat de typisch beleidsvoorbereidende taken nog door OVAM worden uitgevoerd. Er is ook de onmogelijkheid om alle graden en functies op korte termijn professioneel te laten bezetten en te laten uitoefenen. Een structuur concipiëren is één zaak, maar deze professioneel doen werken is een andere. Daarmee bedoel ik niet dat het potentieel van de Vlaamse ambtenaren te beperkt zou zijn of dat zij niet voldoen. Het probleem is ruimer en complexer.

De beoogde matrixorganisatie zal het moeilijk hebben want de werking daarvan vergt een heel andere cultuur en praktijk dan wat in de Vlaamse administratie op dit ogenblik voorhanden is. Daarenboven zijn bepaalde voorzieningen achterhaald, zoals coördinatie in plaats van beleidsplanning en -ontwikkeling. Men spreekt van ambtenarenzaken terwijl wij toch een geïntegreerd modern Vlaams personeelsbeleid bedoelen.

Wij koesteren ook enige reserve ten opzichte van de directieraden als beheersorganen. De Vlaamse departementen zullen immers pas goed functioneren wanneer er een sterke hiërarchie is. Maar een aantal bepalingen in het ontwerp-decreet hollen de macht en de kracht van de hiërarchie systematisch uit, wat niet het geval mag zijn.

De aanzet van dit ontwerp leidt ongetwijfeld de structurele afbouw van de kabinetten in. Er wordt al zoveel jaren door iedereen gezegd dat het

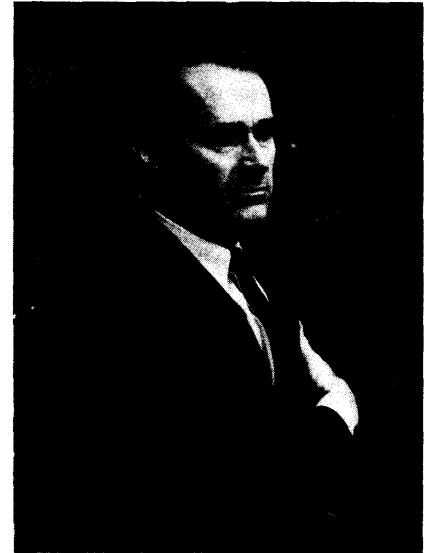
aantal kabinetten en kabinetsleden moet worden verminderd. Wanneer u het aantal Ministers vermindert, hebt u uiteraard minder kabinetten, maar het afbouwen van de omvang van de kabinetten is een structureel probleem. Wij moeten er dus voor zorgen, en dat doen we nu, dat de administratie een aantal beleidsondersteunende functies kan overnemen. Dan hebt u alvast daarvoor geen of alleszins slechts kleinere kabinetten nodig.

Hoewel de structuren in verschillende opzichten positief zijn, is er in geen enkele instantie voorzien om op een wetenschappelijke basis en niet vanuit de kant van de sociale partners, ons globaal Vlaams beleid en een Vlaamse strategie te ontwikkelen. Een instelling als een Wetenschappelijke Raad voor de Vlaamse Executieve zou dat wel kunnen.

Ik stel ook vast dat in de tekst die thans voorligt weinig sprake is – misschien komt dit later wel – van het noodzakelijke spreidings- en deconcentratiebeleid. In feite gaat het om het voortzetten van het deconcentratiebeleid waarmee we bezig zijn of meer bepaald het doortrekken van de staats Hervorming tot op het laagste niveau.

Een volgend punt van beoordeling, naast de structuren, betreft het personeel. Men stelt dat er in principe geen primo-benoemingen meer zullen zijn. Dit is positief en mag worden onderstreept. Er wordt ook gesteld dat men gericht zal selecteren, aanwerven en bevorderen. We willen de besten krijgen, ontwikkelen en behouden. Wij zullen dus in de toekomst systematisch loopbaanplanning invoeren. Wij zullen in de loopbaan ruimte geven voor creativiteit en volle inzet. Daardoor zullen wij veel goede medewerkers meer waardering laten verwerven.

Er zal meer mobiliteit komen. Ik denk ook aan de ambtshalve wederbenutting, een bevoegdheid van de Executieve. Wij spreken verder niet meer zo zeer over vastheid van betrekking of van functie, maar van vastheid van tewerkstelling. Wij hebben het ook over opdrachthouders. Hier moeten wij ons echter hoeden

Namens de Volksunie formuleerde Raadslid R. Van Hooland enkele kritische bedenkingen bij het ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid

voor inteelt. De aanwerving van specialisten vind ik zeer goed. Ik sta ook achter het doorbreken van de gesloten loopbaan. Juist hier moeten wij er wel voor waken dat wij niet te veel gaan politiseren en aldus de professionaliteit weer eens op de helling zetten. Wij gaan naar een autonoom Vlaams remuneratiebeleid als sluitstuk in een geïntegreerd Vlaams personeelsbeleid. Er komen dus minder maar betere betaalde ambtenaren. Wij hebben nu de bevoegdheid om dat autonoom Vlaams remuneratiebeleid te voeren. Ik ben ervan overtuigd dat wij dit ook zullen doen. Wij hebben trouwens het bewijs al gezien.

Ik kom tot mijn besluit. Het lijkt geen twijfel, mijnheer de Voorzitter, collega's dat de Volksunie-fractie dit ontwerp zal goedkeuren en dit om verschillende redenen. Wij moeten meteen operationeel zijn. Er ligt een ontwerp van decreet voor dat vele positieve punten bevat. Natuurlijk, er werden reeds veel opmerkingen gemaakt en er kunnen er nog worden geformuleerd maar wij zien in dit ontwerp een eerlijke poging tot ver-

Van Hooland

nieuwing, modernisering en opwaardering van het Vlaams openbaar ambt. Daar kan niemand naast kijken. Het is ook een poging tot een opwaardering van het Vlaamse beleidsvoering inbegrepen de financiële en sociale herwaardering van de ambtenaren zowel in de diensten van de Executieve als in de autonome instellingen, zoals bijvoorbeeld BLO-SO.

Dit ontwerp werd geamendeerd en men had het nog meer kunnen amenderen. Ikzelf en dit is voor één van mijn collega's bestemd, heb niet aangedrongen op een aantal amendementen. Zij werden dan ook in de Commissie niet besproken en u vindt ze hier uiteraard niet terug. Immers, ik heb al gezegd dat de organisatie, de inrichting van de diensten, het management en het personeelsbeleid in hoge mate en in principe de bevoegdheid zijn van de Executieve.

Ik heb een aantal amendementen geformuleerd, bijvoorbeeld inzake de overdracht van het personeel. Ik meen dat de overdracht van personeelsleden in het kader van het mobiliteitsbeleid moet worden vergemakkelijkt, intern en van de diensten van de Executieve naar autonome instellingen en omgekeerd.

Wanneer wij geloven in een functionele en sterke hiërarchie kan een dergelijke operatie echter niet worden verwezenlijkt tenzij met het uitdrukkelijk akkoord van de ontvangende instellingen, wat ook in het decreet moge staan.

Het ontwerp heeft wel een schijn van kans en het is dus niet juist, zoals in de pers zou geschreven zijn, dat ik zou gezegd hebben dat het ontwerp geen schijn van kans had. Er zijn echter wel enkele strikte voorwaarden en daarom wil ik nu daaromtrent een vijftal punten nader belichten.

Ten eerste, deze constructie en al de voorzieningen bijvoorbeeld inzake milieu – wat ook de formule moge wezen – zullen slechts een kans hebben wanneer wij op korte termijn de beschikbare middelen zullen kunnen herschikken en wanneer wij alternatieve middelen van financiering vinden. Dat is echter nu niet aan de

orde, dat is een budgettair probleem. Ik wil in dit verband toch even verwijzen naar enkele actuele zaken. De Minister geeft trouwens het voorbeeld, hij heeft in zijn beleidsnota inzake het openbaar ambt voor 1991 uitdrukkelijk vermeld dat de huidige begroting zal moeten worden aangepast ingevolge deze nieuwe constructies. Ik verwijs voorts naar het Investeringsfonds en naar de milieuproblematiek.

Wat betreft het Investeringsfonds liggen de zaken zeer eenvoudig, de meesten zijn ervoor om het te laten ingaan vanaf 1 januari 1991. Dit is perfect mogelijk op voorwaarde dat de middelen waarover het Investeringsfonds zal beschikken aanzienlijk vermeerderen, zelfs verveelvoudigen. Ik meen dat dit mogelijk is, vooral wanneer men vaststelt dat 65 miljard frank ter beschikking worden gesteld voor de zuivering van de oppervlaktewateren gedurende de volgende vijf jaar en 27 miljard wordt besteed in de sector van het drinkwater. We moeten nagaan of het wel zinnig is bijvoorbeeld die 65 miljard voor de zuivering van het oppervlaktewater te besteden onder om het even welke constructie of afspraak – alhoewel belangrijk – en voor het overige de gemeenten laten voortwerken met vier miljard frank per jaar – of 20 miljard de komende vijf jaar, voor al hun infrastructuurwerken en aankopen. Wij zullen vooral de gemeenten meer middelen moeten geven om het Investeringsfonds om het even wanneer te laten starten, maar vooral om het nieuwe milieubeleid voor Vlaanderen een kans te geven. Dus, de bevoegdheidsbepaling van de gemeenten inzake milieu en de adequate financiering daarvan zal van meer doorslaggevende aard zijn, dan wat in het onderhavige ontwerp van decreet formeel inzake milieu wordt vermeld. De gemeenten zijn een sluitstuk in de waterzuivering.

Een volgende punt betreft de faseering van de hele operatie, die in het ontwerp vervat is. Er is namelijk een wet van de stimulerende achterstand. Als in een bepaald domein een achterstand wordt opgelopen, dan kan bij een hervorming veel worden ingehaald. Het omgekeerde, de wet

van de remmende voorsprong, bestaat ook. Wij moeten nu oppassen voor overdreven optimisme. Ik pleit dus voor fasering van de invoering van de structuren en de bezetting ervan. Een structuur wordt best gaandeweg geoptimaliseerd, verfijnd en zorgvuldig bezet.

Een derde punt dan. Wij moeten maatregelen treffen opdat wij de moeizaam opgebouwde cultuur in vele sectoren – denk aan de VMZ – niet te niet zouden doen. Wij moeten een groots project opzetten dat onze Vlaamse ambtenaren kan begeleiden en beschermen, denk aan de velen in een precair statuut maar ook aan de afroming van de besten door instellingen die wij zelf aan het lanceren zijn.

Een vierde punt, de noodzakelijke investering. Behalve in de beleidsnota van de Minister van het Openbaar Ambt en Binnenlandse Aangelegenheden van 1991 is er nergens sprake van een fors bedrag dat wij in de komende vijf jaar zouden investeren in de vorming van ambtenaren, de ontwikkeling en het management van onze instellingen.

Een laatste punt dan. Wij spreken wel eens van horizonwetten of -decreten. Zou het niet goed zijn dat wij bij deze gelegenheid afspreken jaarlijks dit decreet te evalueren om het te kunnen bijsturen, een beetje zoals ten tijde van Camu? Dat lijkt mij precies een opdracht voor de Vlaamse Raad, op voorwaarde dat hij zich kan laten bijstaan door professionele beleidsdeskundigen van alle domeinen.

Dit decreet is een test voor de nieuwe Vlaamse aanpak, voor de nieuwe Vlaamse stijl, voor de wil tot depolitiseren. Depolitiseren doet men echter niet door de depolitisering af te kondigen, door een depolitiseringspact af te sluiten. In dit verband verwijs ik graag naar het boek van Michel Crozier, de Franse bestuurssocioloog: „On ne change pas la société par décret”. Inderdaad, je depolitiseert maar door de functionaliteit van de administratie te vergroten, door meer te investeren in haar capaciteit. Die nieuwe politieke en bestuurscultuur ontwikkelen is een uitdaging voor Vlaanderen.

Van Hooland

Vandaag doen wij een eerste stap in de richting van een administratie van de verantwoordelijkheden en niet van de procedures, zoals dat in het verleden te vaak voorkwam. Door de uitdaging aan te gaan, kunnen wij de burger tonen wat de staats Hervorming waard is, want de burger wordt vaak meer geconfronteerd met de uitwerking van de administratieve hervorming dan met de uitwerking van de staats Hervorming tenzij het over de verkiezing van een eigen parlement gaat, de uitoefening van de eigen macht enzovoort.

Wij hebben het aan ons zelf te danken dat wij vandaag helaas niet verder staan. Wij hadden al depolitiseren moeten hebben. Wij hadden ook reeds een modern openbaar ambt moeten hebben, maar wij hebben het niet. Wij beschikken zelfs nog niet over de principes op nationaal niveau. Wij hadden reeds lang de burger centraal moeten stellen in alles wat wij deden en doen.

De Volksunie-fractie steunt met overtuiging dit ontwerp van decreet om deze Vlaamse administratieve hervorming alle kansen te geven, niet alleen nu, maar ook later.

De Voorzitter : De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, de staats Hervorming heeft niet alleen meer middelen, maar ook veel meer personeel van de nationale staat overgeheveld naar de regio's. Een hervorming van de organisatie van de Vlaamse administratie dringt zich dan ook op. Die wordt geregeld via het bestuurlijk decreet dat wij nu plenair behandelen.

Wanneer wij willen beschikken over een efficiënt werkende Vlaamse administratie, dringt niet alleen een modernisering van het personeelsbeleid zich op, maar moet er vooral dringend een einde worden gemaakt aan de politisering van de administratie. Aan die stelling bewijst elke politieke partij in dit halfroond lippen-dienst. De Groenen kijken met spanning uit of die mooie voornemens

ook op het terrein hard zullen worden gemaakt.

Daarnaast moet volgens ons ook dringend een einde worden gemaakt aan de poging van de Minister de administratie zoveel mogelijk voor schut te zetten en alle voorname dossiers zelf volledig te willen afhandelen. De Ministers moeten zich beperken tot het uitstippelen van de politieke krachtlijnen en de concrete realisatie aan de administratieve overlaten. Om dit te helpen verwezenlijken, wat een grote stimulans zou betekenen voor de herwaardering van de administratie en een betere bevoegdheidsterrein afbakening met zich meebrengt, dient AGALEV twee amendementen in om het surplus aan kabinetsleden af te bouwen. Wij kijken benieuwd uit naar het stemgedrag van de andere partijen wanneer die twee amendementen zullen worden behandeld.

AGALEV heeft in de bespreking in de Commissie vooral aandacht geschonken aan de reorganisatie van de leefmilieu-administratie. Zelfs bij een oppervlakkige lectuur van het hoofdstuk leefmilieu van dit decreet blijkt het om veel meer te gaan.

Via een sluipende besluitvorming wordt en passant in de Commissie Algemene Zaken en niet in de Commissie Leefmilieu het leefmilieubeleid van de Vlaamse Regering drastisch bijgestuurd. Het passeren van de Commissie Leefmilieu is bij geen enkel lid, tot welke politieke partij hij ook behoort, in goede aarde gevallen. Iedereen heeft dit betreurd. Het is te danken aan de oppositie dat de leden van de Commissie Leefmilieu werden uitgenodigd en dan nog alleen maar met raadgevende stem. Minister Kelchtermans moest als bevoegde Minister zijn hervorming trachten te rechtvaardigen.

De heer A. Denys : Minister Kelchtermans is momenteel niet aanwezig.

De heer J. Cuyvers : Het zou inderdaad interessant zijn als de Minister hier aanwezig zou zijn om naar onze kritiek te luisteren.

De Voorzitter : Wij zullen de Minister verzoeken aanwezig te zijn, mijn-

heer Cuyvers. Gaat u ondertussen verder met uw betoog.

De heer J. Cuyvers : De hervorming wordt, dit betreuren de Groenen en klagen het ook met klem aan, niet globaal uitgediscussieerd. Zelfs de beloofde discussie over het MINA-plan 1991-1995 dat steeds als referentiekader wordt gebruikt door de Minister, heeft nog niet plaatsgehad in de Vlaamse Raad. Verwijzingen naar vorige discussies over het MINA-plan 2000 zijn niet voldoende. De krachtlijnen van het nieuwe plan wijken te veel af van het oude. Als voorbeeld geef ik de reorganisatie en de herverdeling van de taken van de VMZ en OVAM.

Alhoewel reeds dikwijls beloofd, heeft het MINA-fonds nog altijd niet de dringend noodzakelijke decretale basis. Het ontwerp van decreet wordt nu wel behandeld in de Commissie Leefmilieu maar ook dit basisdecreet wijkt fundamenteel af van wat na ons herhaardelijk aandringen in het vooruitzicht is gesteld. Het is niet langer een begrotingsfonds met maximale controle-mogelijkheid voor de Vlaamse Raad en onze waakhond, het Rekenhof. De Minister tracht daarvan een staatsdienst met afzonderlijk beheer te maken. De leden van de Vlaamse Raad eerst confronteren met twee jaren decretaal deficit en dan afkomen met een totaal ander project dan het beloofde voorontwerp is echt niet fraai. Het is echter een prachtig voorbeeld van de sluipende besluitvorming waarin de Minister uitblinkt en die hij steeds rechtvaardigt met de wil om snel te handelen.

In het hoofdstuk leefmilieu worden er verschillende belangrijke zaken geregeld op een manier waarover de Raad van State allerlei opmerkingen heeft. Ten eerste wordt de reorganisatie van de administratie en de opvang van bijkomend personeel geregeld maar niet volgens de regels van de kunst. In verband met die reorganisatie hebben de Groenen tijdens de bespreking in de Commissie de volgende vragen gesteld : quid met de reorganisatie van het personeel ? In het nieuwe Ministerie van Infrastructuur, Leefmilieu en Ruimtelijke Or-

Cuyvers

dening komen een groot aantal ambtenaren van Openbare Werken over. Zal er geen behoefte zijn aan herstelling van deze ambtenaren? Door wie, wanneer en hoe zullen zij worden herschoold? De aanpak van een ecologisch problematiek is immers wat anders dan de know-how in verband met het bouwen van autowegen en bruggen.

Gaat de Minister de waterdichte schotten weghalen die momenteel bestaan tussen de dienst Leefmilieu en de dienst Ruimtelijke Ordening? Het gebrek aan samspraak maakt elk goed optreden heel moeilijk. Verschillende deeladministraties kunnen gerust blijven bestaan maar ze moeten wel in voldoende mate willen samenwerken.

Quid met de Milieu-inspectiedienst? Hoe zal die worden gestructureerd? Zal het een ploeg van personen per sector zijn, namelijk ex-OVAM, - ex-AROL - en ex-VMZ-ambtenaren? Is het denkbaar dat één ambtenaar bevoegd zal zijn voor alle vergunningen binnen een bepaalde subregio en ook als beslagen zal worden beschouwd om alle controles te doen?

Zal er een verschil in beloning zijn tussen de ambtenaren die in de ontmantelde OVAM of de nieuwe VMZ zullen worden tewerkgesteld, zij die door de NV Aquafin zullen worden opgeslorpt en zij die zullen worden overgeheveld naar de Milieu-inspectiedienst? Kan de beloning voldoende groot zijn om de brain-drain van bekwaame elementen naar de industrie te stoppen?

Quid met de leefbaarheid van de ontmantelde OVAM en VMZ? Zullen er nog voldoende personeel en middelen overblijven om de belangrijke resttaken uit te voeren zoals bijvoorbeeld de aanpak van black points in Vlaanderen en de meldings- en aangifteplicht voor OVAM. De nieuwe VMM zal een tijdlang moeten concurreren met Aquafin waarbij zij vertrekt vanuit een zwakke positie. De VMM zal immers de slechte waterzuiveringsinstallaties moeten behouden. Aquafin zal enkel die investeringen overnemen die haar interesseren

omdat ze economisch renderend zijn, de ecologische dimensie zal bijkomstig blijken.

De samenwerking tussen Aquafin en de Vlaamse Milieumaatschappij is ook problematisch. Moet de VMM het voorbereidend studiewerk, onder andere in verband met vuilvrachtenbalansen voor de NV Aquafin verrichten en zo ja, tegen welke vergoeding? Het is eigenlijk normaal dat de samenwerking tussen VMM en Aquafin niet erg goed noch van een leien dakje loopt. Ik heb in de Commissie reeds gezegd dat niemand, tenzij een kandidaat zelfmoordenaar, graag meewerkt om het touw te vlechten waarmee hij zal worden opgeknoopt. Beschikt de VMM over de nodige know-how om de luchtmissie-inventaris op te stellen, een taak waarmee zij nu plots als compensatie wordt belast? In verband met de toekomstige taak van OVAM rijst de vraag wie in de toekomst verbrandingsovens zal installeren en exploiteren. OVAM, Solidfin, als een nieuwe uitgaven van Aquafin of een samenwerkingsverband van intercommunales, al dan niet met participatie of onder leiding van de elektriciens?

Alhoewel dit nu niet echt een punt van discussie is, verklaar ik, namens AGALEV, toch duidelijk dat we categoriek elk plan tot massale verbranding van huishoudelijk en industrieel afval afwijzen. Hierbij verkeren we in goed gezelschap: niet alleen de Bond Beter Leefmilieu en Greenpeace, maar volgens een recente verklaring van de directeur-generaal van OVAM, zelfs het merendeel van de Vlaamse steden en gemeenten hebben ernstige bezwaren tegen het masterplan zoals het nu is opgesteld. De directeur-generaal heeft het zich veroorloofd een appreciatie uit te spreken. In antwoord op een actuele vraag heeft de Minister verklaard dat hij dit appreciatie recht niet heeft.

Na mijn oproep om de politisering af te remmen en de overmacht van de kabinetten terug te dringen, heb ik een aantal vragen gesteld om de administratie van de nieuwe eenheid Leefmilieu, Ruimtelijke Ordening en Infrastructuur, beter te laten functioneren.

Ook de problemen van OVAM en VMZ, de toekomstige VMM, heb ik zojuist belicht. Nu zal ik mijn aandacht toespitsen op de monster-NV-sui-generis Aquafin. Ondanks het openlijk verzet van de oppositie, PVV en AGALEV en ondanks het tandengeknars, weliswaar binnensmonds, van de SP in de Commissie, zal Aquafin waarschijnlijk op 1 januari van volgend jaar, dus over ongeveer een maand, een feit zijn. De Groenen vragen zich nog steeds af wat het totale effect zal zijn op het leefmilieu en meer bepaald op de kwaliteit van ons oppervlaktewater van het grote volume milieueffingen bestemd voor de waterzuivering in de komende tien jaar. Een investering van 60 miljard frank in 5 jaar is toch geen peulschil!

Mijnheer de Minister, de Groenen blijven zich verzetten tegen een ecologisch gemotiveerde inleveringsronde om de boom in de milieutechnologie te helpen realiseren. Namens AGALEV klaag ik aan dat er niet voldoende preventief wordt gewerkt. Het principe van de prevention pollution pays is, ondanks lippendienst in de inleiding van de begroting 1991, nog altijd niet de leidraad in uw leefmilieubeleid. Er zal daarentegen meer geld worden besteed aan de end-of-the-pipe schoonmaaktechnologie. Dit is grotendeels het gevolg van de slechte coördinatie van de milieupolitiek op nationaal en gewestelijk vlak. Hierdoor kan er onder meer geen echte preventieve produktiepolitiek worden gevoerd. Ook tussen de Gewesten onderling is coördinatie en overleg inzake verontreinigingsbestrijding dringend noodzakelijk. Ik denk bijvoorbeeld aan de problematiek van het Denderbekken en van elk stroombekken.

Op korte termijn zal er zeker niet veel ten goede veranderen in het dagelijks beleven van het leefmilieu. Een krachtdadig, verticaal en horizontaal geïntegreerd preventief, brongericht milieubeleid is nog altijd een Groene wensdroom. De oppervlaktewateren zullen tegen 1995 dan ook niet aan de wettelijk bepaalde normen van viswater, zwemwater en zeker niet van drinkwater beantwoorden. Heel de ingewikkelde con-

Cuyvers

structie die nu wordt opgestart zal niet beantwoorden aan de ecologische rechtvaardigheidsgrond ervan : zuiver oppervlaktewater in alle Vlaamse stroombekkens. Dit kunt u overigens niet bereiken met uw beleid van waterzuivering, maar alleen met een beleid gericht op zuiver water.

Ook als wij de constructie Aquafin benaderen vanuit juridisch en financieel standpunt lijkt het ons eerder een waagstuk, een avontuur te zijn dan wel een goed uitgekiend maatschappelijk te verantwoorden beleidsproject. Volgens de Groenen betekent Aquafin inderdaad een financieel avontuur. Mijnheer de Minister, u weet wel bij benadering, waaraan u begint op welke financiële basis u start, maar volgens ons kan u op vijf miljard frank na niet zeggen waar u gaat eindigen, evenmin of dit in de rode dan wel in de groene cijfers zal zijn. Wij vrezen dat het vooral de burger, Jan met de pet, zal zijn die voor eventuele financiële flaters zal moeten opdraaien, niet de industriële vervuiler en evenmin de privé-partner. In dit verband betreuren wij dat gisteren in de Commissie Leefmilieu, naar aanleiding van de discussie over het MINA-fonds, ons amendement op artikel 8 niet werd aanvaard. Dit amendement bepaalt dat bij vereffening van de constructie NV Aquafin de eventuele schulden niet zullen worden kwijtgescholden maar als zodanig moeten worden behandeld.

Tevens blijft er een zeer grote onzekerheid over het uiteindelijk financieringsaandeel van de vervuilende industrie. Een deel van de industrie zal zeker profiteren van de milieutechnologieboom maar of een deel van de vervuilende industrie werkelijk zal blijven opdraaien voor de milieuheffingen is nog helemaal niet zeker, vooral indien het waar zou worden wat de Minister blijft staande houden namelijk dat het geen financieringsheffingen zijn maar aansporingsheffingen. De milieuheffingen zullen volgens de vooruitzichten flink stijgen naar 1.300 frank per vuileenheid in 1995. Deze stijging zal volgens ons tot gevolg hebben dat de bedrijven

hun vuilast beperken door zelfzuivering of aanwending van schone technologie om hun produktiekosten te drukken. Daartegenover staat dat het aandeel van de individuele burger in de milieuheffingen de hoogte zal ingaan.

Uit het programmadecreet blijkt volgens ons immers zonneklaar dat de rekening voor de individuele burger die de heffing niet eens kan aftrekken van zijn belastbaar inkomen, vlug zal stijgen terwijl de stijging van het aandeel van de industrie door té kleine coëfficiënten zal worden afgeremd ten voordele van de grote vervuilers. Voor hen mag de factuur immers niet te vlug de hoogte ingaan. Zij hebben immers tijd nodig om zich aan te passen. De privé-partners van NV Aquafin nemen volgens mij geen groot financieel risico, om niet te zeggen geen enkel risico.

Uit de stemming gisteren in de Commissie Leefmilieu over artikel 8 van het MINA-fonds blijkt dat de belofde vrijgevigheid in artikel 4 van de overeenkomst vermeld, misschien wel de decretale basis zal krijgen die nodig is. Eventuele schulden zullen bij vereffening niet ten laste kunnen komen van de privé-partner, tenzij de SP op het laatste ogenblik nog zou gaan dwarsliggen omdat dit slikken voor haar sociaal imago té gortig zou blijken bij een groot deel van haar kiezers.

Verder heb ik nog een aantal vragen rond het gegarandeerd rendement voor de privé-partners in Aquafin. Volgens een artikel in de Financieel Economische Tijd was het 11 ten honderd. Welk zal het effect daarvan zijn op de totale kostprijs die nog jaren lang door de milieuheffingen zal moeten worden afbetaald ?

Er zijn nog andere sporen van financiële bevoordeling van Aquafin ten koste van de VMZ, met name de projectkeuze à la carte voor 1991. De overnameprijs voor de afgeschreven VMZ-installaties is te goedkoop. Worden de dividenden voor de overheidsaandelen gebruikt voor de financiering van volgende investeringen ? Er is verder geen duidelijkheid over de milieuheffingen die Aquafin als privé-maatschappij voor het

lozingswater zal moeten betalen. Is er een sanctie als Aquafin zijn doelstellingen niet haalt ? Wie wordt eigenaar van de te bouwen zuiveringsinstallaties ?

Gezien de mogelijkheid van grote gegarandeerde winsten in een volstrekte monopoliepositie, zonder enige vorm van echte concurrentie, gaat u waarschijnlijk wel een aantal geïnteresseerde buitenlandse firma's vinden, gespecialiseerd in deze wateropkuistechnologie zoals het Engelse Severn Trent en de Franse Compagnie des Eaux, als schrokkerige partners. De Vlaamse verankering van Aquafin, waarover in de Commissie zoveel heibel ontstond, kan u alleen geografisch garanderen maar niet op het vlak van de investeringswinsten.

De Groenen hebben niet alleen geen goed oog in de ecologische effecten van Aquafin en in de wankele financiële basis, maar bestempelen Aquafin op basis van de inbreng van de commissieleden Algemene Zaken ook als juridisch avontuur. De twee sneladviezen van de Raad van State bevatten een heleboel kritische bedenkingen over het statuut dat voor de Vlaamse Executieve en voor de Vlaamse Raad moet garant staan voor de goede werking en de controlemogelijkheid van NV Aquafin. Ik vraag mij dan af wat een advies ten gronde nog verder aan het licht zou kunnen brengen. Eén zaak staat als een paal boven water : ondanks herhaalde oproepen van de Minister zijn de commissieleden het niet eens geraakt over het statuut in kwestie zoals vooropgesteld door de Raad van State.

Waarschijnlijk werd het tweede advies van de Raad van State in de loop van de dag reeds geciteerd : Het is echter de combinatie van enerzijds de opdracht van openbaar nut, waar de op te richten vennootschap overigens een monopoliepositie zal bekleden, met anderzijds het overwicht van de overheid in het kapitaal van de vennootschap, dat moet doen besluiten tot het publiekrechtelijk karakter van die vennootschap. Dit impliceert dat de overheid toezicht op de op te richten vennootschappen moet kunnen

Cuyvers

uitoefenen. Het ontwerp moet op dit punt worden aangevuld.

Leden van alle partijen hebben geprobeerd meer duidelijkheid te verkrijgen. Deze pogingen resulteerden in het overhandigen van de tekst van de overeenkomst tussen het Vlaams Gewest en de GIMV voor de oprichting van Aquafin. Men slaagde er echter niet in een definitief statuut van Aquafin vast te leggen, dat boven elke twijfel was verheven. Om mijn stelling over de onduidelijkheid en de onvolledigheid van de bekomen antwoorden te staven citeer ik uit het verslag van de Commissie korte stukjes met een aantal markante uitspraken.

De eerste uitspraak luidt : het voorliggende systeem is gevaarlijk. Immers, men geeft een monopolie voor een enorm belangrijk investeringspakket aan een gemengde organisatie, deels overheid, deels privé. De privé-sector draagt geen enkele verantwoordelijkheid hierin als bepaalde resultaten niet worden bereikt en ook geen risico's.

Misschien is er wel verantwoordelijkheid voor deelresultaatverbintenissen, maar geen voor een totaalresultaatverbintenis om te komen tot het realiseren van Vlaamse kwaliteitsdoelstellingen voor de oppervlaktewateren van onze stroombekkens. Het is misschien wel zo dat effluentwateren van de te bouwen waterzuiveringsstations moeten beantwoorden aan bepaalde normen, maar dit geeft geen enkele garantie dat wij in 1995, na de besteding van 60 miljard frank, echt de kwaliteitsdoelstellingen zullen hebben bereikt.

Ik vervolg : spreker wijst op het gevaar voor economische verzuiling dat erin bestaat bevriende groepen op geprivilegieerde wijze te laten participeren in een operatie met een enorme financiële impact.

De tweede uitspraak, van een lid van een andere politieke partij, is zo mogelijk nog veelzeggender : Wat het karakter van de n.v. betreft, privaatrechtelijk of publiekrechtelijk, lijkt mij een academische discussie. De

rechtbanken zullen in geval van geschil deze zaak ten gepaste tijde beslechten. Dit neemt niet weg dat wij in zijn visie te maken hebben met een constructie gevat in een statuut sui generis met uitgesproken publiekrechtelijk karakter. Het belangrijkste zal zijn met de nieuwe gegevens structureel te werken en de gegeven doelstellingen te bereiken. Bovendien gaat het hier om een vennootschap die een monopolie in de sector van de waterzuivering zal hebben. Het toezicht hierop blijft onduidelijk. De Gemeenschapsminister van Leefmilieu sprak wel van toezicht door de milieuholding. Daar gaat het eigenlijk niet om. Waar blijft het toezicht door de Vlaamse Raad ? De Vlaamse Raad kan slechts efficiënt zijn controletaak uitoefenen via controle van de begroting en de verslagen van het Rekenhof. De vraag is of het Rekenhof hierbij zal worden ingeschakeld. Zal de Vlaamse Raad via het Rekenhof kunnen nagaan of alles volgens het boekje zal verlopen ?

Een uitspraak van een ander lid van de Commissie voor de Algemene Zaken liegt er ook niet om : het lid heeft ook vragen over de samenstelling van de Raad van Bestuur van de n.v. Er werd volgens hem door de Gemeenschapsminister van Leefmilieu enkel gegarandeerd dat het overheidsaandeel in de meerderheid zal zijn in de Algemene Vergadering van de n.v. Maar zal deze meerderheid ook zijn weerspiegeling vinden in de Raad van Bestuur ? Bovendien, is het wel zo dat de minderheid geen veto-recht zal hebben ? Hoe zit het dan met blokkeringsmechanismen die voorzien zijn in de vennootschapswetgeving ? De functie en de taak van de afgevaardigde van de overheid in de n.v. blijft volgens hem ook erg vaag. Het gaat hier niet om een gewest-commissaris maar om een niet omschreven nieuw soort functie. Dit alles doet het lid besluiten dat het hier gaat om wat hij een vennootschapsrechtelijk monster noemt, waaraan 60 miljard frank aan middelen worden toevertrouwd.

Als de Minister er niet in slaagt een duidelijke consensus te bereiken bij de partijen, die de meerderheid uitmaken, over het statuut, de werking

en de controle over Aquafin, belooft dit inderdaad een eindeloos juridisch kluwen van discussie en betwistingen te worden waarvan Jan Modaal opnieuw het slachtoffer zal zijn omdat hij de rekeningen moet betalen.

Ik resumeer bij wijze van besluit het standpunt van AGALEV met betrekking tot Aquafin.

We kunnen dit monster sui generis niet anders dan karakteriseren als een ecologische miskleun van formaat gezien de onmacht van het gezamenlijk milieubeleid, als een financieel waagstuk en als een bron van een juridisch kluwen waarin een kat het gevaar loopt haar jongen niet meer terug te vinden.

Om al deze redenen zullen de AGALEV-leden van de Vlaamse Raad dit project niet goedkeuren en aangezien dit project voor ons fundamenteel is, zullen we het decreet in zijn geheel niet goedkeuren. **(Applaus bij AGALEV)**

De Voorzitter : Dames en heren, wij onderbreken thans de algemene bespreking van het ontwerp-decreet betreffende het bestuurlijk beleid.

MOTIE VAN AANBEVELING van de heer J. Cuyvers c.s. tot besluit van de op 13 november 1990 gehouden interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de handelwijze van AROL - Antwerpen - 417 (1990-1991) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van de heer Cuyvers c.s. tot besluit van de op 13 november 1990 gehouden interpellatie van de heer Cuyvers tot de heer Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de handelwijze van AROL-Antwerpen.

Voorzitter

De heer Robert Van Rompaey heeft het woord.

De heer R. Van Rompaey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de CVP-fractie zal deze motie niet goedkeuren om de volgende redenen.

Ten eerste, wordt in de motie gevraagd dat de Executieve controle zou uitoefenen op de gemachtigde ambtenaar en ten tweede, dat de Executieve een onderzoek zou doen naar de toepassing van artikel 54 door de gemachtigde ambtenaar. Deze twee vragen zijn onwettelijk omdat de gemachtigde ambtenaar, nadat hij door de Minister gemachtigd is, zijn bevoegdheid uitoefent en omdat op de uitoefening van die bevoegdheid geen controlemogelijkheid is of geen enkel onderzoek kan worden gedaan. Daarvoor putten wij de rechtselementen uit artikel 55, waarin onder andere staat dat men tegen een weigeringsbeslissing van de gemachtigde ambtenaar in beroep kan gaan bij de bestendige deputatie.

Ten derde, wordt gevraagd dat de rol van de gemachtigde ambtenaar zou worden gheredefinieerd door de Executieve. Ik meen dat de motie aan een verkeerd adres gericht is want wij hebben in de Commissie voor Huisvesting en Ruimtelijke Ordening alle projecten en voorstellen opgeschorpt tot de Executieve een nieuw ontwerp-decreet van stedenbouw zou indienen. Men is er tot op heden niet in geslaagd.

Indien men de rol van de gemachtigde ambtenaar wil herdefiniëren, zal dit niet moeten gebeuren door de Executieve maar door de Vlaamse Raad. Alle voorstellen zullen met de gewone spoed in de Commissie worden behandeld.

Ten vierde, er wordt gevraagd dat de Executieve de gemeentebesturen zou wijzen op hun bevoegdheid om een bouwvergunning te weigeren. Indien wij de motie zouden goedkeuren, zou dit een blaam zijn voor de gemeentebesturen want het minste dat men mag veronderstellen is dat de gemeentebesturen de wet op de stede-

bouw met betrekking tot hun bevoegdheid kennen.

Om die redenen zal mijn fractie deze motie niet goedkeuren. (*Applaus bij de CVP*)

De Voorzitter : De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik ben verwonderd over de negatieve taal van de CVP. De toon was bij de bespreking van de interpellatie veel gemoeidelijker.

Ofwel luister ik niet goed, ofwel verandert de CVP soms van houding. De heer Timmermans van de SP en de heer Lauwers van de Volksunie sloten zich aan bij de interpellatie. Zij ondertekenden mijn motie van aanbeveling. Het gaat hier niet over een motie van wantrouwen maar wel over een motie van aanbeveling.

Ook Minister Waltniel was bereid om aan een van de bekommelingen tegemoet te komen, namelijk het sturen van een brief, waarin erop wordt gewezen dat de gemeenten autonoom een vergunning kunnen weigeren.

Volgens het verslag is dit een bijna vaststaande belofte. Het onderzoek naar de toepassing van artikel 54, paragraaf één, wordt gestart door de gemachtigde ambtenaar. De Minister wordt gevraagd, zo nodig, maatregelen te treffen.

Minister Waltniel verklaarde dat de betrokken Antwerpse ambtenaar reeds bij de directeur-generaal werd geroepen. Minister Waltniel ontbood hem eveneens op zijn kabinet. Dus er is reeds opgetreden. Ook uw kritiek op de verdere inhoud van de motie houdt geen steek. Om de controle op de gemachtigde ambtenaar te vergroten, stelde ik in mijn repliek een controlesysteem voor. Er bestaat immers een boek met aangetekende zendingen. Met een eenvoudig coderingssysteem kan men, naargelang het soort stuk dat wordt verzonden, statistieken opstellen en met motivatie bezorgen aan het hoofdbestuur. Op die manier ontstaat een nauwkeurige controle.

De hoofdbedoeling van deze controle is niet de mensen ophitsen tegen de gemachtigde ambtenaar, er moet gewoon worden gereageerd op de feitelijke toestand die moet worden bijgestuurd.

Ik hoop dat de leden van de twee partijen die mee de motie van aanbeveling hebben ondertekend, deze ook zullen goedkeuren.

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik heb deze motie van aanbeveling mee ondertekend omdat ik in mijn uiteenzetting zeer duidelijk heb gewezen op de grote bevoegdheden en interpretatiemogelijkheden van de provinciale directies van Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening. Volgens mij waren alle fracties het daarover eens.

Mijn betoog ging specifiek over de provincieambtenaren van Antwerpen, maar ik heb mijn argumentering opengetrokken naar de andere provinciale directies. Wat ik heb gezegd mag niet verkeerd worden geïnterpreteerd. Ik wil niemand in een slecht daglicht stellen zonder dat er onderzoek heeft plaatsgehad en er een rechterlijke uitspraak is gedaan.

Aangezien er in de Executieve geen akkoord bestond om voorstellen tot wijziging van dit decreet goed te keuren, was ook voorzitter Van Rompuy van oordeel dat wij beter onze parlementaire vrijheid zouden hernemen en onder andere het SP-voorstel tot wijziging van het decreet op de ruimtelijke ordening onmiddellijk bespreken.

Door de interpellatie werd een duidelijk sein gegeven aan de provinciale directies in het algemeen en aan die van de provincie Antwerpen in het bijzonder. Mijn fractie zal de motie niet goedkeuren, maar zelf doe ik mijn handtekening gestand omdat ik in mijn uiteenzetting een fundamenteel probleem heb behandeld dat blijft bestaan. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, onze fractie zal deze motie niet goedkeuren om de volgende redenen.

Ten eerste, de interpellatie gehoord, zijn wij er niet van overtuigd dat er misbruiken zijn geweest in het dossier.

Ten tweede, wij hebben uit de interpellatie ook niet kunnen opmaken dat er misbruiken zouden zijn volgens artikel 54, wat hier werd vermeld.

Ten derde, wat hier wordt voorgesteld betekent een aanslag op de autonomie van de gemeenten

De Voorzitter : De heer Walter Peeters heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer W. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, de Volksunie-fractie zal deze motie van aanbeveling van de heer Cuyvers goedkeuren. Het is voor onze fractie onmiskenbaar dat artikel 54 door een aantal gemeentebesturen en gemachtigde ambtenaren frequent oneigenlijk werd gebruikt. Het is voor de Volksunie-fractie ook duidelijk dat doorheen de jaren blijkbaar de geplogenheid is gegroeid om artikel 54 veeleer als regel dan als uitzondering te gebruiken bij delicate dossiers zoals bouwvergunningen. Het lijkt ons dan ook perfect mogelijk en trouwens aangewezen, zoals omschreven in de motie van aanbeveling, de oorspronkelijke bedoelingen van de wetgever te herstellen, namelijk het waarborgen van de autonomie ter zake van de gemeentebesturen, het opnieuw definiëren van het toezicht van de ambtenaren – wat niet hetzelfde betekent als het beslissingsrecht – en het revaloriseren van de rechtsbescherming van de aanvrager. Onze collega Herman Lauwers heeft een voorstel van decreet in die zin ingediend.

Mijnheer de Voorzitter, wat de twee volgende moties van aanbeveling van de heren Leo Peeters en Arnold Van Aperen betreft, is de Volksunie van mening dat beide interpellaties, tot

besluit waarvan de moties werden ingediend, thema's behandelen van strikt lokaal belang. Wij beschouwen beide interpellaties dan ook als een vorm van oneigenlijk gebruik van het politiek forum van deze Raad. De Volksunie zal deze twee moties niet goedkeuren.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Neen)**

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
107 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
22 leden hebben ja geantwoord ;
75 leden hebben neen geantwoord ;
10 leden hebben zich onthouden.

JA hebben gestemd :

Annemans G.
Candries H.
Caudron J.
Cuyvers J.
Geysels J.
Gryp E.
Janzegers G.
Lauwers H.
Loones J.
Peeters W.
Pillaert J.-P.
Taelman W.
Timmermans J.
Van Bree J.
Van Dienderen H.
Vangansbeke P.
Van Hooland R.
Vanhorenbeek L.
Van houtte M.
Van Vaerenbergh E.
Verreycken W.
Vogels M. (mevr.)

NEEN hebben gestemd :

Ansoms J.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Beerden G.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Bossuyt G.
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.

Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chevalier P.
Daems R.
De Clerck S.
De Groot E.
De Loor H.
De Meyer M. (mevr.)
Denys A.
De Roo J.
Derycke E.
De Seranno J.
Desutter M.
Deswaene R.
Dhoore L.
Didden M.
Dumez P.
Dupré J.
Egelmeers I.
Gesquière M.
Hancké L.
Hermans P.
Kestelijn-Sierens M.-P.
Kuijpers W.
Laverge J.
Leysen A. (mevr.)
Lisabeth C.
Luyten W.
Maximus L. (mevr.)
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Op 't Eynde A.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters L.
Peuskens V.
Pinoie E.
Sarens F.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Suykerbuyk H.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Vandenbroucke F.
Van der Sande J.
Vandersmissen E.
Vankeirsbilck E.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Steenkiste R.

Voorzitter

Vanvelthoven L.
Verhaegen G.
Verheyden J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Coens D.
De Batselier N.
Dewael P.
De Wulf R.
Geens G.
Kelchtermans T.
Lenssens J.
Sauwens J.
Van den Bossche L.
Waltmiel L.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

MOTIE VAN AANBEVELING van de heer A. Van Aperen tot besluit van de op 14 november 1990 gehouden interpellatie van de heer J. Van Looy tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de aanleg van fietspaden in de Noorderkempen – 420 (1990-1991) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van de heer Van Aperen tot besluit van de op 14 november 1990 gehouden interpellatie van de heer Van Looy tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de aanleg van fietspaden in de Noorderkempen.

De heer Van Aperen heeft het woord.

De heer A. Van Aperen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, deze motie van aanbeveling werd veertien dagen geleden ingediend naar aanleiding van de interpellatie van de heer Van Looy en van mijn betoog.

Reeds twee jaar wachten wij in de Noorderkempen op fietspaden langs

de gewestwegen Hoogstraten-Rijkvorsel en Turnhout-Merksplas. Reeds tweemaal – met name vorig en dit jaar – interpelleerden wij de bevoegde Minister. Ook organiseerden wij reeds tweemaal een vreedzame actie waaraan duizenden fietsers deelnamen. Aangezien iedereen het eens is met onze visie, verwacht ik dan ook dat onze motie unaniem zal worden aangenomen.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, inzake de motie wensen wij ons niet uit te spreken over de kern van deze zaak. Wij begrijpen zeer goed dat een parlementslid ten zeerste bekommerd is voor een zo belangrijke aangelegenheid als openbare werken.

Ik vind deze materie echter helemaal niet van aard om een motie van aanbeveling in de Vlaamse Raad te motiveren. Dit probleem is eerder van lokale aard. Bijgevolg zullen wij ons bij de stemming onthouden.

Dit betekent echter niet dat een parlementslid niet het recht heeft duidelijke vragen te stellen omtrent een lokale materie.

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de aanbeveling vervat in deze motie is een aangelegenheid die duidelijk in het fysisch programma met betrekking tot de begroting van Openbare Werken voor 1991 is voorzien en die bij het stemmen van het budget impliciet werd goedgekeurd in de Commissie.

Ik neem aan dat het Vlaams Parlement ook de begroting 1991, met inbegrip van dat fysisch programma, zal goedkeuren.

Wat men hier voorstelt is derhalve een open deur intrappen.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (**Neen**)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

19 leden hebben ja geantwoord ;
39 leden hebben neen geantwoord ;
47 leden hebben zich onthouden.

JA hebben gestemd :

Ansoms J.
Cuyvers J.
Daems R.
De Groot E.
Denys A.
Deswaene R.
Geysels J.
Gryp E.
Janzegers G.
Laverge J.
Pede J.
Taelman W.
Van Aperen A.
Vandersmissen E.
Van Dienderen H.
Van houtte M.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Vogels M. (mevr.)

NEEN hebben gestemd :

Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Bossuyt G.
Brepoels F. (mevr.)
Candries H.
Chevalier P.
De Loor H.
De Meyer M. (mevr.)
Dufaux J.
Egelmeers I.
Gesquière M.
Hancké L.
Kuijpers W.
Lauwers H.
Lisabeth C.
Loones J.
Maximus L. (mevr.)
Moens G.
Op 't Eynde A.
Peeters L.
Peeters W.
Peuskens V.
Pillaert J. -P.
Pinoie E.

Voorzitter

Seeuws W.
Sleeckx J.
Timmermans J.
Valkeniers J.
Van Bree J.
Vandenbroucke F.
Van der Sande J.
Vangansbeke P.
Van Hooland R.
Vanhorenbeek L.
Vanlerberghe R.
Van Steenkiste R.
Van Vaerenbergh E.
Vanvelthoven L.
Verheyden J.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Annemans G.
Beerden G.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Breyne P.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Coens D.
De Batselier N.
De Clerck S.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Dewael P.
De Wulf R.
Dhoore L.
Didden M.
Dumez P.
Dupré J.
Geens G.
Hermans P.
Kelchtermans T.
Kestelijn-Sierens M.-P.
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Luyten W.
Nelis-Van Liedekerke L.
Panneels-Van Baelen M.
Sarens F.
Sauwens J.
Smet M. (mevr.)
Suykerbuyk H.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Vandebosch E.
Van den Bossche L.
Vankeirsbilck E.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.

Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Verhaegen G.
Verreycken W.
Waltniel L.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

MOTIE VAN AANBEVELING van de heer L. Peeters c.s. tot besluit van de op 14 november 1990 gehouden interpellatie van de heer G. Bossuyt tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve ten aanzien van de recente ontwikkelingen in Noord-Frankrijk
- 421 (1990-1991) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van de heer Leo Peeters c.s. tot besluit van de op 14 november 1990 gehouden interpellatie van de heer Bossuyt tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve ten aanzien van de recente ontwikkelingen in Noord-Frankrijk.

De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer G. Bossuyt (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik heb respect voor uw opmerking, mijnheer Verhaegen, meer bepaald dat men zich zou moeten onthouden van moties ter aanbeveling in te grote mate in te dienen en dat men zich op het vlak van het inhoudelijke zou moeten onthouden van moties in verband met lokale problemen.

Toch vraag ik de aandacht van de vergadering voor deze motie. Op een

ogenblik dat er gesproken wordt van de internationale roeping van Vlaanderen, moet men toch -oog hebben voor de problematiek van de grenssteden. Daar zijn tal van werken begonnen, maar zij worden niet beëindigd. Sommige werken duren reeds meer dan 20 jaar.

De bedoeling van mijn motie is dat de Vlaamse Executieve ter zake een coördinerende rol zou spelen. Thans komt het akkoord van Schengen opnieuw ter sprake. Men overweegt de instelling van organismen die de samenwerkingverbanden zouden regelen tussen de grensregio's. Tot op heden echter is het voor ons zeer moeilijk een gesprekspartner te vinden voor problemen die verschillende domeinen en bevoegdheden betreffen.

Vandaar dat ik mijn interpellatie richtte tot de Voorzitter van de Executieve. Zijn antwoord heeft mij enigszins verontrust. Inderdaad, hij heeft gezegd dat hij een studie zou laten uitvoeren in verband met deze problemen. Dit is toch laattijdig, op een ogenblik dat de Minister van Openbare Werken naar Litouwen meent te moeten gaan. Ik nodig hem uit voor een bezoek aan Menen. Voor 1992 gebeuren daar ook een aantal belangrijke zaken, waarbij Vlaanderen ook betrokken is.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik schat deze interpellatie naar waarde. Wij hebben zelfs enigszins gearzeld - het gaat immers over een belangrijke grensstreek - of wij ons moesten onthouden dan wel vóór stemmen. Ik heb dus het grootste begrip voor de motivatie en de inhoud van deze interpellatie. Wij hebben ons enkel en alleen onthouden wegens de grens die wij in de fractie hebben getrokken om te bepalen wat moet leiden tot een globale motie van aanbeveling ten aanzien van de Executieve.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens : Mijnheer de Voorzitter, in verband met het infra-

Sauwens

structuurbeleid is het dringend nodig een objectieve planning te ontwikkelen die vanuit verkeerstechnisch oogpunt en vanuit planologisch en ecologisch invalshoek de prioriteiten voor Vlaanderen en voor iedere provincie in het bijzonder bepaalt.

Ik heb met de interpellant, weliswaar in zijn hoedanigheid van burgemeester van de betrokken gemeente, een aantal klare afspraken gemaakt. De verkeersstudie inzake de ring rond Menen is aan de gang. Binnenkort zullen wij hieromtrent de eerste verslagen ontvangen. Wij zullen dan ook beslissingen nemen aan de hand van de juiste analyses en het inzicht dat wij verwerven.

Wanneer de Raad zich, met de tientallen burgemeesters en schepenen die zich in dit halfroond bevinden, wenst uit te spreken over iedere weg – en ieder dossier is uiteraard belangrijk – dan rijst de vraag in welke mate wij de motie van aanbeveling, een belangrijk instrument in handen van de Raad ten opzichte van de

Executieve, uiteindelijk niet laten ten onder gaan door de inflatie en de devaluatie van de onderwerpen die het voorwerp van de motie van aanbeveling uitmaken.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Zie hier het resultaat :
107 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
46 leden hebben ja geantwoord ;
12 leden hebben neen geantwoord ;
49 leden hebben zich onthouden.

JA hebben gestemd :

Baldewijns E.
Bartholomeussen M.
Bosmans Jozef
Bossuyt G.
Chevalier P.
Cuyvers J.
Daems R.
De Clerck S.

De Groot E.
De Loor H.
De Meyer M. (mevr.)
Denys A.
Derycke E.
Deswaene R.
Dufaux J.
Egelmeers I.
Gesquière M.
Geysels J.
Gryp E.
Hancké L.
Janzegers G.
Laverge J.
Lisabeth C.
Maximus L. (mevr.)
Moens G.
Olivier M.
Op 't Eynde A.
Peeters L.
Peuskens V.
Pinoie E.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Taelman W.
Timmermans J.
Van Aperen A.
Vandenbroucke F.
Van der Sande J.
Vandersmissen E.
Van Dienderen H.
Van houtte M.
Vanlerberghe R.
Van Mechelen D.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Verheyden J.
Vogels M. (mevr.)

NEEN hebben gestemd :

Brepoels F. (mevr.)
Candries H.
Caudron J.
Kuijpers W.
Lauwers H.
Luyten W.
Peeters W.
Pillaert J.-P.
Valkeniers J.
Van Bree J.
Vanhorenbeek L.
Van Vaerenbergh E.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Annemans G.
Ansoms J.
Beerden G.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos

Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer J. Sauwens (VU) kreeg zeven actuele vragen te beantwoorden

Voorzitter

Breyne P.
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Coens D.
De Batselier N.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Dewael P.
De Wulf R.
Dhoore L.
Didden M.
Dumez P.
Dupré J.
Geens G.
Hermans P.
Kelchtermans T.
Kestelijn-Sierens M.-P.
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Loones J.
Nelis-Van Liedekerke L.
Panneels-Van Baelen M.
Sarens F.
Sauwens J.
Suykerbuyk H.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Vandebosch E.
Van den Bossche L.
Vangansbeke P.
Van Hooland R.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Verhaegen G.
Verreycken W.
Waltniel L.

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Executieve worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van de stemverrichtingen voor vandaag.

Gelet op het feit dat het ontwerp van

bestuurlijk beleid niet is afgehandeld, heeft de Raad zich akkoord verklaard met een stemming over dit belangrijk ontwerp op vrijdag, 7 december 1990, omstreeks 16.00 uur, na de artikelsgewijze bespreking.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het bestuurlijk beleid - 395 (1989-1990) - Nrs. 1 (+ Errata) tot 12

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid.

De heer Félicien Bosmans heeft het woord.

De heer F. Bosmans (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, bij zijn inleiding op het ontwerp-decreet bestuurlijk beleid heeft de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Zaken veel aandacht besteed aan de organisatie van de diensten en aan de personeelsaangelegenheden. Zeer concreet werd er ingegaan op de autonome vaststelling van het administratief en geldelijk statuut van het gewest- en gemeenschapspersoneel. De Gemeenschapsminister betreurde daarbij dat het koninklijk besluit houdende vaststelling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut voorzien bij artikel 87, paragraaf 4 van de wet van 20 februari 1990 nog niet tot stand kwam.

De nadruk werd erop gelegd dat de herstructurering van de Vlaamse administratie onmogelijk kan beperkt worden tot het louter inpassen van de overgehevelde diensten en hun personeel in het nieuwe Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Efficiëntie en economisch verantwoorde doelstellingen dienen hierbij nagestreefd te worden.

In de algemene benadering van het ontwerp kunnen wij deze doelstellingen zeker onderschrijven, doch wij willen er tevens zeer uitdrukkelijk voor pleiten dat de belangen van de

huidige in dienst zijnde personeelsleden maximaal zouden worden behartigd. Dit geldt zowel voor de instellingen die in het nieuwe departement geïntegreerd worden, zoals het Commissariaat-generaal van de Internationale Samenwerking, het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale inrichtingen, het Fonds ter Voorkoming en Vergoeding van de Schade veroorzaakt door het Winnen en Pompen van Grondwater, het Wegenfonds en het Gebouwenfonds voor Rijksscholen, als voor de diensten die van het Ministerie worden afgesplitst en als zelfstandige parastatale instellingen worden opgericht. Wij bedoelen daarmee de Openbare Psychiatrische Ziekenhuizen te Geel en te Rekem, de gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand en het Vlaams Commissariaat-Generaal voor de bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie.

In deze uiteenzetting wil ik even blijven stilstaan bij deze laatste parastatale. BLOSO heeft immers in de voorbije twintig jaar een enorme bijdrage geleverd om de sportbeoefening in Vlaanderen te promoten, te begeleiden en toegankelijk te maken voor duizenden medeburgers.

Persoonlijk heb ik kunnen vaststellen dat alle BLOSO-personeelsleden, ondanks het feit dat velen onder hen geen vaste statutaire binding hadden met het departement, zich volledig hebben ingezet om de faam van BLOSO hoog te houden. Meer dan tweehonderd van de ruim vijfhonderd personeelsleden verkeren in een precaire situatie. Velen onder hen bekleden een leidinggevende of verantwoordelijkheidsfunctie en tellen reeds een aanzienlijk aantal dienstjaren, sommigen zelfs bijna twintig jaar.

Wij kunnen het streven van de Vlaamse Executieve bij treden om aan de parastatale BLOSO een soepele en moderne beheersformule te geven, in zoverre dat een passende oplossing wordt verleend aan de gestelde personeelsproblemen, ook van dit personeel dat zich in een precaire situatie bevindt.

F. Bosmans

Het is niet overbodig eraan te herinneren dat de preciaire BLOSO-personeelsleden in drie groepen kunnen worden onderverdeeld : contractuelen, waarvan een aantal betaald wordt op de kredieten van het Sportfonds ; tijdelijken, die tussen 1972 en 1974 in dienst traden, doch niet regulariseerd werden, zoals in andere departementen. Zij genieten van een geldelijk statuut, vergelijkbaar met de statutairen doch hebben geen vastheid van betrekking, noch promotiemogelijkheid. Tenslotte personeelsleden ter vervanging van tijdelijk afwezigen, zoals bij loopbaanonderbreking.

Bij de stemming van het decreet op het Vlaams Sportfonds was het duidelijk de bedoeling om de contractuelen, die betaald werden via de middelen van het Sportfonds, op te nemen in de administratie van de Vlaamse Gemeenschap waardoor zij de kans hadden kunnen krijgen om te genieten van de maatregelen vervat in de zogeheten wet op het enig statuut en mits het slagen in een examen, hun situatie te regulariseren.

De uitbreiding van het BLOSO-personeelskader liet trouwens toe zoals werd verwacht een groot aantal, althans numeriek, in het kader op te nemen. Om alle personeelsleden te affecteren zullen wellicht bijkomende maatregelen nodig zijn.

Wij blijven de mening toegedaan dat deze personeelsleden omwille van hun grote ervaring en specialisatie de zekerheid moeten bekomen dat zij in dienst zullen worden gehouden en ook een normale geldelijke loopbaan zullen kunnen genieten.

Ik wil nogmaals herinneren aan een maatregel die door de nationale Regering werd getroffen, waardoor de personeelsleden met precair statuut in dienst van de Regie van de Gebouwen, de Dienst voor Nijverheidsbevordering en andere in dienst behouden zouden blijven. Ik zou het ten zeerste waarden mocht de Gemeenschapsminister uitdrukkelijk kunnen bevestigen dat een gelijkaardige maatregel ook door de Vlaamse Executieve zal worden genomen. Kan hij tevens preciseren hoe en in

welke mate hun geldelijke anciënniteit zal worden berekend, rekening houdend met het feit dat contractuelen in andere diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap reeds de geldelijke valorisatie van de verworven anciënniteit genieten.

In de commissievergadering hebben wij het ook gehad over de keuzemogelijkheid van het huidige statutair BLOSO-personeel om eventueel bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap tewerkgesteld te blijven. Is er inmiddels al meer duidelijkheid omtrent het aantal en de kwalificatie van de personeelsleden die in de zogenoemde logistieke diensten zullen worden ondergebracht ?

Tenslotte breek ik nog een lans voor een effectieve en efficiënte mobiliteitsregeling, niet alleen tussen de verschillende departementen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, maar evenzeer tussen het Ministerie en de verschillende parastatalen en diensten met een gelijkaardig administratief statuut. Alleen dan zal men kunnen tegemoetkomen aan de gerechtvaardigde verwachtingen van vele gemotiveerde personeelsleden en deze ambtenaren werk bieden dat het best met hun aanleg en ervaring overeenstemt.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, de Vlaamse Raad zal wellicht eerstdaags dit belangrijk ontwerp van decreet met grote meerderheid goedkeuren. Het is onze uitdrukkelijke betrachting dat het de basis moge zijn voor een moderne en soepele administratieve organisatie en een werking van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

Het is evenzeer onze uitdrukkelijke betrachting dat personeelsleden, die reeds vele jaren hun inzet en medewerking hebben betoond, een duidelijke waarborg krijgen voor hun administratieve toekomst.

De Voorzitter : De heer Robert Van Rompaey heeft het woord.

De heer R. Van Rompaey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, vanzelfsprekend heeft mijn korte uiteenzetting betrekking op de gemeen-

schapsinstellingen voor de bijzondere jeugdbijstand.

De doelstelling van deze gemeenschapsinstellingen is het efficiënt verlenen van sociaal-pedagogische hulp. In het regeerakkoord onder het hoofdstuk welzijns- en gezondheidsbeleid staat bij tertio : het welzijns- en gezondheidsbeleid zal stoelen enerzijds op een voorkomingsbeleid en anderzijds op een geprogrammeerde uitbouw van een gediversifieerd en kwalitatief hoogstaand net van voorzieningen en diensten. Onder punt 8 wordt gezegd : dwingende kostenbeheersing mag niet worden losgekoppeld van effectieve kwaliteitsbewaking. Ik meen dat het hoofddoel van dergelijke instellingen de sociaal-pedagogische hulpverlening is. Het nevensdoel is dat dit gebeurt in een bedrijf dat efficiënt zou functioneren als het kan. Als het niet kan dan is dat jammer.

In artikel 31 van het ontwerp wordt het juridische kader geschetst waarin die voorgestelde doelstellingen zouden kunnen worden verwezenlijkt. Ik beklemtoon : zouden kunnen worden verwezenlijkt. Immers, met een abstracte juridische structuur bent u nog nergens en hebt u geen enkele zekerheid. Niemand kan zeggen of het instrument dat via artikel 31 wordt gecreëerd de nodige effecten zal sorteren.

De grote lacune in dit ontwerp met betrekking tot dit probleem is het gebrek aan een doorlichting in verband met deze sociaal-pedagogische vereiste en de middelen die daartegenover zouden worden gesteld en het gebrek aan een onderzoek met betrekking tot de gevolgen van een dergelijke organisatie. Zelfs op het materiële vlak weet men vandaag niet wat wij met de juridische structuur kunnen doen. Ik herinner mij uit de besprekingen in de Commissie dat in de redenering, die zelfs door de Executieve werd gevolgd en die mij niet kon overtuigen, werd verwezen naar privé-instellingen. Ik kan begrijpen dat het eigenaardig overkomt wanneer men met een bedrijf zit van 310 betrekkingen en 275 cliënten. Als men daarnaar met privé-ogen kijkt dan kan ik aannemen dat die ogen

R. Van Rompaey

wat vertroebelen. Ik meen echter dat het fout is een gemeenschapsinstelling met een privé-instelling te vergelijken. Immers, in een privé-instelling laat men binnen wie men wil en hoeveel men wil. Men moet niet komen zeggen dat wanneer in een privé-instelling de bezetting onder de 80 ten honderd daalt, ook het aantal personeelsleden daalt. Zij hebben dat zelf in handen. Zij beslissen daar zelf over terwijl men in de gemeenschapsinstellingen het overschot krijgt, degenen die geen plaats vinden of wiens plaats niet is in de privé-instellingen. Ik denk dat die vergelijking zeer mank loopt. Welk publiek heeft bovendien toegang tot die gemeenschapsinstellingen? Het gaat onder meer om migrantenkinderen, Nederlandsonkundigen, van licht mentaal gehandicapten naar meer begaafden, verwaarloosden en geesteszieken, van schoolverzuimers naar minderjarigen die feiten hebben gepleegd die als een misdrijf worden gekwalificeerd. Dus, een hele waaier van cliënten, terwijl in de privé-instellingen wordt geselecteerd. Daarom moeten er instellingen zijn die ook minderjarigen, die geen plaats vinden in de privé-instellingen, opvangen. Dat bewijst eens te meer dat men het ene niet mag vergelijken met het andere.

Een tweede grote vergissing die men begaat is dat men ononderzocht, en dat is het verwijt dat ik toestuur aan het project, cijfermatig de bezettingsgraad bepaalt. Wanneer de Executieve die personeelsformatie zou steunen op een lagere bezettingsgraad dan zou de rekening in het begin en zuiver theoretisch, wel kunnen kloppen, maar misschien niet lang. Immers, als in de instellingen en mits tegenwerking van het personeel, de bezettingstijd wordt verlengd, dan klopt niet alleen niet meer de rekening van de Executieve, maar wat veel erger is, dan zijn de minderjarigen het slachtoffer van dat soort beleid.

Aan de andere kant kunnen de instellingen zelf en het is trouwens de bedoeling dat de bezettingsduur zo kort mogelijk is, de bezettingstijd uitsme-

ren. Het kind van de rekening zal echter weer de minderjarige zijn.

Derde vergissing in de redenering: wij hebben nu de nieuwe wet op de meerderjarigheid vanaf 18 jaar, dus het is te verwachten dat in de toekomst er minder cliënten in de instellingen komen. Laten wij allemaal hopen dat het zo is, maar niemand weet welke de houding zal zijn van de magistratuur die moet toewijzen en of die op dezelfde manier zal werken als in het verleden. Dit blijft dus een open vraag. Het is daarbij niet alleen een kwestie van leeftijd, maar ook een kwestie van maatschappelijk gedrag. Niemand kan met zekerheid zeggen hoe het morgen zal verlopen.

Mijnheer de Minister, ik kan drie dingen doen. Ik kan mijn amendement, dat ik in de Commissie heb ingediend, opnieuw indienen en dan ken ik het lot daarvan. Aangezien ik tegen nutteloze inspanningen ben, zal ik dat niet doen. Ik kan een tweede weg volgen, ik kan een zeer vernuftig nieuw amendement indienen, waarin zou kunnen staan dat er geen twee gemeenschapsinstellingen zijn, maar dat de vier bestaande, zoals ze nu functioneren, afzonderlijk blijven bestaan. Aangezien wij het volste vertrouwen hebben in de Executieve, zouden wij eraan toevoegen: de Executieve kan, na grondig onderzoek, met betrekking tot de sociaal-pedagogische en materiële behoeften, een fusie realiseren. Dat zou een schitterend amendement zijn. Toch verwacht ik niet dat dit amendement, hoe vernuftig ook, hier een kans maakt.

Een derde weg – en de heer Denys zal mij niet tegenspreken – is aan de Minister te vragen een grondig onderzoek in te stellen naar de pedagogische situatie en ook naar de materiële organisatie, hoewel die in mindere mate een probleem vormt. Het zullen immers niet de stoelen of banken zijn die de jongeren in kwestie zullen moeten begeleiden, maar wel het personeel. Wij vragen dus dat er een grondig onderzoek gebeurt alvorens een aantal artikelen van dit decreet in werking te laten treden. Het is immers perfect mogelijk de artikelen 31 en volgende later in werking

te laten treden. Als de Minister hier een dergelijke verklaring aflegt, dan zal ik hem vooralsnog geen last bezorgen, dan dien ik geen amendement in. Komt die verklaring er niet of is ze onvoldoende, dan moet ik mijn standpunt herzien.

De Voorzitter: De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer J. Sleenckx (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ik kan de heer Van Rompaey bijtreden en zal zo wat hetzelfde onderwerp als hij aansnijden omdat er in mijn eigen gemeenschap te Mol ook zo een instelling is.

Ik ben het met de heer Van Rompaey eens wat de omschrijving van het doel van een gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdbijstand betreft. De jongeren die in dat soort instelling verblijven moeten een pedagogische begeleiding krijgen opdat ze in de maatschappij geïntegreerd zouden kunnen worden. Als er in zo'n instelling onvoldoende personeel is voor pedagogische begeleiding, dan voorspel ik binnen de kortste tijd problemen, een explosieve situatie. Een bewakingsdienst is niet genoeg. Jongeren die al in een gespannen situatie leven moeten zich kunnen afreageren, via sport of andere activiteiten. Hoe ga je die jongeren in de gemeenschap integreren als ze nooit de kans hebben om eens een wandeling in Mol te maken of ontspanning buiten de instelling kunnen meemaken. Als dat niet voldoende aanwezig is, is het beleid op pedagogisch vlak – met de doelstelling om deze jongeren terug in de leefgemeenschap te reintegreren – een mislukking.

Mijnheer de Minister, de bedoeling is te integreren. Als men deze mensen niet wil integreren moet men het ons zeggen, maar ik kan dat niet aangaan en zal dan een negatieve stem moeten uitbrengen. Het allerbelangrijkste is een goede begeleiding – ik herhaal dat want herhaling is de beste leerschool, ook voor Ministers – omdat deze jongeren opnieuw in de leefgemeenschap moeten reintegreren. Dit kan slechts gebeuren als er voldoende pedagogisch

Sleecx

personeel aanwezig is. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*).

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, collega Van Rompaey heeft naar mij verwezen inzake ons amendement. Hij heeft zijn vraag naar een voorafgaandelijk onderzoek ook reeds in de Commissie gesteld. Ik heb het verslag op bladzijde 67 nagelezen. Het antwoord van de Minister was dan negatief, zelfs een klein beetje agressief. Hij zegt dat wij het laten voorkomen alsof wij geïmproviseerd hebben. Hij zegt overlegvergaderingen te hebben gehad en dat er voortdurend informeel overleg is gebeurd. Dit wil zeggen dat de expliciete vraag van de heer Van Rompaey naar een nieuw onderzoek reeds in de Commissie werd afgewezen.

Mijnheer Van Rompaey, ik zou het kunnen appreciëren dat u zelf een spitsvondig amendement indient. Wij hebben zelf ook een amendement ingediend, maar als wij eventueel kunnen komen tot een amendement dat minder verstrekkend is, maar ook tegemoet komt aan uw bekommernissen, ben ik graag bereid ons amendement in te trekken en samen een nieuw amendement in te dienen.

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag hebben dat de heer Denys van mij geen kansarmoedig jongetje maakt. Ik zit hier om te antwoorden, maar hij begint nu reeds mijn antwoorden te geven. Ik zal wel zelf antwoorden op het gepaste moment. Het hoeft echt niet dat hij in mijn plaats probeert te antwoorden, want dan word ik heel erg droevig en heel ongelukkig.

De heer A. Denys : Ik heb het woord gevraagd en heb het gekregen. Ik heb alleen verwezen, niet naar uw antwoord, maar naar het antwoord van de bevoegde Minister.

Minister L. Van den Bossche : Wij zijn allemaal om ter bevoegder en ik zal antwoorden namens de Executie-

ve tijdens de vergadering van vrijdag en u zal horen wat u zult horen.

De Voorzitter : De heer Dufaux heeft het woord.

De heer J. Dufaux (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik zal mijn uiteenzetting kort houden. Het is vandaag niet meer nodig het belang van dit milieulijk in het decreet bestuurlijk beleid toe te lichten. Iedereen is er vast van overtuigd dat dit inderdaad een belangrijk hoofdstuk is.

Sta mij toe enkele beschouwingen te geven bij dit hoofdstuk en enkele bemerkingen te maken, enerzijds bij het decreet bestuurlijk beleid en anderzijds bij het hoofdstuk dat een zeer zware stempel heeft gedrukt op onze discussie in het milieulijk van dit decreet, met name het hoofdstuk Aquafin, zoals men het nu noemt. Het leefmilieu is zeer belangrijk voor onze maatschappij. Daaraan twijfelt uiteraard niemand meer. Ik heb de indruk dat er momenteel in heel dat maatschappelijk gegeven niet veel te oogsten valt.

Mijnheer de Minister, u bent enkele propagandistische successen aan het behalen. Maar, of er in feite iets gewijzigd is aan de basis, daar durf ik aan twijfelen. Daar kunt u zeker en vast niets aan doen. Ik mag bewust stellen dat uw initiatieven de jongste jaren meer dan ooit werk hebben gemaakt van een gecoördineerde en geïntegreerde aanpak. Ik zeg wel, meer dan ooit, maar misschien niet genoeg.

Wij wensen een ommekeer in het milieubeleid. Om een krachtig milieubeleid te voeren moet u over middelen en instrumenten beschikken. Wij geven u momenteel de middelen via het programmadecreet, maar het decreet bestuurlijk beleid moet u de nodige instrumenten verschaffen.

Als verslaggever van de begroting van de Commissie Leefmilieu kan ik bevestigen dat u die middelen zeker en vast heeft gekregen, enerzijds via de milieueffingen en anderzijds via de forse toename van de begroting.

Bij een goed leefmilieubeleid is er

een belangrijke rol weggelegd voor de overheid. Daarover zullen de heer Denys en ikzelf enigszins van mening verschillen.

Persoonlijk vind ik de erfenis uit het verleden een slechte erfenis. De verantwoordelijkheid berust voor een groot stuk bij de CVP, daar zij permanent aanwezig is geweest in het leefmilieubeleid sinds het werd opgestart.

Dat het de VMZ momenteel slecht gaat moet ik niet herhalen. Ik wil daaraan slechts enkele woorden wijden. Ik wil niet, zoals in de Commissie, het verwijt krijgen dat met ongeveer dertien maanden lidmaatschappij van de Raad van Bestuur, ik daar medeverantwoordelijk voor ben, een verwijt dat dan als een boemerang terug op mijn hoofd valt. Ik heb de werkzaamheden inderdaad in die functie meegemaakt, maar mijnheer Denys, ook de PVV was via een provincieraadslid voor Brabant lid van de Raad van Bestuur, evenals andere CVP- en PVV-deputés, gouverneurs en regeringscommissarissen. Wij waren allemaal slechts kleine pionnetjes. De wijze waarop die mallemol is georganiseerd bewijst dat dit niet de goede formule is en dat daar zeker en vast iets moet veranderen. Iedereen is daar al tevreden wanneer hij een dossier van zijn provincie kan opvolgen.

OVAM heeft het een beetje beter gedaan in verband met de verwijdering van afval, maar in verband met een voorkomings- en recyclagebeleid moet de Minister nog vele initiatieven nemen.

De Vlaamse administratie voor Leefmilieu is wat zij is. Ze heeft echter nog geen doorlichting gehad. De klachtenbundel is zeer groot : demotiverende werkomstandigheden voor de ambtenaren, achterstand in het werk, onderbezetting van het personeel. Uiteraard moet dit decreet betreffende het bestuurlijk beleid daar verandering in brengen. Als dit echter moet gebeuren door het aantrekken van 100 ambtenaren uit het Fonds voor Schoolgebouwen, zoals u hebt aangekondigd in de Commissie, wens ik u veel succes, mijnheer de Minister. Ik waarschuw u echter dat

Dufaux

deze ambtenaren een grondige mentaliteitswijziging zullen moeten ondergaan. Daarom dringen de socialisten er dan ook op aan dat u de opdracht geeft, wellicht via de cel organisatie van uw administratie, een audit te laten uitvoeren en de conclusies van het SOBEMAP-rapport en van de audit van OVAM toe te passen op deze nieuwe administratie. Ook moet er ruimte blijven om bij de verdere uitwerking van uw administratie de conclusies van de nieuwe audit in te passen om tot een degelijk functionerende administratie te komen.

Namens de SP formuleer ik nog even kritische opmerkingen. U weet dat wij niet gelukkig zijn met de structuur die nu is tot stand gekomen, namelijk het samenvoegen van de departementen Leefmilieu en Infrastructuur, maar we hebben het aanvaard. Wij waarschuwen u echter voor het feit dat er in dit nieuwe departement een overheersing kan ontstaan van wat ik, bijna oneerbiedig, de ingenieursmentaliteit noem. Mensen die er niet voor opgeleid zijn of andere bekommernissen hebben, kunnen zich nu gaan bezighouden met leefmilieu en dit met een totaal verkeerde visie op de zaken. Bovendien waarschuwen wij u ten eerste voor de rechter-betrokken partij-situatie, die ertoe kan leiden dat in een administratie waarin onvoldoende schotten zijn aangebracht een groot aantal verwevenheden ontstaan.

Wij vinden de enting van de leefmilieu-administratie op AROL een van de zwakke plekken, wat een risico inhoudt. AROL behoudt in dit ontwerp van decreet de bestaande, veelal niet uitgevoerde, functies met betrekking tot bodem en lucht en krijgt daarbij nog de functies van controle en toezicht inzake water en afval. Wij twijfelen eraan of de aldus geconcipeerde administratie dit zal aankunnen. De parastatalen OVAM en VMZ lopen inmiddels het risico te worden gedesorganiseerd. Om dat te vermijden lijkt het ons logisch dat de inhoudelijke taken van de beide parastatalen eerst van gelijke aard zouden zijn zodat de mogelijkheid wordt open gehouden om tot een betere sa-

mensmelting te komen. Thans merken wij dat OVAM een preventie-opdracht heeft en dat een gelijkaardige taak bij de VMZ in feite ontbreekt. De afvalplanning behoort tot de taak van OVAM. Wat met de VMZ gebeurt is ons niet erg duidelijk. Daarenboven krijgt de VMZ nieuwe taken, onder meer met betrekking tot de luchtverontreiniging. Ook dien-aangaande hebben wij enkele bemerkingen en vragen. Wij zouden dan ook graag uw visie willen kennen in deze aangelegenheid. Intussen zijn uiteraard bepaalde taken van VMZ nog niet overgeheveld naar Aquafin alhoewel dit op 1 januari 1991 zal gebeuren, zodat belangrijke overheidsgelden worden vrijgegeven om aan verdere opkuis te doen. Er zou meer aandacht moeten worden besteed aan bijvoorbeeld recyclage, voorkoming, sociale correcties enzovoort.

Mijnheer de Minister, u weet dat ik niet lichtgelovig ben en altijd mijn twijfels heb en mijn pessimisme wil uiten inzake de werking van de NV Aquafin, ook voor de toekomst. De kern van personen die zich op dit ogenblik in Vlaanderen bezighoudt met de waterzuivering, of zij nu tewerkgesteld zijn in de administratie, parastatalen, studie- of uitvoeringsbureaus, blijft beperkt tot een bepaald aantal eenheden en zal na de goedkeuring van dit decreet nog altijd dezelfde groep van personen zijn. Ik betwijfel ten eerste of deze mensen, wanneer Aquafin zal zijn tot stand gekomen, creatiever en ondernemender zullen zijn, dit vlotter zullen kunnen afwerken en of zij op een meer perfecte wijze aan waterzuivering zullen kunnen doen via de gecompliceerde structuur die u nu heeft ontwikkeld, met name de GIMV, de holding en de Aquafin,

Voor mij verandert er in se niets. Ik zie het een beetje als een dubbel mandaat, als het ware van pet veranderen. Ik twijfel eraan of u tegen de fameuse streefdatum die u vooropstelt, met name 1995, enig resultaat zal bereiken. U zult mij antwoorden dat u daarin gelooft, maar ik geloof er niet in. Ik wil mijn scepticisme en dit van mijn partij ter zake uitdrukken. Ik wens het daarbij evenwel niet

te laten, want voor mij is er ook nog het probleem van de grondige controle die de Vlaamse Executieve moet uitoefenen op deze structuur. Gelet op de controverse die hierover vanmorgen nog was ontstaan tussen de heer Denys, die de vergadering inmiddels heeft verlaten, en andere leden, zou ik enkele concrete vragen willen formuleren waarop ik een duidelijk antwoord wens te krijgen.

Ten eerste, vertaalt de meerderheid van de overheid in kapitaal in de Vlaamse Milieuholding zich ook in een meerderheid in de Raad van Bestuur van Aquafin ? Is dit met of zonder vetorecht voor de vertegenwoordigers van de minderheidsaandeelhouders ?

Mijn tweede vraag hebt u wellicht reeds gehoord en u kent het antwoord, maar ik had nog graag bevestiging. Hoe wordt het toezicht van de Vlaamse Executieve ten opzichte van de Milieuholding en à fortiori ten opzichte van de NV Aquafin geregeld ?

Welke garanties heeft de Minister dat het door hem gewenste beleid, de door hem gestelde normen en doelstellingen, ook gegarandeerd worden ? Is de Minister bereid de Vlaamse Raad op geregelde tijdstippen te informeren, te antwoorden op vragen en interpellaties over de gestelde doelstellingen en gemaakte vorderingen ? Blijft de Minister met andere woorden bereid beleidsverantwoordelijkheid af te leggen aan de Vlaamse Raad ? Is de wet op de overheidsopdrachten van toepassing op de NV Aquafin of niet ? Is de Minister bereid de overeenkomst van de Vlaamse Executieve met de GIMV, de Milieuholding en de NV Aquafin voor te leggen aan de Vlaamse Raad en om daarover een discussie te voeren in de Vlaamse Raad ? Is de geplande overeenkomst een resultaatverbintenis en/of een middelenverbintenis ?

Bij vorige gelegenheden waarschuwde ik reeds voor het feit dat de VMZ eigenlijk stilvalt en dat er daar een malaise is ontstaan. Ik kan de opmerkingen die de heer Denys daarover heeft geformuleerd enigszins begrijpen. Het zal voor deze ambtenaren

Dufaux

niet gemakkelijk zijn om, in een andere verhouding tot deze milieuhouding en de NV Aquafin dan vroeger, de nodige dynamiek aan de dag te leggen. Het groot gevaar voor uw waterzuiveringsbeleid schuilt erin dat er een zekere wrevel zal ontstaan tussen de verschillende poten. Het gevaar bestaat dus dat het beleid niet kan worden uitgevoerd.

Onze fundamentele kritiek op het milieubeleid gaat verder dan de structuur, wat maar een luik is van het decreet en betreft vooral de geïntegreerde aanpak van de verschillende onderdelen – lucht, water, bodem en afval – van de beleidsformulering, -beheersing en -uitvoering.

Er is teveel aandacht gegaan naar het samenstellen van de structuur zodat men een opkuisbeleid heeft in plaats van een voorkomingsbeleid. In de toekomst moet dan ook meer aandacht worden besteed aan coördinatie en planning.

De logische uitbouw van ieder onderdeel van de administratie moet worden gerealiseerd. De Minister moet waken over het niet uit de hand lopen van de rechter en partij-situatie.

De Minister zet nu de meiboom op een huis dat nog moet worden afgewerkt om aantrekkelijk te zijn voor bewoners en omgeving. Daarom pleiten wij ervoor dat de in dit ontwerp vastgelegde structuren inzake milieu-administratie tegen 1 januari 1993 geheel tot een degelijke administratie worden uitgebouwd.

Ter zake wil ik enkele vragen stellen. Heeft de Minister een bepaalde strategie? Heeft hij een werkschema en een tijdschema? Met andere woorden, hoe denkt hij ertoe te komen om het werkinstrument te creëren teneinde een degelijk milieubeleid te voeren?

Onze visie is duidelijk: wij noemen dit een visie die op twee poten rust. De ene, een stevige administratieve structuur die moet instaan voor het milieubeleid en de andere, het daarvan losstaande uitvoeringsbeleid.

Wij vragen ook enkele waarborgen van hem of van de Vlaamse Executieve. Ik neem aan dat hij alleen sommige vragen die ik heb gesteld niet kan beantwoorden of waarborgen die ik heb gevraagd niet kan geven. Voor ons is het zeer belangrijk dat de bevoegdheid voor infrastructuur en leefmilieu niet onder de verantwoordelijkheid van één en dezelfde Minister vallen, dat in de huidige structuur de bevoegdheid van de secretaris-generaal van het departement Infrastructuur en Leefmilieu beperkt blijft tot een doorgeef functie, maximaal met een adviserende rol voor leefmilieu, en dat bij de directeur-generaal voor Leefmilieu een beleidscel wordt gevormd.

Mijnheer de Minister, op deze vragen en opmerkingen kreeg ik graag een antwoord en hoorde ik graag uw visie.

Dat zal waarschijnlijk gebeuren op 7 december. **(Applaus)**

De Voorzitter: de heer Edgard Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandebosch (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, vóór het beëindigen van onze werkzaamheden vandaag breng ik namens de CVP een paar zaken naar voor die verband houden met het leefmilieu en die invloed kunnen hebben op het decreet bestuurlijk beleid. Het komt erop aan zo snel mogelijk resultaten te halen in verband met het leefmilieu.

Gemeenschapsminister Kelchtermans, gevolgd door de Vlaamse Executieve, heeft van bij de aanvang gekozen voor een fundamentele aanpak van dit maatschappelijk probleem. Er wordt strategisch en toekomstgericht gedacht. Uitgangspunt hierbij is dat een milieustrategie slechts succesvol kan zijn indien ze aandacht heeft voor de volgende aspecten: duidelijke doelstellingen, voldoende middelen, aangepaste structuren en een ruime legitimatie van het beleid bij de bevolking.

Duidelijke doelstellingen is de eerste vereiste. Het volstaat hier te verwijzen naar het baanbrekend Milieubeleidsplan en Natuurontwikkelings-

plan. Voor het eerst in de jonge politieke geschiedenis van het Vlaams Gewest werd een milieubeleidsplan voorgelegd met klare doelstellingen en actieprogramma's voor de komende vijf jaar. In de voorbije maanden hebben niet alleen de partijen, maar zowat alle maatschappelijke geledingen hun posities ingenomen. Eén zaak staat vast: de dringende noodzaak van een aanpak op lange termijn werd nergens fundamenteel in twijfel getrokken.

Na de visievorming is men vanaf de begroting 1990 koortsachtig begonnen met het mobiliseren van financiële middelen voor dit ambitieus milieubeleid. Daarbij werd rigoreus geprobeerd een rechtvaardige vertaling te vinden van het principe de vervuiler betaalt.

Gezien de relatieve onbekendheid met het fenomeen milieueffing werd 1990 aangekondigd als een experimenteel jaar, een overgangsjaar met het oog op duurzame, duidelijke en rechtszekere maatregelen vanaf 1991. Het ontwerp van programma-decreet 1991, dat wij een half uur geleden in de Commissie hebben goedgekeurd, bevat de nodige verfijningen en bijstellingen. Het geniet algemene bijval.

Parallel met de heffingen werden sinds 1989 begrotingen ingediend met een spectaculaire groei van middelen voor milieupreventie en milieusanering. Zij komen allemaal terecht in het MINA-fonds, dat wij ook deze week in de Commissie voor Leefmilieu hebben behandeld en dat rechtstreekse overheveling van milieueffingen naar de milieusector mogelijk moet maken.

De christendemocraten hebben zich in het recente verleden herhaaldelijk uitgesproken voor legitimatie van het milieubeleid en introduceerden hiervoor de notie overlegeecologie. Het verheugt ons dat de volgende weken ook op dit terrein aanzienlijke stappen voorwaarts kunnen worden gezet.

Meer middelen zijn niet voldoende. Er is ook nood aan meer mensen en aangepaste structuren. De grondige voorbereiding van de herstructure-

Vandebosch

ring van de Vlaamse administratie vindt nu een neerslag in het ontwerp van decreet bestuurlijk beleid. Het is een basisdecreet dat bepalingen bevat die de volgende gemeenschappelijke kenmerken hebben : meer efficiëntie, vereenvoudiging, coördinatie en duidelijke bevoegdheidsafbakening.

Integratie is voor de CVP een permanent aandachtspunt. De reeds lang gevraagde versmelting van drie verschillende soorten vergunningen tot één milieuvergunning, wordt een feit. Met dit decreet wordt één Vlaamse milieuvergunning- en inspectiedienst opgericht inzake normering naar bedrijven toe en inzake opsporing van milieudelicten.

De bestaande milieuparastatalen werden vanuit het oogpunt van efficiëntie aan een kritisch onderzoek onderworpen. Een herdefiniëring van de opdrachten van de VMZ en in mindere mate van OVAM was onvermijdelijk.

Dat dergelijke fundamentele vernieuwingen institutionele en menselijke weerstanden oproepen is begrijpelijk. Dat is meest duidelijk naar voren getreden bij de bespreking van de Vlaamse Milieumaatschappij. De grondige doorlichting van onze waterzuiveringsaanpak heeft aangetoond dat nieuwe paden moesten worden bewandeld inzake investeringen en exploitatie en dat voor de VMZ in haar gewijzigde vorm een essentiële taakverschuiving nodig was.

Degenen die tegen de herstructurering van de VMZ pleiten beseffen wellicht niet voldoende hoe belangrijk de rol van de VMM blijft in de globale aanpak van onze waterzuivering.

Er zijn heel wat giftige pijlen afgeschoten naar Aquafin. Gesterkt door de voorbeelden van het buitenland zijn wij er echter van overtuigd dat het betrekken van de private sector de enige mogelijke oplossing is om de doelstellingen te halen binnen het vooropgestelde tijdschema. Het zal echter de Executieve zijn, perma-

nent gecontroleerd door de Vlaamse Raad, die de doelstellingen inzake investeringen en exploitatie van onze waterzuivering zal blijven bepalen.

Aquafin is geen doel op zich, maar een gepast middel om properder water te bekomen binnen vijf jaar. Van een totale carte blanche voor de milieuholding is nooit sprake geweest. Dat is nogmaals duidelijk geworden bij de bespreking van het ontwerp van decreet bestuurlijk beleid. Namens de Vlaamse Executieve deed Gemeenschapsminister Kelchtermans de formele belofte om de voornaamste bezorgdheden van de leden van de Vlaamse Raad op te nemen in het protocol dat de Vlaamse Executieve met de Vlaamse milieuholding zal afsluiten.

Uit de bespreking van het decreet bestuurlijk beleid is dan ook gebleken dat er voldoende waarborgen ingebouwd zijn opdat de Vlaamse overheid sturend en corrigerend kan optreden ten aanzien van Aquafin.

De CVP heeft in de commissiedebatten duidelijk klemtonen gelegd die ook bepalend zullen zijn voor de verdere, permanente evaluatie van de nieuwe milieustructuren. Wij hebben deze samengebundeld in de volgende vijf punten.

Ten eerste, eindverantwoordelijkheden en doelstellingen moeten politiek duidelijk omschreven en bepaald worden.

Ten tweede, de Vlaamse overheid ontplooit een nieuwe dynamiek inzake milieumanagement. Structurele samenwerking en overleg tussen alle milieudiensten is nodig. Overheid en private sector moeten in co-ouderschap samenwerken aan de verbetering van ons milieu. Resultaatverbintenissen staan hier voorop.

Ten derde, de herstructurering van de milieuparastatalen moet gebeuren met respect voor de statutaire en verworven rechten van het personeel van OVAM en VMZ.

Ten vierde, de overgangperiode van oude naar nieuwe structuren dient zo kort mogelijk te worden gehouden. Het stilvallen van de afvalverwerking

of de waterzuivering is onder geen beding aanvaardbaar. De nieuwe structuren zullen integendeel de milieusanering aanzwengelen.

Ten vijfde, de Vlaamse verankering van Aquafin staat niet ter discussie. De CVP heeft het volle vertrouwen in de Vlaamse bouwsector die over de deskundigheid, de middelen en de ervaring beschikt om de investeringen in de waterzuivering tot een goed einde te brengen.

Deze differentiatie van opdrachten zal hen wapenen voor Europa 1992. Meteen is duidelijk geworden dat ecologie en economie hand in hand gaan.

Tot spijt van wie het benijdt worden niet langer marginale milieumaatregelen genomen, maar fundamentele beslissingen die in de komende jaren volop hun nut zullen bewijzen. Onder meer omwille van de meerwaarde voor het milieu zal de CVP het voorliggend ontwerp van decreet bestuurlijk beleid dan ook goedkeuren. (**Applaus**)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden van vandaag.

Zoals reeds aangekondigd komen wij op vrijdag 7 december aanstaande opnieuw bijeen om de bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid af te ronden met het antwoord van de Ministers, de artikelsgewijze bespreking en de stemmingen, die wellicht omstreeks 16 uur kunnen plaatshebben. Verdere informatie omtrent uur en agenda wordt u te gepasten tijde bezorgd.

De vergadering is gesloten.

– **De vergadering wordt gesloten om 18.30 uur.**

Trefwoordenregister

Actuele vragen

Zie Boom
Gewestplan
Gewestweg 42
Grindwinning
Grondbelasting
Grote Gete
Industrie
Litouwen
Milieuvergunningdecreet
Noordzee-actieplan
Onderwijs
Openbaar vervoer
OVAM
Politiek verlof
Pré-metro
Rioleringswerken
Schelde
SST-project
Veerdienst
Verbrandingsoven
Voercel
Waterzuivering
Zeebrugge

Afvalstoffen

Totaalplan voorkoming, recyclage en verwijdering in de provincie Limburg, blz. 264

Antwerpen

Saneringsinspanningen stad, blz. 169

Aquafin

Zie Bestuurlijk beleid

Arbitragehof

Beroep tot gedeeltelijke vernietiging wet op de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, blz. 203, 205

AROL

Handelwijze Antwerpen, blz. 122, 293

Assemblée de la Commission Communautaire française

Boodschap constitutie, blz. 121

Bestuurlijk beleid

Organisatie, blz. 231, 237, 284, 299

BLOSO

Zie Bestuurlijk beleid

Boom

Noordelijke ontsluitingsweg van het industrieterrein, blz. 282
Zie ook Zeekanaal

Brussel

Nederlandstalig onderwijs, blz. 223

Brusselse Hoofdstedelijke Raad

Boodschap constitutie, blz. 121

Budingen

Vervuiling Grote Gete, blz. 188

Commissies

Wijzigingen samenstelling, blz. 121, 231

Conseil régional Wallon

Boodschap constitutie, blz. 121

Denderbekken

Rendementsvol saneringsplan, blz. 162

Drinkwater

Problematiek, blz. 151

Engels

Gebruik in het onderwijs, blz. 220

Fietspaden

Noorderkempem, blz. 197, 296

Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Boodschap constitutie Verenigde Vergadering, blz. 121

Gewestplan

Wijziging Neerpelt-Bree in verband met de Solterheide te Opglabbeek, blz. 269

Gewestweg 42

Omliegging St.-Lievens-Esse - Herzele, blz. 280

Grindwinning

Plannen voor de Solterheide te Neerglabbeek, blz. 269

Grondbelasting

Dubbele grondbelasting Brabant, blz. 283

Grote Gete

Vervuiling, blz. 188

Huisepontweg Kruishoutem

Bescherming als landschap, blz. 131

Industrie

Mogelijke vestigingen oosten van West-Vlaanderen, blz. 270

Ingekomen stukken

Advies van het Rekenhof, blz. 184
Adviezen van de Raad van State, blz. 268
Arresten van het Arbitragehof, blz. 185, 269
Begrotingsstukken, blz. 183, 267
Kennissevingen van het Arbitragehof, blz. 185, 269
Motie, blz. 268
Moties van de Vlaamse Raad, blz. 184
Nota van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, blz. 185
Ontwerpen van decreet, blz. 183, 267
Opmerkingen van het Rekenhof, blz. 185, 269
Samenwerkingsakkoord, blz. 184
Schriftelijke vragen, blz. 185, 269
Verslag, blz. 268
Voorstellen van decreet, blz. 184, 267
Voorstel tot wijziging van het Reglement, blz. 268
Voorstel van resolutie, blz. 184, 268

Ingetrokken stukken

Moties van de Vlaamse Raad, blz. 184
Motie van aanbeveling, blz. 268

Interpellaties

Zie Antwerpen
AROL
Denderbekken

Drinkwater

Fietspaden
Huisepontweg Kruishoutem
Klein gevaarlijk afval (KGA)
MER-plicht
Noord-Frankrijk
Onderwijs
Puurs-Ruisbroek
Ruimtelijke ordening
Visserijcommissies
Visserijfonds
Zeekanaal

Klein gevaarlijk afval (KGA)

Inzameling, blz. 160

Koksijde

Rioleringswerken, blz. 189

Kruishoutem

Bescherming Huisepontweg als landschap, blz. 231

Leden

Berichten van verhindering, blz. 121, 147, 183, 231, 237, 267
Onderzoek taalgroep en woonplaats, blz. 124
Zie ook Commissies
Migranten
Werkgroep

Limburg

Totaalplan voorkoming, recyclage en verwijdering van afvalstoffen, blz. 264

Litouwen

Intentieverklaring Vlaanderen-Litouwen, blz. 278

Matrixorganisatie

Zie Bestuurlijk beleid

MER-plicht

Invoering bij ruilverkavelingsprojecten, blz. 147

Migranten

Samenstelling Werkgroep, blz. 123

Milieuheffing

Vrijstelling, blz. 202

Milieuvergunningdecreet

Uitvoeringsbesluit, blz. 273

Moties

Beroep bij Arbitragehof tot gedeeltelijke vernietiging wet op de ziekenfondsen en de landsbonden van ziekenfondsen, blz. 203, 205

Moties van aanbeveling

Aanleg fietspaden in di Noorderkempem, blz. 201
Handelwijze AROL-Antwerpen, blz. 131
Houding Vlaamse Executieve ten opzichte van de recente ontwikkelingen in Noord-Frankrijk, blz. 220
MER-plicht bij r&verkavelingsprojecten, blz. 151
Zie ook Stemmingen

